

วรรณยุกต์ภาษาไทยกรุงเทพฯ ที่พูดโดยคนไทย คนแต่จ๊ว และคนซิกข์

นางสาววิไลลักษณ์ จุฬาระวงค์

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

ชั้น 14 อาคาร เอส เอ็ม ทาวเวอร์

เลขที่ 979/17-21 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน

เขตปทุมธานี กรุงเทพมหานคร 10400

โทรศัพท์ 298-0455 โทรสาร 298-0476

Home page : <http://www.trf.or.th>

E-mail : trf-info@trf.or.th

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาภาษาศาสตร์ ภาควิชาภาษาศาสตร์

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2543

ISBN 974 - 347 - 110 - 3

วันที่.....	ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
เลขทะเบียน.....	
เลขเรียกอ้างอิง.....	

TONES IN BANGKOK THAI SPOKEN BY THE THAI, THE CHAO ZHOU
AND THE SIKHS

Miss Wilailuck Chuwarahawong

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Linguistics

Department of Linguistics

Faculty of Arts

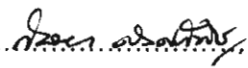
Chulalongkorn University

Academic Year 2000

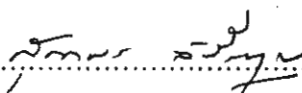
ISBN 974 – 347 – 110 – 3

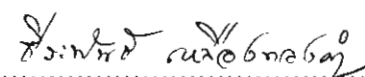
หัวข้อวิทยานิพนธ์	วรรณยุกต์ภาษาไทยกรุงเทพฯ ที่พูดโดยคนไทย คนแต่จิว และคนซิกข์
โดย	นางสาววิไลลักษณ์ จุฬาราชวงศ์
สาขาวิชา	ภาษาศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.ธีระพันธ์ เหลืองทองคำ

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

.... คณบดีคณะอักษรศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ม.ร.ว. กัลยา ดิงศักดิ์ทิพย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุดาพร ลักษณะินาวิน)

.... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.ธีระพันธ์ เหลืองทองคำ)

.... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ม.ร.ว. กัลยา ดิงศักดิ์ทิพย์)

วิไลลักษณ์ จูราหะวงศ์ : วรรณยุกต์ภาษาไทยกรุงเทพฯ ที่พูดโดยคนไทย คนแต้จิ๋ว และคนซิกข์.

(TONES IN BANGKOK THAI SPOKEN BY THE THAI, THE CHAO ZHOU AND THE SIKHS)

อ. ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.ธีระพันธ์ เหลืองทองคำ , 272 หน้า. ISBN 974 – 347 – 110 - 3

งานวิจัยนี้ศึกษาเกี่ยวกับวรรณยุกต์ภาษาไทยกรุงเทพฯ ในคำพูดเดี่ยวและคำพูดต่อเนื่องที่ออกเสียงโดยคนไทย คนแต้จิ๋ว และคนซิกข์ วรรณยุกต์ภาษาไทยกรุงเทพฯ ที่ออกเสียงโดยคนแต้จิ๋วและคนซิกข์เป็นงานหลักในการวิจัย ส่วนวรรณยุกต์ภาษาไทยกรุงเทพฯ ที่ออกเสียงโดยคนไทยเป็นการวิเคราะห์สำหรับใช้อ้างอิง ประกอบการตีความและเปรียบเทียบ งานหลักว่า วรรณยุกต์ภาษาไทยกรุงเทพฯ ที่ออกเสียงโดยคนแต้จิ๋วและคนซิกข์เหมือนหรือต่างจากการออกเสียงโดยคนไทยหรือเจ้าของภาษาหรือไม่ อย่างไร

การศึกษาวรรณยุกต์แบ่งออกเป็น 2 เรื่อง คือ 1) ระบบวรรณยุกต์ที่วิเคราะห์จากวรรณยุกต์ในคำพูดเดี่ยว และ 2) สัทลักษณะหลักและสัทลักษณะย่อยหรือรูปแปรของวรรณยุกต์จากคำพูดเดี่ยวและคำพูดต่อเนื่อง การเก็บข้อมูลเพื่อวิเคราะห์วรรณยุกต์จากผู้บอกภาษาทั้งหมด 30 คน แบ่งเป็นผู้บอกภาษาที่เป็นคนไทย 10 คน คนแต้จิ๋ว 10 คน และคนซิกข์ 10 คน ซึ่งแต่ละกลุ่มแบ่งเป็นผู้บอกภาษาเพศชาย 5 คน และเพศหญิง 5 คน

ระบบวรรณยุกต์ภาษาไทยกรุงเทพฯ ในคำพูดของคนไทย คนแต้จิ๋ว และคนซิกข์เหมือนกัน ส่วนสัทลักษณะของวรรณยุกต์แตกต่างกัน วรรณยุกต์ภาษาไทยที่ออกเสียงโดยคนแต้จิ๋วและคนซิกข์ที่ปรากฏในคำพูดเดี่ยวมีสัทลักษณะที่คล้ายกับการออกเสียงของคนไทย ในขณะที่วรรณยุกต์ในคำพูดต่อเนื่องที่ออกเสียงโดยคนแต้จิ๋วและคนซิกข์ต่างจากการออกเสียงของคนไทย

สัทลักษณะของวรรณยุกต์ภาษาไทยกรุงเทพฯ ที่ออกเสียงโดยคนไทยต่างไปจากงานวิจัยที่ผ่านมา วรรณยุกต์ภาษาไทยกรุงเทพฯ แบ่งออกเป็น วรรณยุกต์ระดับ 2 หน่วยเสียง ได้แก่ วรรณยุกต์สามัญ และวรรณยุกต์เอก ส่วนวรรณยุกต์เปลี่ยนระดับ 3 หน่วยเสียง ได้แก่ วรรณยุกต์โท วรรณยุกต์ตรี และวรรณยุกต์จัตวา

วรรณยุกต์สามัญ และวรรณยุกต์เอกในคำพูดเดี่ยวและคำพูดต่อเนื่อง เป็นวรรณยุกต์ที่มีปัญหาสำหรับคนแต้จิ๋ว ในขณะที่วรรณยุกต์ตรีเป็นวรรณยุกต์ที่มีปัญหามากที่สุดสำหรับคนซิกข์ และเมื่อนำวรรณยุกต์ที่คนแต้จิ๋วและคนซิกข์ออกเสียงต่างจากคนไทยไปเปรียบเทียบกับวรรณยุกต์ในภาษาแม่ของคนแต้จิ๋วและคนซิกข์ ซึ่งผู้วิจัยได้วิเคราะห์วรรณยุกต์ภาษาจีนแต้จิ๋วและวรรณยุกต์ภาษาปัญจาบในงานวิจัยนี้ด้วย ได้พบว่า คนแต้จิ๋วและคนซิกข์นำสัทลักษณะของวรรณยุกต์บางลักษณะในภาษาแม่มาใช้ในการออกเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยซึ่งเป็นภาษาที่ 2 ของคนแต้จิ๋วและคนซิกข์ การออกเสียงวรรณยุกต์ที่ต่างออกไปของคนแต้จิ๋วและคนซิกข์ที่ไม่สามารถหาคำตอบได้จากวรรณยุกต์ในภาษาแม่และปัจจัยแวดล้อมทางเสียง อาจเนื่องมาจากปรากฏการณ์อันตรภาษา

ภาควิชา _____ ภาษาศาสตร์ _____
สาขาวิชา _____ ภาษาศาสตร์ _____
ปีการศึกษา _____ 2543 _____

ลายมือชื่อนิติ _____ วิไลลักษณ์ จูราหะวงศ์ _____
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา _____ ธีระพันธ์ เหลืองทองคำ _____
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม _____ — _____

0186422 MAJOR : LINGUISTICS

KEY WORD : TONES IN THAI / THE CHAO ZHOU / THE SIKHS / TAE CHEW / PUNJABI

WILAILUCK CHUWARAHAWONG : TONES IN BANGKOK THAI SPOKEN BY THE THAI,
THE CHAO ZHOU AND THE SIKHS. THESIS ADVISER : ASSOCIATE PROFESSOR
THERAPHAN LUANGTHONGKUM, Ph.D, 272 PP. ISBN 974 – 347 – 110 – 3

The purpose of this research is to analyze and compare the tones of Bangkok Thai as spoken by the Thai, the Chao Zhou and the Sikhs. Tones in Bangkok Thai citation forms and connected speech in the speech of the Thai are used as the reference; the study of tones in the speech of the Chao Zhou and the Sikhs is the target of the work. The major aim is to find out to what extent the Thai tones in the speech of the Chao Zhou and the Sikhs differ from the tones in the speech of the native speakers of Bangkok Thai.

The study focuses on two aspects: the tonal systems in citation form and the tonal characteristics in both citation forms and connected speech. The tones produced by thirty informants, the Thai, the Chao Zhou and the Sikhs have been analyzed. Each group consisted of ten speakers, five males and five females.

The results show that the Thai tonal systems in the speech of the Thai, the Chao Zhou and the Sikhs are the same, but the tonal characteristics are different, less in citation form and more in connected speech.

The tonal characteristics of Bangkok Thai in the speech of the native speakers indicate a difference from the traditional analysis: two static tones instead of three, and three dynamic tones instead of two.

The Chao Zhou have some problems when they produce the mid tone and the low tone. The high tone causes a lot of problems for the Sikhs. Some interferences from the tones in their native languages can be detected. The deviations that cannot be explained may be due to “interlanguage” phenomena.

Department Linguistics

Student's signature Wilailuck C.

Field of study Linguistics

Advisor's signature Theraphan Luangthongkum

Academic year 2000

Co-advisor's signature —

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้สำเร็จลุล่วงอย่างสมบูรณ์ด้วยการดูแลเอาใจใส่ ให้กำลังใจ ตลอดจนประสาทความรู้ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. ชีระพันธ์ เหลืองทองคำ อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ที่ “ให้” และ “สอน” ทุกอย่างแก่ผู้วิจัย เปรียบเสมือน “คุณแม่” ทางวิชาการของผู้วิจัย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุดาพร ลักษณ์นินาวิน และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ม.ร.ว. กัลยา ดิงศกัทธิ์ ที่กรุณาช่วยตรวจและแก้ไขวิทยานิพนธ์เพื่อให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นด้วยความเอาใจใส่

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ที่ให้โอกาสกับผู้วิจัยในการรับทุนสนับสนุนการวิจัย ในโครงการเครือข่ายวิทยานิพนธ์ปริญญาโทไทยศึกษา ชุดโครงการภาษาศาสตร์ : วรรณยุกต์ ซึ่งมีรองศาสตราจารย์ ดร. ชีระพันธ์ เหลืองทองคำ เป็นผู้ประสานงานชุดโครงการ สกว. ทำให้ผู้วิจัยได้รับประสบการณ์ชีวิตอันมีค่ายิ่ง จากการเข้าร่วมอบรมและร่วมกิจกรรมต่างๆ ของชุดโครงการ และจากการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางวิชาการกับเพื่อนร่วมโครงการที่เป็นมิตรทุกคน ตลอดจนได้รับคำแนะนำทางด้านการเพิ่มเติมจากคณาจารย์ต่างสถาบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง รองศาสตราจารย์ ดร. นันทนา รณเกียรติ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วริษา กมลนาวิน อาจารย์ภาควิชาภาษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่รับทุนเช่นเดียวกับผู้วิจัย

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านประธาน เลขาธิการ และเจ้าหน้าที่ของสมาคมศรีสุริยสังฆสภา ที่ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดีในการเก็บข้อมูลกับผู้ออกภาษาที่เป็นคนซิกซ์ และขอบพระคุณผู้ออกภาษาทุก ๆ ท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือด้วยความเต็มใจ

หลายท่านมีส่วนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี ขอขอบคุณ คุณเรืองศักดิ์ ปาเลกุลปัด ที่ช่วยกรุณาแนะนำผู้ออกภาษาให้แก่ผู้วิจัย ตลอดจนให้กำลังใจเป็นอย่างดี ขอขอบคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุภรณ์ ดิษฐ์พันธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุจินตนา สงวนหม่ม และอาจารย์สามารถ สุขกนิษฐ์ ที่สละเวลาอันมีค่าเพื่อให้ผู้วิจัยได้มีโอกาสเก็บข้อมูล คุณเพ็ญศิริ ดันตราภรณ์ และคุณเกริกชัย จูวราหะวงส์ ผู้ที่เป็นน้ำและน้องของผู้วิจัย ได้ช่วยเหลือผู้วิจัยในด้านการพิมพ์ข้อมูล ตลอดจนให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา ผู้วิจัยขอขอบคุณ

ท้ายที่สุดนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณมณี คุณเอมอร และคุณไพบุลย์ จูวราหะวงส์ ผู้ที่เป็นคุณแม่ คุณยาย และคุณน้า ที่สนับสนุนการศึกษา และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยด้วยความจริงใจมาตลอดชีวิต

ผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ฅ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
1.3 สมมติฐานของการวิจัย.....	4
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	4
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
1.6 คำจำกัดความ สัญลักษณ์ และคำย่อที่ใช้ในงานวิจัย.....	5
2. ทบทวนวรรณกรรม.....	9
2.1 ความเป็นมาและการตั้งถิ่นฐานของคนจีนและคนอินเดียในประเทศไทย.....	9
2.1.1 ความเป็นมาของคนจีนในประเทศไทย.....	9
2.1.2 ความเป็นมาของคนอินเดียในประเทศไทย.....	13
2.2 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับภาษาจีนแต้จิ๋วและภาษาป้อจ่าปี้.....	17
2.2.1 การจัดกลุ่มภาษาจีนแต้จิ๋ว.....	17
2.2.2 การจัดกลุ่มภาษาป้อจ่าปี้.....	19
2.3 งานวิจัยเกี่ยวกับวรรณยุกต์ภาษาไทยมาตรฐาน วรรณยุกต์ภาษาจีนแต้จิ๋ว และวรรณยุกต์ภาษาป้อจ่าปี้.....	22
2.3.1 วรรณยุกต์ภาษาไทยมาตรฐาน.....	22
2.3.2 วรรณยุกต์ภาษาจีนแต้จิ๋ว.....	25
2.3.3 วรรณยุกต์ภาษาป้อจ่าปี้.....	27
2.4 ทฤษฎีเกี่ยวกับอัตรภาษา.....	28

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	31
3.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	31
3.2 ติดต่อประสานงานก่อนออกเก็บข้อมูล.....	31
3.3 เลือกจุดเก็บข้อมูล.....	32
3.4 เลือกผู้บอกภาษา.....	32
3.5 สร้างรายการคำในการเก็บข้อมูล.....	34
3.5.1 รายการคำสำหรับวิเคราะห์วรรณยุกต์ภาษาไทยกรุงเทพฯ ที่พูดโดยคนไทย คนแต้จิ๋ว และคนชกซ์.....	35
3.5.1.1 คำพูดเดี่ยว.....	35
3.5.1.2 คำพูดต่อเนื่อง.....	35
3.5.2 รายการคำสำหรับวิเคราะห์วรรณยุกต์ภาษาจีนแต้จิ๋วและภาษาปักษ์ใต้.....	38
3.6 วิธีการเก็บข้อมูล.....	39
3.6.1 เก็บข้อมูลโดยใช้รายการคำ.....	39
3.6.2 เก็บข้อมูลโดยการสนทนา.....	40
3.7 วิธีวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
3.7.1 วิเคราะห์วรรณยุกต์ภาษาไทยกรุงเทพฯ ในคำพูดเดี่ยวที่พูดโดยคนไทย คนแต้จิ๋ว และคนชกซ์.....	40
3.7.2 วิเคราะห์วรรณยุกต์ภาษาไทยกรุงเทพฯ ในคำพูดต่อเนื่องที่พูดโดยคนไทย คนแต้จิ๋ว และคนชกซ์.....	46
3.7.3 วิเคราะห์วรรณยุกต์ภาษาจีนแต้จิ๋วและวรรณยุกต์ภาษาปักษ์ใต้.....	48
3.8 เปรียบเทียบระบบวรรณยุกต์ สัทลักษณะของวรรณยุกต์ภาษาไทยที่พูดโดยคนไทย คนแต้จิ๋ว และคนชกซ์.....	48
3.9 สรุปผลและเขียนรายงานการวิจัย.....	49
4. วรรณยุกต์ภาษาไทยกรุงเทพฯ วรรณยุกต์ภาษาจีนแต้จิ๋วและวรรณยุกต์ภาษาปักษ์ใต้.....	50
4.1 วรรณยุกต์ภาษาไทยกรุงเทพฯ ที่ออกเสียงโดยคนไทย.....	52
4.1.1 คำพูดเดี่ยว.....	52
4.1.1.1 ระบบวรรณยุกต์.....	52
4.1.1.2 สัทลักษณะของวรรณยุกต์.....	53

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4.1.1.2.1 สัทลักษณะหลัก.....	53
4.1.1.2.2 สัทลักษณะย่อย.....	59
4.1.1.2.3 ความสั้นยาว (ค่าระยะเวลา).....	61
4.1.2 คำพูดต่อเนื่อง.....	63
4.1.2.1 สัทลักษณะของวรรณยุกต์.....	63
4.1.2.1.1 สัทลักษณะหลัก.....	63
4.1.2.1.2 สัทลักษณะย่อย.....	69
4.1.2.1.3 ความสั้นยาว (ค่าระยะเวลา).....	70
4.1.3 สรุปภาพรวมของวรรณยุกต์ในคำพูดเดี่ยวและคำพูดต่อเนื่อง.....	72
4.2 วรรณยุกต์ภาษาจีนแต้จิ๋ว.....	74
4.2.1 ระบบวรรณยุกต์.....	74
4.2.2 สัทลักษณะของวรรณยุกต์.....	74
4.2.3 สรุปภาพรวมของวรรณยุกต์.....	78
4.3 วรรณยุกต์ภาษาปัญจาบี.....	79
4.3.1 ระบบวรรณยุกต์.....	79
4.3.2 สัทลักษณะของวรรณยุกต์.....	79
4.3.3 สรุปภาพรวมของวรรณยุกต์.....	81
5. วรรณยุกต์ภาษาไทยกรุงเทพฯ ที่ออกเสียงโดยคนแต้จิ๋ว.....	82
5.1 คำพูดเดี่ยว.....	83
5.1.1 ระบบวรรณยุกต์.....	83
5.1.2 สัทลักษณะของวรรณยุกต์.....	84
5.1.2.1 สัทลักษณะหลัก.....	84
5.1.2.2 สัทลักษณะย่อย.....	91
5.1.2.3 ความสั้นยาว (ค่าระยะเวลา).....	95
5.2 คำพูดต่อเนื่อง.....	97
5.2.1 สัทลักษณะของวรรณยุกต์.....	97
5.2.1.1 สัทลักษณะหลัก.....	97
5.2.1.2 สัทลักษณะย่อย.....	104

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
5.2.1.3 ความสั้นยาว (ค่าระยะเวลา).....	106
5.3 สรุปภาพรวมของวรรณยุกต์ในคำพูดเดี่ยวและคำพูดต่อเนื่อง.....	108
6. วรรณยุกต์ภาษาไทยกรุงเทพฯ ที่ออกเสียงโดยคนชกซ์.....	110
6.1 คำพูดเดี่ยว.....	110
6.1.1 ระบบวรรณยุกต์.....	110
6.1.2 สัทลักษณะของวรรณยุกต์.....	111
6.1.2.1 สัทลักษณะหลัก.....	111
6.1.2.2 สัทลักษณะย่อย.....	119
6.1.2.3 ความสั้นยาว (ค่าระยะเวลา).....	136
6.2 คำพูดต่อเนื่อง.....	138
6.2.1 สัทลักษณะของวรรณยุกต์.....	138
6.2.1.1 สัทลักษณะหลัก.....	138
6.2.1.2 สัทลักษณะย่อย.....	144
6.2.1.3 ความสั้นยาว (ค่าระยะเวลา).....	161
6.3 สรุปภาพรวมของวรรณยุกต์ในคำพูดเดี่ยวและคำพูดต่อเนื่อง.....	163
7. เปรียบเทียบวรรณยุกต์ภาษาไทยกรุงเทพฯ ที่ออกเสียงโดยคนไทย คนแต่จีว และคนชกซ์ และปัจจัยที่ทำให้คนแต่จีวและคนชกซ์ออกเสียงวรรณยุกต์ต่างจากคนไทย.....	165
7.1 เปรียบเทียบวรรณยุกต์ภาษาไทยกรุงเทพฯ ที่ออกเสียงโดยคนไทย คนแต่จีว และคนชกซ์.....	166
7.1.1 คำพูดเดี่ยว.....	166
7.1.1.1 ระบบวรรณยุกต์.....	166
7.1.1.2 สัทลักษณะหลักและสัทลักษณะย่อย.....	166
7.1.1.2.1 ค่าความถี่มูลฐานและเส้นแสดงการเปลี่ยนแปลงค่าความถี่มูลฐาน...166	
7.1.1.2.2 พิสัยความถี่มูลฐาน.....	178
7.1.1.2.3 ค่าระยะเวลา.....	179
7.1.1.3 สรุป.....	182
7.1.2 คำพูดต่อเนื่อง.....	183
7.1.2.1 สัทลักษณะหลักและสัทลักษณะย่อย.....	183
7.1.2.1.1 ค่าความถี่มูลฐานและเส้นแสดงการเปลี่ยนแปลงค่าความถี่มูลฐาน...183	

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
7.1.2.1.2 พิสูจน์ความถี่มาตรฐาน.....	195
7.1.2.1.3 ค่าระยะเวลา.....	196
7.1.2.2 สรุป.....	199
7.2 ปังจัยหรือสาเหตุที่ทำให้คนแต่จิวและคนชกข์ออกเสียงวรรณยุกต์ต่างจากคนไทย.....	200
7.2.1 ปังจัยภายนอก.....	200
7.2.2 ปังจัยภายในหรือสึงแวดลอมทางเสียง.....	205
7.2.3 สรุป.....	207
8. สรุป อภิปราช และข้อเสนอนณะ.....	209
8.1 สรุปผล.....	209
8.2 อภิปราชผล.....	212
8.3 ข้อเสนอนณะ.....	219
รายการอ้างอิง.....	221
ภาคผนวก	225
ประวัติของผู้วิจัย.....	272

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1.1 สัทลักษณะของวรรณยุกต์ตรี.....	7
2.1 สัทลักษณะของวรรณยุกต์ภาษาไทยมาตรฐานในงานวิจัยที่ผ่านมา.....	24
3.1 พิสูจน์ความถี่มาตรฐานของวรรณยุกต์ที่ออกเสียงโดยคนไทยเพศชาย 5 คน.....	42
3.2 ตัวอย่างการจดบันทึกค่าความถี่มาตรฐานและค่าระยะเวลาของวรรณยุกต์ในคำพูดเดี่ยวที่วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ WinCECIL.....	44
3.3 ตัวอย่างการจดบันทึกค่าความถี่มาตรฐานและค่าระยะเวลาของวรรณยุกต์ในคำพูดต่อเนื่องที่วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ WinCECIL.....	47
4.1 สัทลักษณะหลักของวรรณยุกต์ภาษาไทยกรุงเทพฯ ในคำพูดเดี่ยว ที่ออกเสียงโดยคนไทยเพศชาย 5 คน และเพศหญิง 5 คน.....	58
4.2 สัทลักษณะย่อยของวรรณยุกต์ภาษาไทยกรุงเทพฯ ในคำพูดเดี่ยว ที่ออกเสียงโดยคนไทยเพศชาย 5 คน และเพศหญิง 5 คน.....	61
4.3 ค่าระยะเวลาเฉลี่ย (มิลลิวินาที) ของวรรณยุกต์ภาษาไทยกรุงเทพฯ ในคำพูดเดี่ยวที่ออกเสียงโดยคนไทยเพศชาย 5 คน และเพศหญิง 5 คน.....	62
4.4 สัทลักษณะหลักของวรรณยุกต์ภาษาไทยกรุงเทพฯ ในคำพูดต่อเนื่อง ที่ออกเสียงโดยคนไทยเพศชาย 5 คน และเพศหญิง 5 คน.....	68
4.5 สัทลักษณะย่อยของวรรณยุกต์ภาษาไทยกรุงเทพฯ ในคำพูดต่อเนื่อง ที่ออกเสียงโดยคนไทยเพศชาย 5 คน และเพศหญิง 5 คน.....	70
4.6 ค่าระยะเวลาเฉลี่ย (มิลลิวินาที) ของวรรณยุกต์ภาษาไทยกรุงเทพฯ ในคำพูดต่อเนื่องที่ออกเสียงโดยคนไทยเพศชาย 5 คน และเพศหญิง 5 คน.....	71
4.7 สัทลักษณะของวรรณยุกต์ภาษาจีนแต้จิ๋วที่ออกเสียงโดยผู้พูดเพศชาย 1 คน และเพศหญิง 1 คน....	77
4.8 เปรียบเทียบสัทลักษณะของวรรณยุกต์ภาษาจีนแต้จิ๋วกับงานวิจัยที่ผ่านมา.....	78
4.9 สัทลักษณะของวรรณยุกต์ภาษาปัญจาบที่ออกเสียงโดยผู้พูดเพศชาย 1 คน และเพศหญิง 1 คน.....	89
5.1 สัทลักษณะหลักของวรรณยุกต์ภาษาไทยกรุงเทพฯ ในคำพูดเดี่ยว ที่ออกเสียงโดยคนแต้จิ๋วเพศชาย 5 คน และเพศหญิง 5 คน.....	90
5.2 สัทลักษณะย่อยของวรรณยุกต์ภาษาไทยกรุงเทพฯ ในคำพูดเดี่ยว ที่ออกเสียงโดยคนแต้จิ๋วเพศชาย 5 คน และเพศหญิง 5 คน.....	95
5.3 ค่าระยะเวลาเฉลี่ย (มิลลิวินาที) ของวรรณยุกต์ภาษาไทยกรุงเทพฯ ในคำพูดเดี่ยวที่ออกเสียงโดยคนแต้จิ๋วเพศชาย 5 คน และเพศหญิง 5 คน.....	96

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
5.4 สัทลักษณะหลักของวรรณยุกต์ภาษาไทยกรุงเทพฯ ในคำพูดต่อเนื่อง ที่ออกเสียงโดยคนแต่จิว เพศชาย 5 คน และเพศหญิง 5 คน.....	103
5.5 สัทลักษณะย่อยของวรรณยุกต์ภาษาไทยกรุงเทพฯ ในคำพูดต่อเนื่อง ที่ออกเสียงโดยคนแต่จิว เพศชาย 5 คน และเพศหญิง 5 คน.....	106
5.6 ค่าระยะเวลาเฉลี่ย (มิลลิวินาที) ของวรรณยุกต์ภาษาไทยกรุงเทพฯ ในคำพูดต่อเนื่องที่ออกเสียง โดยคนแต่จิวเพศชาย 5 คน และเพศหญิง 5 คน.....	107
6.1 สัทลักษณะหลักของวรรณยุกต์ภาษาไทยกรุงเทพฯ ในคำพูดเดี่ยว ที่ออกเสียงโดยคนซิกซ์ เพศชาย 5 คน และเพศหญิง 5 คน.....	118
6.2 สัทลักษณะย่อยของวรรณยุกต์ภาษาไทยกรุงเทพฯ ในคำพูดเดี่ยว ที่ออกเสียงโดยคนซิกซ์ เพศชาย 5 คน และเพศหญิง 5 คน.....	136
6.3 ค่าระยะเวลาเฉลี่ย (มิลลิวินาที) ของวรรณยุกต์ภาษาไทยกรุงเทพฯ ในคำพูดเดี่ยวที่ออกเสียง โดยคนซิกซ์เพศชาย 5 คน และเพศหญิง 5 คน.....	137
6.4 สัทลักษณะหลักของวรรณยุกต์ภาษาไทยกรุงเทพฯ ในคำพูดต่อเนื่อง ที่ออกเสียงโดยคนซิกซ์ เพศชาย 5 คน และเพศหญิง 5 คน.....	144
6.5 สัทลักษณะย่อยของวรรณยุกต์ภาษาไทยกรุงเทพฯ ในคำพูดต่อเนื่อง ที่ออกเสียงโดยคนซิกซ์ เพศชาย 5 คน และเพศหญิง 5 คน.....	161
6.6 ค่าระยะเวลาเฉลี่ย (มิลลิวินาที) ของวรรณยุกต์ภาษาไทยกรุงเทพฯ ในคำพูดต่อเนื่องที่ออกเสียง โดยคนซิกซ์เพศชาย 5 คน และเพศหญิง 5 คน.....	162
7.1 เปรียบเทียบสัทลักษณะหลักของวรรณยุกต์สามัญในคำพูดเดี่ยว.....	170
7.2 เปรียบเทียบสัทลักษณะย่อยของวรรณยุกต์สามัญในคำพูดเดี่ยว.....	171
7.3 เปรียบเทียบสัทลักษณะหลักของวรรณยุกต์เอกในคำพูดเดี่ยว.....	172
7.4 เปรียบเทียบสัทลักษณะย่อยของวรรณยุกต์เอกในคำพูดเดี่ยว.....	172
7.5 เปรียบเทียบสัทลักษณะหลักของวรรณยุกต์โทในคำพูดเดี่ยว.....	174
7.6 เปรียบเทียบสัทลักษณะย่อยของวรรณยุกต์โทในคำพูดเดี่ยว.....	174
7.7 เปรียบเทียบสัทลักษณะหลักของวรรณยุกต์ตรีในคำพูดเดี่ยว.....	175
7.8 เปรียบเทียบสัทลักษณะย่อยของวรรณยุกต์ตรีในคำพูดเดี่ยว.....	176
7.9 เปรียบเทียบสัทลักษณะหลักของวรรณยุกต์จัตวาในคำพูดเดี่ยว.....	177
7.10 เปรียบเทียบสัทลักษณะย่อยของวรรณยุกต์จัตวาในคำพูดเดี่ยว.....	178

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
7.11 เปรียบเทียบสัญลักษณ์หลักของวรรณยุกต์สามัญในคำพูดต่อเนื่อง.....	186
7.12 เปรียบเทียบสัญลักษณ์ย่อยของวรรณยุกต์สามัญในคำพูดต่อเนื่อง.....	187
7.13 เปรียบเทียบสัญลักษณ์หลักของวรรณยุกต์เอกในคำพูดต่อเนื่อง.....	188
7.14 เปรียบเทียบสัญลักษณ์ย่อยของวรรณยุกต์เอกในคำพูดต่อเนื่อง.....	189
7.15 เปรียบเทียบสัญลักษณ์หลักของวรรณยุกต์โทในคำพูดต่อเนื่อง.....	190
7.16 เปรียบเทียบสัญลักษณ์ย่อยของวรรณยุกต์โทในคำพูดต่อเนื่อง.....	190
7.17 เปรียบเทียบสัญลักษณ์หลักของวรรณยุกต์ตรีในคำพูดต่อเนื่อง.....	192
7.18 เปรียบเทียบสัญลักษณ์ย่อยของวรรณยุกต์ตรีในคำพูดต่อเนื่อง.....	192
7.19 เปรียบเทียบสัญลักษณ์หลักของวรรณยุกต์จัตวาในคำพูดต่อเนื่อง.....	194
7.20 เปรียบเทียบสัญลักษณ์ย่อยของวรรณยุกต์จัตวาในคำพูดต่อเนื่อง.....	194
7.21 สัญลักษณ์ของวรรณยุกต์ภาษาไทยและภาษาจีนแต้จิ๋วในคำพูดเดี่ยว.....	201
7.22 สัญลักษณ์หลักและสัญลักษณ์ย่อยของวรรณยุกต์สามัญและวรรณยุกต์เอกที่ออกเสียงโดย คนแต้จิ๋วเพศชาย 5 คน และเพศหญิง 5 คน.....	202
7.23 สัญลักษณ์ของวรรณยุกต์ภาษาไทยและภาษาปักษ์ใต้ในคำพูดเดี่ยว.....	203
8.1 จำนวนสัญลักษณ์ย่อยหรือรูปแบบของวรรณยุกต์ภาษาไทยที่ออกเสียงโดยคนไทย คนแต้จิ๋ว และคนซิกข์ กลุ่มละ 10 คน.....	214

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 แผนที่แสดงเขตที่มีคนจีนแต้จิ๋ว คนจีนฮกเกี้ยน และคนจีนแคะ อพยพออกจากจีนตอนใต้.....	11
2.2 แผนที่แสดงเขตที่มีคนจีนกวางตุ้ง และคนจีนไหหลำ อพยพออกจากจีนตอนใต้.....	12
2.3 แผนที่แสดงอาณาเขตประเทศอินเดีย.....	15
2.4 แผนที่แสดงเขตการใช้ภาษาปัลลวะ ซึ่งเป็นภาษาย่อยในภาษาตระกูลอินโดอารยัน.....	21
2.5 สัทลักษณะของวรรณยุกต์ภาษาจีนแต้จิ๋ว (ดัดแปลงจากปราณี 2527).....	25
2.6 สัทลักษณะของวรรณยุกต์ภาษาจีนแต้จิ๋ว (ดัดแปลงจาก Wongwantanee 1984).....	26
2.7 สัทลักษณะของวรรณยุกต์ภาษาจีนแต้จิ๋ว (ดัดแปลงจากนภารัตน์ 2526).....	26
2.8 แสดงลักษณะของการเรียนรู้ภาษาไทยซึ่งเป็นภาษาที่สองของคนแต้จิ๋วและคนชกซ์.....	29
3.1 แผนที่แสดงจุดเก็บข้อมูล บริเวณเขาวราช ลำเพ็ง และพาหุรัด.....	33
3.2 การแบ่งค่าความถี่มูลฐานเฉลี่ยของวรรณยุกต์ (สัทลักษณะหลัก) ให้เป็นระดับเสียง 5 ช่อง.....	42
3.3 ค่าความถี่มูลฐานเฉลี่ยของวรรณยุกต์สามัญในคำพูดเดี่ยว.....	41
4.1 ระบบวรรณยุกต์ภาษาไทยกรุงเทพฯ ในคำพูดของคนไทยเพศชาย 5 คน และเพศหญิง 5 คน.....	52
4.2 ค่าความถี่มูลฐานเฉลี่ยของวรรณยุกต์ภาษาไทยในพยางค์เป็น คำพูดเดี่ยว ที่ออกเสียงโดย คนไทยเพศชาย 5 คน.....	54
4.3 ค่าความถี่มูลฐานเฉลี่ยของวรรณยุกต์ภาษาไทยในพยางค์ตาย คำพูดเดี่ยว ที่ออกเสียงโดย คนไทยเพศชาย 5 คน.....	54
4.4 ค่าความถี่มูลฐานเฉลี่ยของวรรณยุกต์ภาษาไทยในพยางค์เป็น คำพูดเดี่ยว ที่ออกเสียงโดย คนไทยเพศหญิง 5 คน.....	55
4.5 ค่าความถี่มูลฐานเฉลี่ยของวรรณยุกต์ภาษาไทยในพยางค์ตาย คำพูดเดี่ยว ที่ออกเสียงโดย คนไทยเพศหญิง 5 คน.....	55
4.6 ค่าความถี่มูลฐานเฉลี่ยของวรรณยุกต์ภาษาไทยในพยางค์เป็น คำพูดต่อเนื่อง ที่ออกเสียงโดย คนไทยเพศชาย 5 คน.....	64
4.7 ค่าความถี่มูลฐานเฉลี่ยของวรรณยุกต์ภาษาไทยในพยางค์ตาย คำพูดต่อเนื่อง ที่ออกเสียงโดย คนไทยเพศชาย 5 คน.....	64
4.8 ค่าความถี่มูลฐานเฉลี่ยของวรรณยุกต์ภาษาไทยในพยางค์เป็น คำพูดต่อเนื่อง ที่ออกเสียงโดย คนไทยเพศหญิง 5 คน.....	65
4.9 ค่าความถี่มูลฐานเฉลี่ยของวรรณยุกต์ภาษาไทยในพยางค์ตาย คำพูดต่อเนื่อง ที่ออกเสียงโดย คนไทยเพศหญิง 5 คน.....	65

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
4.10 ค่าความถี่มาตรฐานเฉลี่ยของวรรณยุกต์ภาษาจีนแต้จิ๋ว ที่ออกเสียงโดยผู้พูดเพศชาย 1 คน.....	75
4.11 ค่าความถี่มาตรฐานเฉลี่ยของวรรณยุกต์ภาษาจีนแต้จิ๋ว ที่ออกเสียงโดยผู้พูดเพศหญิง 1 คน.....	75
4.12 ค่าความถี่มาตรฐานเฉลี่ยของวรรณยุกต์ภาษาปักษ์ใต้ ที่ออกเสียงโดยผู้พูดเพศชาย 1 คน.....	79
4.13 ค่าความถี่มาตรฐานเฉลี่ยของวรรณยุกต์ภาษาปักษ์ใต้ ที่ออกเสียงโดยผู้พูดเพศหญิง 1 คน.....	79
5.1 ระบบวรรณยุกต์ภาษาไทยกรุงเทพฯ ในคำพูดของคนแต้จิ๋วเพศชาย 5 คน.....	83
5.2 ระบบวรรณยุกต์ภาษาไทยกรุงเทพฯ ในคำพูดของคนแต้จิ๋วเพศหญิง 5 คน.....	83
5.3 ค่าความถี่มาตรฐานเฉลี่ยของวรรณยุกต์ภาษาไทยในพยางค์เป็น คำพูดเดี่ยว ที่ออกเสียงโดย คนแต้จิ๋วเพศชาย 5 คน.....	85
5.4 ค่าความถี่มาตรฐานเฉลี่ยของวรรณยุกต์ภาษาไทยในพยางค์ตาย คำพูดเดี่ยว ที่ออกเสียงโดย คนแต้จิ๋วเพศชาย 5 คน.....	85
5.5 ค่าความถี่มาตรฐานเฉลี่ยของวรรณยุกต์ภาษาไทยในพยางค์เป็น คำพูดเดี่ยว ที่ออกเสียงโดย คนแต้จิ๋วเพศหญิง 5 คน.....	86
5.6 ค่าความถี่มาตรฐานเฉลี่ยของวรรณยุกต์ภาษาไทยในพยางค์ตาย คำพูดเดี่ยว ที่ออกเสียงโดย คนแต้จิ๋วเพศหญิง 5 คน.....	86
5.7 ค่าความถี่มาตรฐานเฉลี่ยของวรรณยุกต์สามัญในพยางค์เป็น คำพูดเดี่ยว ที่ออกเสียงโดยคนแต้จิ๋ว เพศหญิง.....	92
5.8 ค่าความถี่มาตรฐานเฉลี่ยของวรรณยุกต์เอกในพยางค์เป็น คำพูดเดี่ยว ที่ออกเสียงโดยคนแต้จิ๋ว เพศชาย.....	92
5.9 ค่าความถี่มาตรฐานเฉลี่ยของวรรณยุกต์โทในพยางค์เป็น คำพูดเดี่ยว ที่ออกเสียงโดยคนแต้จิ๋ว เพศชาย.....	93
5.10 ค่าความถี่มาตรฐานเฉลี่ยของวรรณยุกต์โทในพยางค์เป็น คำพูดเดี่ยว ที่ออกเสียงโดยคนแต้จิ๋ว เพศหญิง.....	93
5.11 ค่าความถี่มาตรฐานเฉลี่ยของวรรณยุกต์โทในพยางค์ตาย คำพูดเดี่ยว ที่ออกเสียงโดยคนแต้จิ๋ว เพศหญิง.....	93
5.12 ค่าความถี่มาตรฐานเฉลี่ยของวรรณยุกต์จัตวาในคำพูดเดี่ยว ที่ออกเสียงโดยคนแต้จิ๋วเพศชาย.....	94
5.13 ค่าความถี่มาตรฐานเฉลี่ยของวรรณยุกต์จัตวาในคำพูดเดี่ยว ที่ออกเสียงโดยคนแต้จิ๋วเพศหญิง.....	94
5.14 ค่าความถี่มาตรฐานเฉลี่ยของวรรณยุกต์ภาษาไทยในพยางค์เป็น คำพูดต่อเนื่อง ที่ออกเสียงโดย คนแต้จิ๋วเพศชาย 5 คน.....	98

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
5.15 ค่าความถี่มูลฐานเฉลี่ยของวรรณยุกต์ภาษาไทยในพยางค์ตาย คำพูดต่อเนื่อง ที่ออกเสียงโดย คนแต่จิวเพศชาย 5 คน.....	98
5.16 ค่าความถี่มูลฐานเฉลี่ยของวรรณยุกต์ภาษาไทยในพยางค์เป็น คำพูดต่อเนื่อง ที่ออกเสียงโดย คนแต่จิวเพศหญิง 5 คน.....	99
5.17 ค่าความถี่มูลฐานเฉลี่ยของวรรณยุกต์ภาษาไทยในพยางค์ตาย คำพูดต่อเนื่อง ที่ออกเสียงโดย คนแต่จิวเพศหญิง 5 คน.....	99
5.18 ค่าความถี่มูลฐานเฉลี่ยของวรรณยุกต์สามัญในพยางค์เป็น คำพูดต่อเนื่อง ที่ออกเสียงโดย คนแต่จิวเพศหญิง.....	105
5.19 ค่าความถี่มูลฐานเฉลี่ยของวรรณยุกต์ตรีในพยางค์ตาย คำพูดต่อเนื่อง ที่ออกเสียงโดย คนแต่จิวเพศชาย.....	105
6.1 ระบบวรรณยุกต์ภาษาไทยกรุงเทพฯ ในคำพูดของคนชกซ์เพศชาย 5 คนและเพศหญิง 5 คน.....	111
6.2 ค่าความถี่มูลฐานเฉลี่ยของวรรณยุกต์ภาษาไทยในพยางค์เป็น คำพูดเดี่ยว ที่ออกเสียงโดย คนชกซ์เพศชาย 5 คน.....	112
6.3 ค่าความถี่มูลฐานเฉลี่ยของวรรณยุกต์ภาษาไทยในพยางค์ตาย คำพูดเดี่ยว ที่ออกเสียงโดย คนชกซ์เพศชาย 5 คน.....	112
6.4 ค่าความถี่มูลฐานเฉลี่ยของวรรณยุกต์ภาษาไทยในพยางค์เป็น คำพูดเดี่ยว ที่ออกเสียงโดย คนชกซ์เพศหญิง 5 คน.....	113
6.5 ค่าความถี่มูลฐานเฉลี่ยของวรรณยุกต์ภาษาไทยในพยางค์ตาย คำพูดเดี่ยว ที่ออกเสียงโดย คนชกซ์เพศหญิง 5 คน.....	113
6.6 ค่าความถี่มูลฐานเฉลี่ยของวรรณยุกต์สามัญในคำพูดเดี่ยว ที่ออกเสียงโดยคนชกซ์เพศชาย.....	120
6.7 ค่าความถี่มูลฐานเฉลี่ยของวรรณยุกต์สามัญในคำพูดเดี่ยว ที่ออกเสียงโดยคนชกซ์เพศหญิง.....	120
6.8 ค่าความถี่มูลฐานเฉลี่ยของวรรณยุกต์เอกในพยางค์เป็น คำพูดเดี่ยว ที่ออกเสียงโดยคนชกซ์ เพศชาย.....	124
6.9 ค่าความถี่มูลฐานเฉลี่ยของวรรณยุกต์เอกในพยางค์ตาย คำพูดเดี่ยว ที่ออกเสียงโดยคนชกซ์ เพศชาย.....	124
6.10 ค่าความถี่มูลฐานเฉลี่ยของวรรณยุกต์เอกในพยางค์เป็น คำพูดเดี่ยว ที่ออกเสียงโดยคนชกซ์ เพศหญิง.....	125
6.11 ค่าความถี่มูลฐานเฉลี่ยของวรรณยุกต์เอกในพยางค์ตาย คำพูดเดี่ยว ที่ออกเสียงโดยคนชกซ์ เพศหญิง.....	125

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
6.12 ค่าความถี่มูลฐานเฉลี่ยของวรรณยุกต์โทในพยางค์เป็น คำพูดเดี่ยว ที่ออกเสียงโดยคนชกซ์ เพศชาย.....	128
6.13 ค่าความถี่มูลฐานเฉลี่ยของวรรณยุกต์โทในพยางค์ตายสระเสียงยาว คำพูดเดี่ยว ที่ออกเสียงโดย คนชกซ์เพศชาย.....	128
6.14 ค่าความถี่มูลฐานเฉลี่ยของวรรณยุกต์โทในพยางค์เป็น คำพูดเดี่ยว ที่ออกเสียงโดยคนชกซ์ เพศหญิง.....	129
6.15 ค่าความถี่มูลฐานเฉลี่ยของวรรณยุกต์โทในพยางค์ตายสระเสียงยาว คำพูดเดี่ยว ที่ออกเสียงโดย คนชกซ์เพศหญิง.....	129
6.16 ค่าความถี่มูลฐานเฉลี่ยของวรรณยุกต์ตรีในพยางค์เป็น คำพูดเดี่ยว ที่ออกเสียงโดยคนชกซ์ เพศชาย.....	131
6.17 ค่าความถี่มูลฐานเฉลี่ยของวรรณยุกต์โทในพยางค์ตายสระเสียงยาว คำพูดเดี่ยว ที่ออกเสียงโดย คนชกซ์เพศชาย.....	131
6.18 ค่าความถี่มูลฐานเฉลี่ยของวรรณยุกต์ตรีในพยางค์เป็น คำพูดเดี่ยว ที่ออกเสียงโดยคนชกซ์ เพศหญิง.....	133
6.19 ค่าความถี่มูลฐานเฉลี่ยของวรรณยุกต์โทในพยางค์ตายสระเสียงสั้น คำพูดเดี่ยว ที่ออกเสียงโดย คนชกซ์เพศหญิง.....	133
6.20 ค่าความถี่มูลฐานเฉลี่ยของวรรณยุกต์จัตวาในคำพูดเดี่ยว ที่ออกเสียงโดยคนชกซ์เพศชาย.....	135
6.21 ค่าความถี่มูลฐานเฉลี่ยของวรรณยุกต์จัตวาในคำพูดเดี่ยว ที่ออกเสียงโดยคนชกซ์เพศหญิง.....	135
6.22 ค่าความถี่มูลฐานเฉลี่ยของวรรณยุกต์ภาษาไทยในพยางค์เป็น คำพูดต่อเนื่อง ที่ออกเสียงโดย คนชกซ์เพศชาย 5 คน.....	139
6.23 ค่าความถี่มูลฐานเฉลี่ยของวรรณยุกต์ภาษาไทยในพยางค์ตาย คำพูดต่อเนื่อง ที่ออกเสียงโดย คนชกซ์เพศชาย 5 คน.....	139
6.24 ค่าความถี่มูลฐานเฉลี่ยของวรรณยุกต์ภาษาไทยในพยางค์เป็น คำพูดต่อเนื่อง ที่ออกเสียงโดย คนชกซ์เพศหญิง 5 คน.....	140
6.25 ค่าความถี่มูลฐานเฉลี่ยของวรรณยุกต์ภาษาไทยในพยางค์ตาย คำพูดต่อเนื่อง ที่ออกเสียงโดย คนชกซ์เพศหญิง 5 คน.....	140
6.26 ค่าความถี่มูลฐานเฉลี่ยของวรรณยุกต์สามัญคำพูดต่อเนื่อง ที่ออกเสียงโดยคนชกซ์เพศชาย.....	146
6.27 ค่าความถี่มูลฐานเฉลี่ยของวรรณยุกต์สามัญในคำพูดต่อเนื่อง ที่ออกเสียงโดยคนชกซ์เพศหญิง.....	146

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
6.28 ค่าความถี่มาตรฐานเฉลี่ยของวรรณยุกต์เอกในพยางค์เป็น คำพูดต่อเนื่อง ที่ออกเสียงโดยคนซิกซ์ เพศชาย.....	148
6.29 ค่าความถี่มาตรฐานเฉลี่ยของวรรณยุกต์เอกในพยางค์ตาย คำพูดต่อเนื่อง ที่ออกเสียงโดยคนซิกซ์ เพศชาย.....	148
6.30 ค่าความถี่มาตรฐานเฉลี่ยของวรรณยุกต์เอกในพยางค์เป็น คำพูดต่อเนื่อง ที่ออกเสียงโดยคนซิกซ์ เพศหญิง.....	150
6.31 ค่าความถี่มาตรฐานเฉลี่ยของวรรณยุกต์เอกในพยางค์ตาย คำพูดต่อเนื่อง ที่ออกเสียงโดยคนซิกซ์ เพศหญิง.....	150
6.32 ค่าความถี่มาตรฐานเฉลี่ยของวรรณยุกต์โทในพยางค์เป็น คำพูดต่อเนื่อง ที่ออกเสียงโดยคนซิกซ์ เพศชาย.....	152
6.33 ค่าความถี่มาตรฐานเฉลี่ยของวรรณยุกต์โทในพยางค์เป็น คำพูดต่อเนื่อง ที่ออกเสียงโดยคนซิกซ์ เพศหญิง.....	152
6.34 ค่าความถี่มาตรฐานเฉลี่ยของวรรณยุกต์โทในพยางค์ตายสระเสียงยาว คำพูดต่อเนื่อง ที่ออกเสียงโดย คนซิกซ์เพศหญิง.....	153
6.35 ค่าความถี่มาตรฐานเฉลี่ยของวรรณยุกต์ตรีในพยางค์เป็น คำพูดต่อเนื่อง ที่ออกเสียงโดยคนซิกซ์ เพศชาย.....	155
6.36 ค่าความถี่มาตรฐานเฉลี่ยของวรรณยุกต์ตรีในพยางค์ตายสระเสียงสั้น คำพูดต่อเนื่อง ที่ออกเสียงโดย คนซิกซ์เพศชาย.....	155
6.37 ค่าความถี่มาตรฐานเฉลี่ยของวรรณยุกต์ตรีในพยางค์เป็น คำพูดต่อเนื่อง ที่ออกเสียงโดยคนซิกซ์ เพศหญิง.....	157
6.38 ค่าความถี่มาตรฐานเฉลี่ยของวรรณยุกต์ตรีในพยางค์เป็น คำพูดต่อเนื่อง ที่ออกเสียงโดยคนซิกซ์ เพศหญิง 1 คน.....	157
6.39 ค่าความถี่มาตรฐานเฉลี่ยของวรรณยุกต์ตรีในพยางค์ตายสระเสียงสั้น คำพูดต่อเนื่อง ที่ออกเสียงโดย คนซิกซ์เพศหญิง.....	158
6.40 ค่าความถี่มาตรฐานเฉลี่ยของวรรณยุกต์จัตวาในคำพูดต่อเนื่อง ที่ออกเสียงโดยคนซิกซ์เพศชาย.....	160
6.41 ค่าความถี่มาตรฐานเฉลี่ยของวรรณยุกต์จัตวาในคำพูดต่อเนื่อง ที่ออกเสียงโดยคนซิกซ์เพศหญิง.....	160
7.1 เส้นแสดงการเปลี่ยนแปลงค่าความถี่มาตรฐานของวรรณยุกต์ภาษาไทยในพยางค์เป็น คำพูดเดี่ยว ที่ออกเสียง โดยคนไทย คนต่างชาติ และคนซิกซ์.....	167

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
7.2 เส้นแสดงการเปลี่ยนแปลงค่าความถี่มูลฐานของวรรณยุกต์ภาษาไทยในพยางค์ตาย คำพูดเดี่ยว ที่ออกเสียงโดยคนไทย คนแต่จิว และคนซิกซ์.....	168
7.3 พิสัยความถี่มูลฐานของวรรณยุกต์ภาษาไทยกรุงเทพฯ ในคำพูดเดี่ยว ที่ออกเสียงโดยคนไทย คนแต่จิว และคนซิกซ์.....	178
7.4 ค่าระยะเวลาเฉลี่ยของวรรณยุกต์ภาษาไทยในพยางค์เป็น คำพูดเดี่ยว ที่ออกเสียงโดยคนไทย คนแต่จิว และคนซิกซ์.....	180
7.5 ค่าระยะเวลาเฉลี่ยของวรรณยุกต์ภาษาไทยในพยางค์ตาย คำพูดเดี่ยว ที่ออกเสียงโดยคนไทย คนแต่จิว และคนซิกซ์.....	181
7.6 เส้นแสดงการเปลี่ยนแปลงค่าความถี่มูลฐานของวรรณยุกต์ภาษาไทยในพยางค์เป็น คำพูดต่อเนื่อง ที่ออกเสียงโดยคนไทย คนแต่จิว และคนซิกซ์.....	184
7.7 เส้นแสดงการเปลี่ยนแปลงค่าความถี่มูลฐานของวรรณยุกต์ภาษาไทยในพยางค์ตาย คำพูดต่อเนื่อง ที่ออกเสียงโดยคนไทย คนแต่จิว และคนซิกซ์.....	185
7.8 พิสัยความถี่มูลฐานของวรรณยุกต์ภาษาไทยกรุงเทพฯ ในคำพูดต่อเนื่อง ที่ออกเสียงโดยคนไทย คนแต่จิว และคนซิกซ์.....	195
7.9 ค่าระยะเวลาเฉลี่ยของวรรณยุกต์ภาษาไทยในพยางค์เป็น คำพูดต่อเนื่อง ที่ออกเสียงโดยคนไทย คนแต่จิว และคนซิกซ์.....	197
7.10 ค่าระยะเวลาเฉลี่ยของวรรณยุกต์ภาษาไทยในพยางค์ตาย คำพูดต่อเนื่อง ที่ออกเสียงโดยคนไทย คนแต่จิว และคนซิกซ์.....	198

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาของปัญหา

ภาษาไทยเป็นภาษาที่มีโครงสร้างพยางค์ประกอบด้วย พยัญชนะ และสระ ซึ่งถือเป็นลักษณะสากล (universal) ของภาษา นอกจากพยัญชนะและสระแล้ว ภาษาไทยยังมีระดับเสียงสูงต่ำเป็นองค์ประกอบของพยางค์ด้วย ระดับเสียงสูงต่ำนี้มีนัยสำคัญทางภาษาศาสตร์ คำจะเปลี่ยนความหมายหากระดับเสียงของพยางค์เปลี่ยนแปลงไป ระดับเสียงสูงต่ำนี้ เรียกว่า วรรณยุกต์ วรรณยุกต์เป็นระดับเสียงสูงต่ำที่ทำให้ความหมายของคำต่างกัน ดังนั้นภาษาไทยจึงเป็นภาษาวรรณยุกต์ (tonal language)

ไพค์ (Pike 1957 : 3) ได้ให้นิยามภาษาวรรณยุกต์ ไว้ดังนี้

“ A tone language may be defined as a language having lexically significant, contrastive, but relative pitch on each syllable.”

ได้มีผู้ศึกษาวรรณยุกต์ในภาษาไทยมาตรฐานไว้เป็นจำนวนมาก ทั้งทางกลศาสตร์ และโสตศาสตร์ อาทิ เอ็บรัมสัน (Abramson 1967) ได้ศึกษาวรรณยุกต์ในภาษาไทยมาตรฐานในลักษณะที่พูดคำต่อคำหรือคำพูดเดี่ยว (citation form) และได้จำแนกเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยออกเป็นวรรณยุกต์ระดับ (static tones) และวรรณยุกต์เปลี่ยนระดับ (dynamic tones) ซึ่งวรรณยุกต์ระดับ ได้แก่ วรรณยุกต์ 1 (วรรณยุกต์สามัญ) วรรณยุกต์ 2 (วรรณยุกต์เอก) และ วรรณยุกต์ 4 (วรรณยุกต์ตรี) ส่วนวรรณยุกต์เปลี่ยนระดับ ได้แก่ วรรณยุกต์ 3 (วรรณยุกต์โท) และวรรณยุกต์ 5 (วรรณยุกต์จัตวา) และพบว่า วรรณยุกต์ตรี ในคำพยางค์ตายเสียงสั้นจะไม่มีเสียงตกข้างท้าย แต่ในคำพยางค์เป็นจะมีเสียงตกข้างท้าย และในปี 1982 เฮนเดอร์สัน (Henderson 1982) ได้ศึกษาวรรณยุกต์ภาษาไทยทางโสตศาสตร์ และพบว่า ลักษณะทางสัทศาสตร์ของวรรณยุกต์ได้เปลี่ยนไปจากเดิม โดยเฉพาะวรรณยุกต์โทและวรรณยุกต์ตรี วรรณยุกต์โทมีเสียงตกน้อยกว่าเดิม และวรรณยุกต์ตรีจะไม่มีเสียงตกข้างท้ายทั้งในคำพยางค์เป็นและคำพยางค์ตาย นอกจากนี้ยังมีงานวิจัย อาทิ อรุณี อรุณเรือง (2533) ที่ศึกษาการแปรของวรรณยุกต์โทตามกลุ่มอายุของผู้พูด และพบว่าผู้พูดที่เป็นเด็กรุ่นใหม่ อายุ 15-20 ปี มีการใช้รูปแปร กลาง-ขึ้น-กลาง มากกว่ากลุ่มผู้ใหญ่ที่มีอายุระหว่าง 35-60 ปี และปิยฉัตร ปานโรจน์ (2534) ได้ศึกษาการแปรของวรรณยุกต์ภาษาไทยตามกลุ่มอายุ ซึ่งพบว่าวรรณยุกต์โทและวรรณยุกต์

ตรีของกลุ่มผู้ใหญ่ อายุระหว่าง 30-60 ปี แตกต่างจากกลุ่มอายุ 10-20 ปีอย่างมีนัยสำคัญ จะเห็นว่ากาลเวลาที่ต่างสมัยกัน รุ่นอายุของคนต่างกัน ทำให้สัทลักษณะของวรรณยุกต์มีการเปลี่ยนแปลงไป

ผู้วิจัยก็เป็นผู้ที่สนใจศึกษาเกี่ยวกับวรรณยุกต์ ด้วยเหตุผลว่า วรรณยุกต์หรือระดับเสียงสูงต่ำในพยางค์ ถือเป็นลักษณะเด่นของภาษาไทยเช่นเดียวกับภาษาส่วนใหญ่ในเอเชียตะวันออก ผู้วิจัยจึงเห็นว่าองค์ประกอบของพยางค์ในภาษาไทยนั้น วรรณยุกต์เป็นสิ่งที่น่าศึกษาที่สุด และไม่เพียงแต่เฉพาะวรรณยุกต์ในภาษาไทยมาตรฐานที่พูดโดยคนไทยเท่านั้น วรรณยุกต์ภาษาไทยในคำพูดของชาวต่างชาติที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยก็เป็นสิ่งที่น่าสนใจเช่นกัน ผู้วิจัยจึงเลือกหัวข้อ “วรรณยุกต์” เป็นโครงการศึกษานำร่องที่ผ่านมา ในวิชาสัมมนาสาส์นศาสตร์และสัทวิทยา (Seminar in Phonetics and Phonology) ภาคการศึกษาต้น ปีการศึกษา 2542 และวิจัยเพื่อเขียนภาคินพนธ์เรื่อง “เปรียบเทียบวรรณยุกต์ภาษาไทยในคำพูดต่อเนื่องที่พูดโดยคนไทย คนชีกซ์ และคนแต้จิ๋ว”

เป็นที่ทราบกันดีว่า คนจีนแต้จิ๋วและคนชีกซ์ เป็นชาวต่างชาติที่อพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานอยู่ในประเทศไทย และมีบทบาททางเศรษฐกิจในสังคมไทยมาช้านาน และทั้งคนแต้จิ๋วและคนชีกซ์เหล่านี้เมื่ออาศัยอยู่ในประเทศไทยเป็นระยะเวลานาน ต่างก็มีความจำเป็นที่จะต้องติดต่อกับคนไทยในชีวิตประจำวัน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการค้าหรือพบปะพูดคุยกันปกติ และแน่นอน ภาษาไทยจึงเป็นภาษาที่ใช้ในการติดต่อสื่อสาร และถือเป็นภาษากลางของคนทั้งสองกลุ่มนี้แทนที่ภาษาแม่ของตน และเมื่อคนแต้จิ๋วที่พูดภาษาแต้จิ๋วเป็นภาษาแม่ และคนชีกซ์ที่พูดภาษาปัญจาบี (Punjabi) เป็นภาษาแม่นั้น เวลาพูดภาษาไทยย่อมจะมีสำเนียงที่ต่างและแปลกออกไปจากภาษาไทยที่พูดโดยคนไทยอย่างเห็นได้ชัด และเหตุนี้เองทำให้ผู้วิจัยคิดว่า “วรรณยุกต์” อาจเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้สำเนียงภาษาไทยของคนแต้จิ๋วและคนชีกซ์แตกต่างกันเนื่องจากคนทั้ง 2 กลุ่มพูดภาษาแม่ที่แตกต่างกัน ถึงแม้ว่าทั้งภาษาแต้จิ๋วและภาษาปัญจาบีจะเป็นภาษามีวรรณยุกต์ แต่ความแตกต่างนั้นอยู่ที่จำนวนหน่วยเสียงวรรณยุกต์และสัทลักษณะบางประการของวรรณยุกต์ในแต่ละภาษา ภาษาแต้จิ๋วมีวรรณยุกต์ 6 หน่วยเสียง จึงเป็นภาษาที่มีหน่วยเสียงวรรณยุกต์มากกว่าภาษาไทย และภาษาปัญจาบีมีวรรณยุกต์เพียง 3 หน่วยเสียง จึงเป็นภาษาที่มีหน่วยเสียงวรรณยุกต์น้อยกว่าภาษาไทย นอกจากนี้วรรณยุกต์ในภาษาแต้จิ๋วยังมีการสนธิ (sandhi) ด้วย ดังนั้นความแตกต่างของภาษาแม่ในแง่ของวรรณยุกต์นี้เอง น่าจะมีอิทธิพลทำให้วรรณยุกต์ภาษาไทยในคำพูดของคนแต้จิ๋วและคนชีกซ์มีสัทลักษณะของวรรณยุกต์ที่แตกต่างกัน และในขณะเดียวกันก็อาจแตกต่างกับสัทลักษณะของวรรณยุกต์ในคำพูดของคนไทยทั่วไป

จากการวิจัยนำร่องที่ผ่านมาดังกล่าวแล้วข้างต้น ผู้วิจัยเห็นว่า ยังมีสิ่งที่น่าสนใจที่ผู้วิจัยยังไม่ได้ศึกษาในแง่ของวรรณยุกต์ภาษาไทยกรุงเทพฯ และคิดว่ายังมีจุดบกพร่องอยู่มากในงานวิจัยนำร่อง

ของผู้วิจัย อาทิ ผู้วิจัยไม่ได้ศึกษาวรรณยุกต์ในคำพูดเดี่ยวเพื่อแสดงถึงระบบวรรณยุกต์ที่แท้จริงของภาษาไทยที่พูดโดยคนแต้จิ๋วและคนชกซ์ก่อน แล้วจึงศึกษาจากคำพูดต่อเนื่อง นอกจากนี้ จำนวนผู้บอกภาษาและจำนวนตัวอย่างคำที่ใช้ในงานวิจัยก็ยังมีน้อยเกินไป เพราะการใช้ผู้บอกภาษาเพียงภาษาละ 1 คนนั้น ไม่สามารถสรุปให้แน่ชัดได้ว่า วรรณยุกต์ภาษาไทยในคำพูดของคนแต้จิ๋วและคนชกซ์ที่แตกต่างกันนั้นเป็นลักษณะร่วมจริงหรือไม่ อาจจะเป็นลักษณะการออกเสียงของแต่ละบุคคลก็ได้ และในการเก็บข้อมูลในงานวิจัยที่ผ่านมา วิธีการเก็บข้อมูลจากคำพูดต่อเนื่องโดยการกำหนดตัวอย่างคำไว้ล่วงหน้า และพยายามให้ผู้บอกภาษาพูดคำที่ต้องการในขณะที่เก็บข้อมูลนั้น กว่าจะได้คำหรือพยางค์ที่ต้องการจนครบถ้วนจากการสนทนา จะต้องใช้เวลาในการสัมภาษณ์ผู้บอกภาษานานเกินกว่า 2 ชั่วโมง ผู้วิจัยคิดว่าเป็นการใช้เวลาที่ไม่เหมาะสมเพราะนานเกินไป จึงไม่สมควรที่จะกำหนดคำทดสอบไว้ ควรปรับปรุงวิธีการเก็บข้อมูลจากคำพูดต่อเนื่องเป็นให้ผู้บอกภาษาใช้ภาษาอย่างเป็นธรรมชาติในชีวิตประจำวันโดยการสนทนา และบันทึกเสียงไว้เพื่อเลือกคำตัวอย่างที่เหมาะสมตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

สรุปผลการวิจัยส่วนหนึ่งของงานวิจัยโครงการนำร่องที่ผ่านมา ที่กล่าวไว้ว่า “สาเหตุที่วรรณยุกต์ในภาษาไทยที่พูดโดยคนแต้จิ๋ว และคนชกซ์ แตกต่างกัน เนื่องจากภาษาแม่ที่แตกต่างกัน” นั้น ผู้วิจัยไม่สามารถอธิบายได้อย่างชัดเจน เนื่องจากผู้วิจัยไม่ได้ศึกษาเรื่องเสียงและระบบเสียงในภาษาแต้จิ๋วและภาษาป้ออย่างละเอียดว่า ภาษาแต้จิ๋วและภาษาป้อมีระบบและสัทลักษณะของวรรณยุกต์เป็นอย่างไร แตกต่างกับวรรณยุกต์ในภาษาไทยหรือไม่และอย่างไร จึงทำให้ผู้วิจัยเข้าใจผิดไปว่าภาษาป้อเป็นภาษาที่ไม่มีวรรณยุกต์เหมือนกับภาษาส่วนใหญ่ที่พูดในประเทศอินเดีย ซึ่งความจริงแล้ว ภาษาป้อมีวรรณยุกต์ เพียงแต่ไม่ใช่เป็นภาษาที่มีวรรณยุกต์หลายหน่วยเสียงเหมือนกับภาษาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เท่านั้น

ด้วยข้อบกพร่องบางประการ รวมถึงสิ่งที่ยังไม่ได้ศึกษาในแง่ของวรรณยุกต์ดังกล่าวข้างต้น เป็นเหตุจูงใจที่ทำให้ผู้วิจัยต้องการที่จะศึกษาเพิ่มเติม เพื่อให้ได้คำตอบที่ขาดหายไป และให้ได้ผลสรุปของงานวิจัยที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น งานวิจัยนี้จึงมีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาและเปรียบเทียบวรรณยุกต์ในภาษาไทยกรุงเทพฯ ทั้งในคำพูดเดี่ยวและคำพูดต่อเนื่อง ที่พูดโดยคนไทย และโดยคนแต้จิ๋ว คนชกซ์ที่ไม่ได้พูดภาษาไทยเป็นภาษาแม่ การศึกษาวรรณยุกต์ในคำพูดเดียวนั้น เพื่อแสดงให้เห็นถึงระบบของวรรณยุกต์ภาษาไทยในภาษาที่พูดโดยแต่ละกลุ่มชน ว่าประกอบด้วยกี่หน่วยเสียง และแต่ละหน่วยเสียงมีสัทลักษณะของวรรณยุกต์เป็นอย่างไร เพื่อที่จะใช้ประกอบการวิเคราะห์ ศึกษาค้นคว้า ในการตอบคำถามที่ว่า วรรณยุกต์ภาษาไทยในคำพูดของคนแต้จิ๋ว และคนชกซ์ ซึ่งไม่ได้พูดภาษาไทยเป็นภาษาแม่ ต่างกับวรรณยุกต์ในคำพูดของคนไทยหรือไม่ อย่างไร และทำไมวรรณยุกต์ภาษาไทยในคำพูดของคนแต้จิ๋วและคนชกซ์ถึงแตกต่างกัน

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 วิเคราะห์ระบบและสัทลักษณะของวรรณยุกต์ภาษาไทยกรุงเทพฯ ในคำพูดเดี่ยว และคำพูดต่อเนื่องที่พูดโดยคนไทย และโดยคนแต่จิว คนซิกซ์ ที่ไม่ได้พูดภาษาไทยเป็นภาษาแม่

1.2.2 เปรียบเทียบระบบและสัทลักษณะของวรรณยุกต์ภาษาไทยกรุงเทพฯ ในคำพูดเดี่ยว และคำพูดต่อเนื่องที่พูดโดยคนไทย และโดยคนแต่จิว คนซิกซ์ ที่ไม่ได้พูดภาษาไทยเป็นภาษาแม่

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

ภาษาไทยกรุงเทพฯ ที่พูดโดยคนไทย และโดยคนแต่จิว คนซิกซ์ ที่ไม่ได้พูดภาษาไทยเป็นภาษาแม่ มีระบบวรรณยุกต์และสัทลักษณะของวรรณยุกต์แตกต่างกัน และความแตกต่างนี้อธิบายได้ด้วยระบบวรรณยุกต์และสัทลักษณะของวรรณยุกต์ในภาษาแม่ของผู้พูด

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

1.4.1 ในการศึกษาสัทลักษณะของวรรณยุกต์ จะศึกษาเรื่องของค่าความถี่มูลฐาน (Fundamental Frequency หรือ Fo) เส้นแสดงการเปลี่ยนแปลงของความถี่มูลฐาน (Fo curve) พิสัยความถี่มูลฐาน (Fo range) และค่าระยะเวลาของเสียงวรรณยุกต์ (Duration)

1.4.2 ในการศึกษาวรรณยุกต์ภาษาไทยกรุงเทพฯ ในคำพูดเดี่ยว ผู้วิจัยศึกษาวรรณยุกต์โดยเก็บข้อมูลจากคำพยางค์เดี่ยว (monosyllabic word) ที่ปรากฏในคำพูดเดี่ยว (citation form)

1.4.3 ในการศึกษาวรรณยุกต์ภาษาไทยกรุงเทพฯ ในคำพูดต่อเนื่อง ผู้วิจัยศึกษาวรรณยุกต์ที่คัดเลือกจากคำพยางค์เดี่ยว และเป็นพยางค์ที่ได้รับการลงเสียงหนัก (stressed syllable) ในประโยคบอกเล่า ที่ปรากฏในคำพูดต่อเนื่องที่เก็บข้อมูลโดยการสนทนา

1.4.4 ในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งผู้บอกภาษาออกเป็นผู้บอกภาษาเพศชายและเพศหญิงด้วย ซึ่งไม่ถือว่าเป็นตัวแปรที่สำคัญต่อการศึกษาวรรณยุกต์ แต่จะเป็นเพียงวิธีการส่วนหนึ่งที่ช่วยในการวิเคราะห์ตีความเรื่องของวรรณยุกต์

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 เป็นแนวทางในการศึกษาภาษาไทยสำเนียงต่างๆ ของผู้พูดที่ไม่ได้พูดภาษาไทยเป็นภาษาแม่

1.5.2 เป็นประโยชน์ต่อครูภาษาไทยในการแก้ไขสำเนียงของนักเรียนที่พูดภาษาจีนแต่จิว และภาษาปัญจาบีเป็นภาษาแม่

1.6 คำจำกัดความ สัญลักษณ์ และคำย่อที่ใช้ในงานวิจัย

1.6.1 คำจำกัดความ

คนจีนแต้จิ๋ว หมายถึง คนจีนที่พูดภาษาแต้จิ๋วเป็นภาษาแม่ ซึ่งส่วนใหญ่แล้วอพยพมาจากเมืองต่างๆ ในอำเภอซัวเถา มณฑลกว่างตุง ซึ่งเป็นมณฑลทางตอนใต้ของประเทศไทย

คนซิกข์ หมายถึง คนอินเดียที่พูดภาษาปัญจาบมีมาตรฐานเป็นภาษาแม่ ถิ่นฐานเดิมของคนซิกข์อยู่ที่แคว้นปัญจาบของอินเดีย ถึงแม้ในแคว้นปัญจาบจะมีภาษาพูดหลายภาษาก็ตาม แต่ภาษาปัญจาบเป็นภาษาแม่ของคนซิกข์ คนทั่วไปจะเรียกคนซิกข์ตามชื่อของศาสนาที่ชาวซิกข์นับถือ คือ ศาสนาซิกข์ ไม่ได้เรียกตามชื่อแคว้นว่า “คนปัญจาบ” หรือตามชื่อภาษาว่า “คนปัญจาบิ”

พยางค์เป็น หมายถึง พยางค์ที่ลงท้ายด้วยเสียงที่ไม่ใช่เสียงหยุด (stops) คือ พยางค์ที่มีสระเสียงยาว เช่น ปา ขา หรือพยัญชนะกึ่งสระ (semi-vowels) เช่น แนว ควาย หรือพยัญชนะนาสิก (nasals) เช่น ปาน งาน เป็นต้น

พยางค์ตาย หมายถึง พยางค์ที่ลงท้ายด้วยพยัญชนะเสียงหยุด แบ่งออกเป็นพยางค์ตายสระเสียงยาว เช่น มาก ปาก และพยางค์ตายสระเสียงสั้น เช่น มัก ปัก ปะ เป็นต้น

ค่าความถี่มูลฐาน หมายถึง ค่าความถี่สูง - ต่ำ หรือระดับเสียงสูง - ต่ำ ของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ ค่าความถี่มูลฐานนี้มีหน่วยวัดเป็น เฮิรตซ์ (Hertz) และวิเคราะห์ได้จากโปรแกรมคอมพิวเตอร์ WinCECIL

ค่าความถี่มูลฐานเฉลี่ย หมายถึง ค่าเฉลี่ยของค่าความถี่มูลฐานในแต่ละวรรณยุกต์ของผู้บอกภาษา ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มใหญ่ ได้แก่ คนไทย คนแต้จิ๋ว และคนซิกข์ กลุ่มละ 10 คน และแบ่งโดยใช้เพศเป็นเกณฑ์ออกเป็น 6 กลุ่มย่อย กลุ่มละ 5 คน

ค่าระยะเวลา หมายถึง ค่าระยะเวลาของแต่ละหน่วยเสียงวรรณยุกต์ในคำพูดของผู้บอกภาษาแต่ละคน วัดจากหน่วยเสียงก้อง (voiced segment) ของคำตัวอย่าง ซึ่งมีหน่วยวัดเป็น มิลลิวินาที (millisecond) และในการวัดได้ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ WinCECIL เช่นเดียวกับการวัดค่าความถี่มูลฐาน

ค่าระยะเวลาเฉลี่ย หมายถึง ค่าเฉลี่ยของค่าระยะเวลาของแต่ละหน่วยเสียงวรรณยุกต์ของผู้บอกภาษาในแต่ละกลุ่ม จำแนกเช่นเดียวกับการวัดค่าความถี่มูลฐานเฉลี่ย

คำพูดเดี่ยว หมายถึง คำพยางค์เดี่ยวที่เก็บข้อมูลโดยให้ผู้บอกภาษาพูดคำต่อคำ โดยใช้แนวคิดของกล่องวรรณยุกต์ (tone box) เช่น คำว่า “หู” “กิน” ฯลฯ เป็นต้น

คำพูดต่อเนื่อง หมายถึง คำพูดที่ต่อเนื่องกันเป็นประโยค เป็นคำสนทนาที่ใช้จริงในชีวิตประจำวัน และในการวิเคราะห์วรรณยุกต์ในคำพูดต่อเนื่องจะเป็นการวิเคราะห์คำพยางค์เดี่ยวที่ปรากฏในคำพูดต่อเนื่องโดยเป็นคำที่ได้รับการลงเสียงหนักที่คัดเลือกมาเป็นคำตัวอย่างในการทดสอบเสียงวรรณยุกต์

วรรณยุกต์ระดับ หมายถึง วรรณยุกต์ที่เส้นแสดงสัญลักษณ์ของวรรณยุกต์ค่อนข้างคงที่ ไม่มีการเปลี่ยนแปลง ขึ้น-ตก ของระดับเสียง ตัวอย่างเช่น วรรณยุกต์สามัญ (ว.1) : กลางระดับ 33

วรรณยุกต์เลื่อนระดับ หมายถึง วรรณยุกต์ที่เส้นแสดงสัญลักษณ์ของวรรณยุกต์จากจุดเริ่มต้นจนถึงตอนท้าย มีการเปลี่ยนแปลง ขึ้น-ตก ของระดับเสียงเพียงเล็กน้อย ตัวอย่างเช่น วรรณยุกต์เอก (ว.2) : กลางค่อนข้างต่ำตกลงมายังต่ำระดับ 21

วรรณยุกต์เปลี่ยนระดับ หมายถึง วรรณยุกต์ที่เส้นแสดงสัญลักษณ์ของวรรณยุกต์จากจุดเริ่มต้นจนถึงตอนท้าย มีการเปลี่ยนแปลงของระดับเสียง ตัวอย่างเช่น วรรณยุกต์สามัญ (ว.1) : กลางตกมาที่ต่ำ 31 และวรรณยุกต์โท (ว.3) : กลางค่อนข้างสูงขึ้นไปยังสูงระดับแล้วตกลงมาที่กลางระดับ 453 เป็นต้น

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ย่อย (allotone) เป็นสังกะย (concept) ที่ผู้วิจัยใช้เฉพาะในการวิเคราะห์ระบบวรรณยุกต์ของผู้บอกภาษาแต่ละกลุ่ม โดยใช้เฉพาะในการวิเคราะห์วรรณยุกต์ที่ปรากฏในพยางค์ต่างประเภทกันเท่านั้น ได้แก่ พยางค์เป็น พยางค์ตายสระเสียงยาว และพยางค์ตายสระเสียงสั้น ซึ่งผู้วิจัยเน้นความคล้ายคลึงของสัญลักษณ์เป็นเกณฑ์ในการวิเคราะห์ ตัวอย่างเช่น วรรณยุกต์ภาษาไทยในคำพูดของคนแต่จิว ช่อง DL และ DS 1 – 3 เป็นเสียง 31 ซึ่งคล้ายกับวรรณยุกต์สามัญที่ปรากฏในช่อง A2 – 4 มากกว่าวรรณยุกต์เอกในช่อง B 1 – 3 ผู้วิจัยวิเคราะห์วรรณยุกต์ในพยางค์ตายสระเสียงยาว (DL) และวรรณยุกต์ในพยางค์ตายสระเสียงสั้น (DS) ให้เป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์ย่อยของวรรณยุกต์สามัญ แทนที่จะเป็นวรรณยุกต์เอก หากมีเสียงวรรณยุกต์มากกว่า 1 เสียงในพยางค์ประเภทเดียวกัน ผู้วิจัยวิเคราะห์ให้เป็นสัญลักษณ์ย่อย ไม่ได้วิเคราะห์ให้เป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์ย่อย (ดูตารางที่ 1.1)

สัญลักษณ์หลัก การวิเคราะห์วรรณยุกต์ในระดับสัทศาสตร์ (Phonetics) สัญลักษณ์หลักเป็นสัญลักษณ์ปกติของวรรณยุกต์ที่วิเคราะห์จากสัญลักษณ์ที่ปรากฏเป็นจำนวนมากที่สุดในแต่ละวรรณยุกต์ การอธิบายระดับเสียงของวรรณยุกต์ ได้อธิบายเป็นค่าเชิงสัมพัทธ์ (relative value) เพื่อความเป็นนามธรรมโดยใช้ระบบตัวเลขที่ได้จากการแปลงเส้นแสดงการเปลี่ยนแปลงค่าความถี่มูลฐานเฉลี่ยของวรรณยุกต์จากกราฟให้เป็นรูป 5 ช่อง ช่อง 1 เป็นระดับเสียงต่ำสุด และ ช่อง 5 เป็นระดับเสียงสูงสุด ตัวอย่างเช่น วรรณยุกต์สามัญ : 33 เป็นต้น (ดูตารางที่ 1.1)

สัญลักษณ์ย่อย เป็นสังกะยที่ผู้วิจัยใช้ในการวิเคราะห์เสียงวรรณยุกต์ระดับสัทศาสตร์ ในกรณีที่หน่วยเสียงวรรณยุกต์ใดวรรณยุกต์หนึ่งมีรูปแปรมากกว่า 1 รูปในพยางค์แต่ละประเภท ผู้วิจัยเรียกแต่ละรูปว่าสัญลักษณ์ย่อย (ดูตารางที่ 1.1)

ต่อไปนี้เป็นตัวอย่างการวิเคราะห์วรรณยุกต์ตรีตามแนวคิดของคำจำกัดความเรื่องหน่วยเสียงวรรณยุกต์ย่อย สัญลักษณ์หลัก และสัญลักษณ์ย่อย ดังที่เสนอไว้ข้างต้น

ตารางที่ 1.1 สัทลักษณะของวรรณยุกต์ตรี

	หน่วยเสียงวรรณยุกต์ตรี	
	หน่วยเสียงวรรณยุกต์ย่อย 1 (พยางค์เป็น)	หน่วยเสียงวรรณยุกต์ย่อย 2 (พยางค์ตายสระเสียงสั้น)
สัทลักษณะหลัก	3'35	34
สัทลักษณะย่อย	3'354	343

จากตารางที่ 1.1 จะเห็นว่า ถ้าวิเคราะห์วรรณยุกต์ระดับโฟนีมิกส์ (Phonemics) วรรณยุกต์ตรีจะมีหน่วยเสียงย่อย 4 หน่วยเสียง ซึ่ง 3'35 กับ 3'354 และ 34 กับ 343 เป็นการเกิดแบบแปรอิสระ ในขณะที่เสียง 3'35 กับ 34 และ 3'354 กับ 343 เป็นการเกิดแบบสับหลัก แต่ผู้วิจัยได้กำหนดการเกิดแบบแปรอิสระให้เป็น “สัทลักษณะหลัก” และ “สัทลักษณะย่อย” เนื่องจากงานวิจัยวรรณยุกต์ทางกลศาสตร์ สามารถแสดงจำนวนของสัทลักษณะได้อย่างชัดเจน ซึ่งสัทลักษณะหลักจะเป็นสัทลักษณะที่ปรากฏมากที่สุด

1.6.2 สัญลักษณ์

ตัวเลข 1 – 5 และ 1' – 5' แสดงระดับเสียงของวรรณยุกต์ที่ได้แปลงค่าจากกราฟที่แสดงค่าความถี่มูลฐานที่วัดได้ ระดับเสียงวรรณยุกต์แบ่งออกเป็น 5 ระดับ และในแต่ละระดับแบ่งออกเป็น 2 ระดับย่อย โดยใช้สัญลักษณ์ ' เพิ่มหลังตัวเลข 1 – 5 ตัวเลข 1 หมายถึง ต่ำระดับ ตัวเลข 2 หมายถึง กลางค่อนข้างต่ำระดับ ตัวเลข 3 หมายถึง กลางระดับ ตัวเลข 4 หมายถึง กลางค่อนข้างสูงระดับ และตัวเลข 5 หมายถึง สูงระดับ ดังนั้น 1' จึงหมายถึง ต่ำระดับช่อบน เป็นต้น

ระดับเสียง 5 ระดับ มีดังนี้

5	5' 5
4	4' 4
3	3' 3
2	2' 2
1	1' 1

เครื่องหมาย = หมายถึง เหมือนกันกับ
 ≠ หมายถึง แตกต่างกับกับ

1.6.3 คำย่อ

ว.	หมายถึง	วรรณยุกต์
พ.	หมายถึง	พยางค์
ท.	หมายถึง	คนไทย
ต.	หมายถึง	คนแต่จิ๋ว
ช.	หมายถึง	คนชกขี้

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

การทบทวนวรรณกรรมจะครอบคลุมเนื้อหาในเรื่องต่อไปนี้ คือ ความเป็นมาและการตั้งถิ่นฐานของคนจีนและคนอินเดียในประเทศไทย ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับภาษาจีนแต้จิ๋วและภาษาป๋ายจางี งานวิจัยเกี่ยวกับวรรณยุกต์ภาษาไทยมาตรฐาน วรรณยุกต์ภาษาจีนแต้จิ๋ว และวรรณยุกต์ภาษาป๋ายจางี และทฤษฎีเกี่ยวกับอันตรภาษา (Interlanguage)

2.1 ความเป็นมาและการตั้งถิ่นฐานของคนจีนและคนอินเดียในประเทศไทย

2.1.1 ความเป็นมาของคนจีนในประเทศไทย

ไม่มีหลักฐานระบุชัดเจนว่าคนจีนเริ่มเข้ามาในประเทศไทยตั้งแต่เมื่อใด มีหลักฐานแต่เพียงว่า คนจีนมีความสัมพันธ์กับเศรษฐกิจและสังคมไทยมาช้านาน เริ่มตั้งแต่สมัยสุโขทัย คนจีนพวกแรกที่เข้ามาติดต่อกับชาวไทยในสมัยสุโขทัยนั้นเป็นคนจีนฮกเกี้ยนที่เป็นพ่อค้า ซึ่งได้เดินเรือเข้ามาค้าขายในบริเวณอ่าวไทย คนจีนส่วนมากจะเข้ามามีอิทธิพลในเรื่องการทำเครื่องปั้นดินเผา โดยเป็นผู้ผลิตและจำหน่ายออกนอกประเทศ พ่อค้าคนจีนถือได้ว่าเป็นผู้ผูกขาดการนำสินค้าจากสุโขทัยไปจำหน่าย เมื่อปี พ.ศ. 1843 พ่อขุนรามคำแหงมหาราช ได้ส่งทูตไปยังเมืองจีนเป็นปีสุดท้าย และได้นำช่างเครื่องปั้นดินเผาคนจีนลงมาด้วย จนกระทั่งสมัยกรุงศรีอยุธยาในรัชสมัยของพระนารายณ์มหาราช (พ.ศ.2199-2231) คนจีนที่เดินทางมาเมืองไทยนอกจากจะเป็นพ่อค้าแล้ว ยังมีคนจีนที่เป็นครู หมอ ช่างฝีมือ ตัวละคร คนเลี้ยงหมูและคนปลูกผักด้วย นอกจากนี้พ่อค้าคนจีนยังเข้าร่วมงานกับรัฐบาลและขุนนางไทยโดยการเป็นพนักงานเดินเรือ และช่างต่อเรืออีกด้วย (วัลภา บุรุษพัฒน์ , 2517 ; บุญมี นันทกุล , 2530)

จะเห็นได้ว่า คนจีนกลุ่มแรกที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทยคือคนจีนฮกเกี้ยน และต่อมาก็มีคนจีนกลุ่มอื่นๆ ด้วย เช่น คนจีนแต้จิ๋ว ซึ่งเป็นกลุ่มที่อพยพเข้ามาในเมืองไทยมากที่สุดในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 19 หรือช่วง พ.ศ. 2443 (Skinner, 1957)

ดูรายละเอียดเกี่ยวกับการอพยพของคนจีนเข้าสู่ประเทศไทยในแต่ละสมัย และสาเหตุใหญ่ของการอพยพสู่ประเทศไทย ในภาคผนวก ก

กลุ่มคนจีนซึ่งส่วนใหญ่อพยพมาจากจีนตอนใต้เข้าสู่ประเทศไทย สามารถจำแนกตามภาษาพูดได้ 5 กลุ่มใหญ่ๆ ดังต่อไปนี้ (ดูแผนที่ในภาพที่ 2.1 และ 2.2 ประกอบ)

1) คนจีนแต้จิ๋ว (Chao Zhou) พูดภาษาแต้จิ๋ว (Tae Chew หรือ Swatow) คนจีนแต้จิ๋วส่วนใหญ่มาจากเมืองเซาซุ ซึ่งอยู่ทางตะวันออกเฉียงเหนือของมณฑลกวางตุ้ง และเมืองต่างๆ ในอำเภอซัวเถาและบริเวณแม่น้ำอัน คนจีนส่วนใหญ่ในประเทศไทยเป็นชาวจีนแต้จิ๋ว ซึ่งมีอยู่ประมาณ 56% ของคนจีนทั้งหมดในประเทศไทย

2) คนจีนฮกเกี้ยน พูดภาษาฮกเกี้ยน (Hokkien) ส่วนใหญ่มาจากทางตอนใต้ของมณฑลฝูเจี้ยน โดยมีเมืองเอ๋เหมิงเป็นศูนย์กลาง ในประเทศไทยมีคนจีนฮกเกี้ยนอยู่ประมาณ 7% ของคนจีนทั้งหมดในประเทศไทย

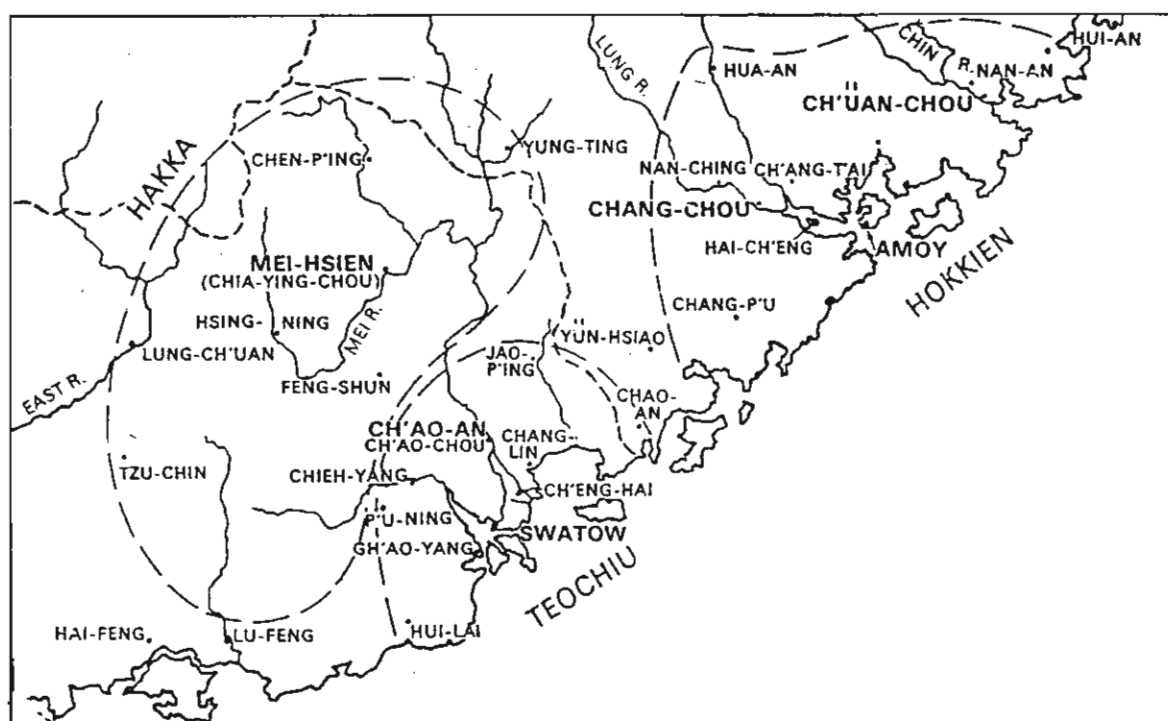
3) คนจีนไหหลำ พูดภาษาไหหลำ (Hainanese) ซึ่งมาจากทางตะวันออกเฉียงเหนือของเกาะไหหลำ (Hainan Island) ชาวจีนไหหลำมีอยู่ในประเทศไทยประมาณ 12% ของคนจีนทั้งหมดในประเทศไทย

4) คนจีนแคะ พูดภาษาแคะ (Hakka) ส่วนมากมาจากทางตอนเหนือของมณฑลกวางตุ้ง และอยู่กันเป็นกลุ่มๆ ตามนอกเมืองทางตะวันออกของมณฑลฝูเจี้ยนไปจนถึงกวางสี คนจีนแคะในประเทศไทยมีอยู่ประมาณ 16% ของคนจีนทั้งหมดในประเทศไทย

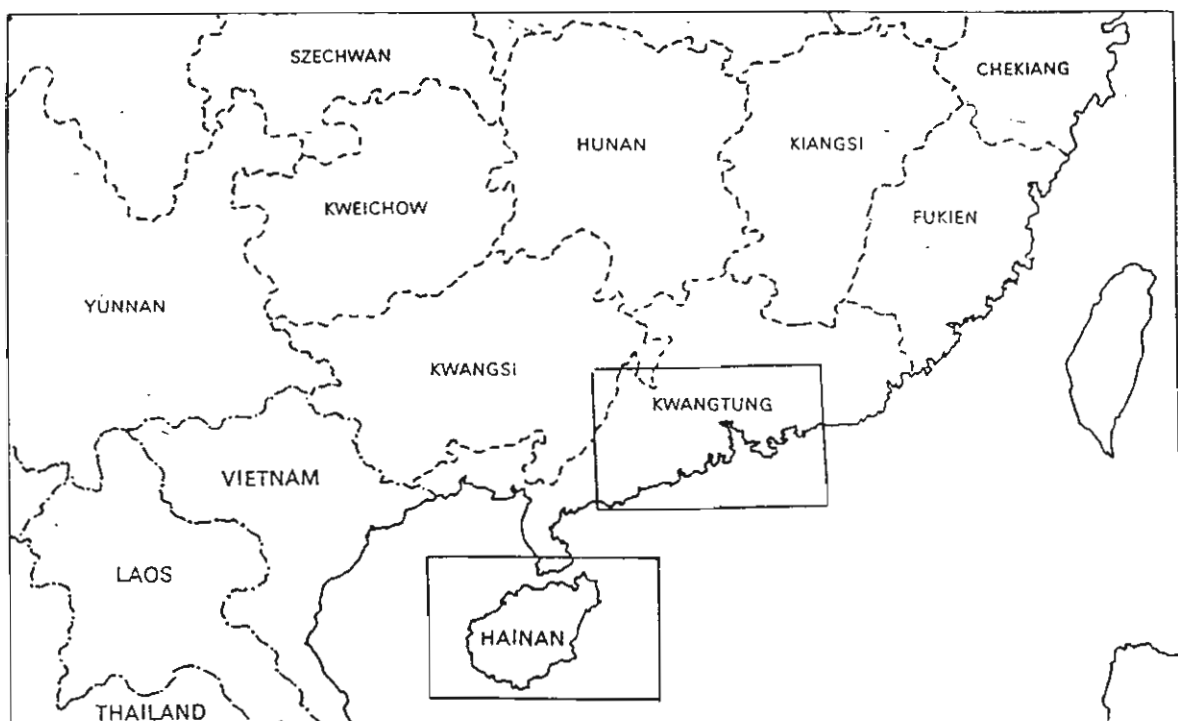
5) คนจีนกวางตุ้ง พูดภาษากวางตุ้ง (Cantonese) คนจีนกวางตุ้งเป็นประชากรส่วนใหญ่ของมณฑลกวางตุ้ง และตามภาคต่างๆทางตะวันออกเฉียงเหนือของมณฑลกวางสี คนจีนกวางตุ้งมีประมาณ 7% ของคนจีนทั้งหมดในประเทศไทย (Coughlin, 1960)

ที่เหลืออีก 2% เป็นคนจีนแมนดาริน (Mandarin) และคนจีนไต้หวัน (สถาบันเอเชียศึกษาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534)

ภาพที่ 2.1 แผนที่แสดงเขตที่มีคนจีนแต้จิ๋ว คนจีนฮกเกี้ยน และคนจีนแคะอพยพออกจากจีนตอนใต้
(ดัดแปลงจาก Chinese Society in Thailand ของ William Skinner ปี 1957)

ภาพที่ 2.2 แผนที่แสดงเขตที่มีคนจีนกวางตุ้ง และคนจีนไหหลำ อพยพออกจากจีนตอนใต้
(ดัดแปลงจาก Chinese Society in Thailand ของ William Skinner ปี 1957)

เมื่อคนจีนเดินทางเข้าสู่ประเทศไทย ย่อมต้องเรียนรู้ภาษาไทยเพื่อใช้ในการติดต่อสื่อสารกับคนไทย คนจีนส่วนใหญ่ที่ไม่ได้รับการศึกษาจากโรงเรียนไทยซึ่งใช้ภาษาไทยเป็นสื่อในการเรียนการสอน จะสื่อสารด้วยภาษาจีนภายในครอบครัวของตนเอง จากงานวิจัยของ Boonsanong Punyodyana (1971) ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับคนจีนในกรุงเทพมหานครและเขตธนบุรี ได้แสดงให้เห็นว่าคนจีนแต่จิวเป็นกลุ่มคนจีนที่มีจำนวนมากที่สุดในกรุงเทพฯ การศึกษาได้แบ่งตัวแปรออกเป็น 3 กลุ่มคือ กลุ่มคนจีนที่ไม่ได้รับการศึกษาหรือได้รับการศึกษาน้อย กลุ่มคนจีนที่ได้รับการศึกษาบ้าง และกลุ่มคนไทยเชื้อสายจีนที่ได้รับราชการในประเทศไทย การศึกษาพบว่า คนจีนกลุ่มแรกที่ไม่ได้รับการศึกษาหรือได้รับการศึกษาน้อย จะพูดภาษาจีนในชีวิตประจำวันเป็นเปอร์เซ็นต์ที่มากกว่าการใช้ภาษาไทย ในขณะที่คนไทยเชื้อสายจีนที่มีการศึกษาและรับราชการนั้น จะให้ความสำคัญมากกับการพูดภาษาไทยในชีวิตประจำวัน ส่วนกลุ่มที่ได้รับการศึกษาบ้างมักจะเป็นผู้พูดสองภาษา (bilingual)

จากการทบทวนวรรณกรรมในเรื่องดังกล่าวข้างต้นนี้ เป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัยในการคัดเลือกผู้บอกภาษา คือ ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้บอกภาษาไว้ข้อหนึ่งว่า ผู้บอกภาษาที่เป็นคนแต่จิว (ในที่นี้รวมถึงคนซิกซ์ด้วย) จะต้องไม่เคยได้รับการศึกษาอย่างเป็นทางการที่มีการเรียนการสอนเป็นภาษาไทย เนื่องจากคนแต่จิวที่ไม่ได้รับการศึกษาจะไม่มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยได้เป็นอย่างดี เพราะส่วนใหญ่มักจะพูดภาษาจีนแต่จิวในชีวิตประจำวันกับสมาชิกในครอบครัว ทำให้สามารถเห็นความแตกต่างในการออกเสียงเมื่อพูดภาษาไทยได้อย่างชัดเจน นอกจากนี้ การกำหนดอายุของผู้บอกภาษาก็มีความสำคัญเช่นกัน (ดูบทที่ 3 หัวข้อที่ 3.4)

2.1.2 ความเป็นมาของคนอินเดียในประเทศไทย

คนไทยมักจะเรียกคนอินเดียโดยรวมว่า “ พวกแขก ” คนอินเดียมีการเดินทางเข้ามาในประเทศไทยเป็นเวลานานเท่ากับการที่คนไทยได้รับอิทธิพลของศาสนาพราหมณ์-ฮินดู ซึ่งไม่มีหลักฐานระบุอย่างชัดเจน อย่างไรก็ตาม ภายหลังจากการลงนามในสนธิสัญญาเบาว์ริง (สมัยรัชกาลที่ 4) ทำให้ประเทศไทยมีการติดต่อทางการค้ากับชาวต่างชาติมากขึ้น และคนอินเดียก็เป็นกลุ่มหนึ่งที่มีบทบาททางการค้ากับไทย ส่วนใหญ่แล้วจะเป็นกลุ่มที่เข้ามาเพื่อประกอบอาชีพค้าขาย และการค้าระหว่างอินเดียกับไทยนั้น จะมีทั้งการขายสินค้าที่ไทยส่งออกไปขายที่อินเดีย และสินค้าที่อินเดียส่งมาขายยังไทย ซึ่งสินค้าที่ไทยส่งไปที่อินเดียนั้น มักจะเป็นของหลวงที่เป็นส่วนการค้าของราชสำนัก โดยราชสำนักจะจัดส่งสินค้าลงเรือสำเภาไป สินค้าต่างๆ ที่ส่งไป ได้แก่ ช้าง และดินบุก ส่วนสินค้าที่ส่งซื้อกลับมาก็จะเป็นผ้าต่างๆ นอกจากจะเป็นสินค้าที่นำมาในตอนขากลับแล้ว ก็ยังมีชาวอินเดียเป็นฝ่ายนำเรือสำเภาบรรทุกสินค้ามาขายยังประเทศไทยเองด้วย ซึ่งเป็นสินค้าพวกผ้าต่างๆ เช่นกัน ผ้าที่

อินเดียนำเข้ามายา เช่น ผ้าไหมด ผ้าปัดหล่า ผ้าสุหรีด ผ้ากุศราข ผ้ามะไลกาด ผ้ากัมพล และผ้าสำลี เป็นต้น (สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา , 2531 ; อินทรา ชาติ , 2534)

คนอินเดียที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย แบ่งเป็น 3 กลุ่มใหญ่ๆ ซึ่งจำแนกตามความเชื่อทางศาสนา และตามหลักแหล่งที่อยู่อาศัย (เฉพาะที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพฯ) ได้ดังนี้

- กลุ่มที่ 1. กลุ่มคนอินเดียที่นับถือศาสนาพราหมณ์ – ฮินดู
- กลุ่มที่ 2. กลุ่มคนอินเดียที่นับถือศาสนาอิสลาม
- กลุ่มที่ 3. กลุ่มคนอินเดียที่นับถือศาสนาซิกข์

1) กลุ่มคนอินเดียที่นับถือศาสนาพราหมณ์ – ฮินดู หรือที่เรียกว่า ชาวฮินดู นับเป็นกลุ่มที่ใหญ่ที่สุดที่อพยพเข้ามาในประเทศไทย กลุ่มนี้เดินทางเข้ามาเป็นเวลานานแล้ว โดยดูได้จากอิทธิพลทางศาสนาและวัฒนธรรมที่ปรากฏในสังคมไทย กลุ่มคนอินเดียพวกนี้ อพยพมาจากทางตอนเหนือของอินเดีย ได้แก่ แคว้นอุตตรประเทศและแคว้นพิหาร พวกนี้มีศาสนสถานในกรุงเทพฯ คือ วัดพิณบุริเวณ ถนนเจริญกรุง กลุ่มนี้ไม่ค่อยจะทำการค้า โดยทั่วไป ถ้าเป็นผู้ที่มีการศึกษา จะทำงานในบริษัทของอินเดียหรืออังกฤษ และถ้าไม่มีการศึกษา ส่วนใหญ่มักมีอาชีพเป็นยาม คนรับใช้ตามบ้าน หรือคนขายหนังสือพิมพ์ เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีพวกที่อพยพมาจากทางตอนใต้ของอินเดียด้วย คนอินเดียทางใต้มีเชื้อสายทมิฬ ซึ่งถ้าเป็นผู้ที่มีการศึกษา มักจะประกอบอาชีพเป็นครู และผู้ที่มีฐานะส่วนใหญ่ของกลุ่มนี้จะประกอบอาชีพขายอัญมณีหรือทำธุรกิจส่งออก

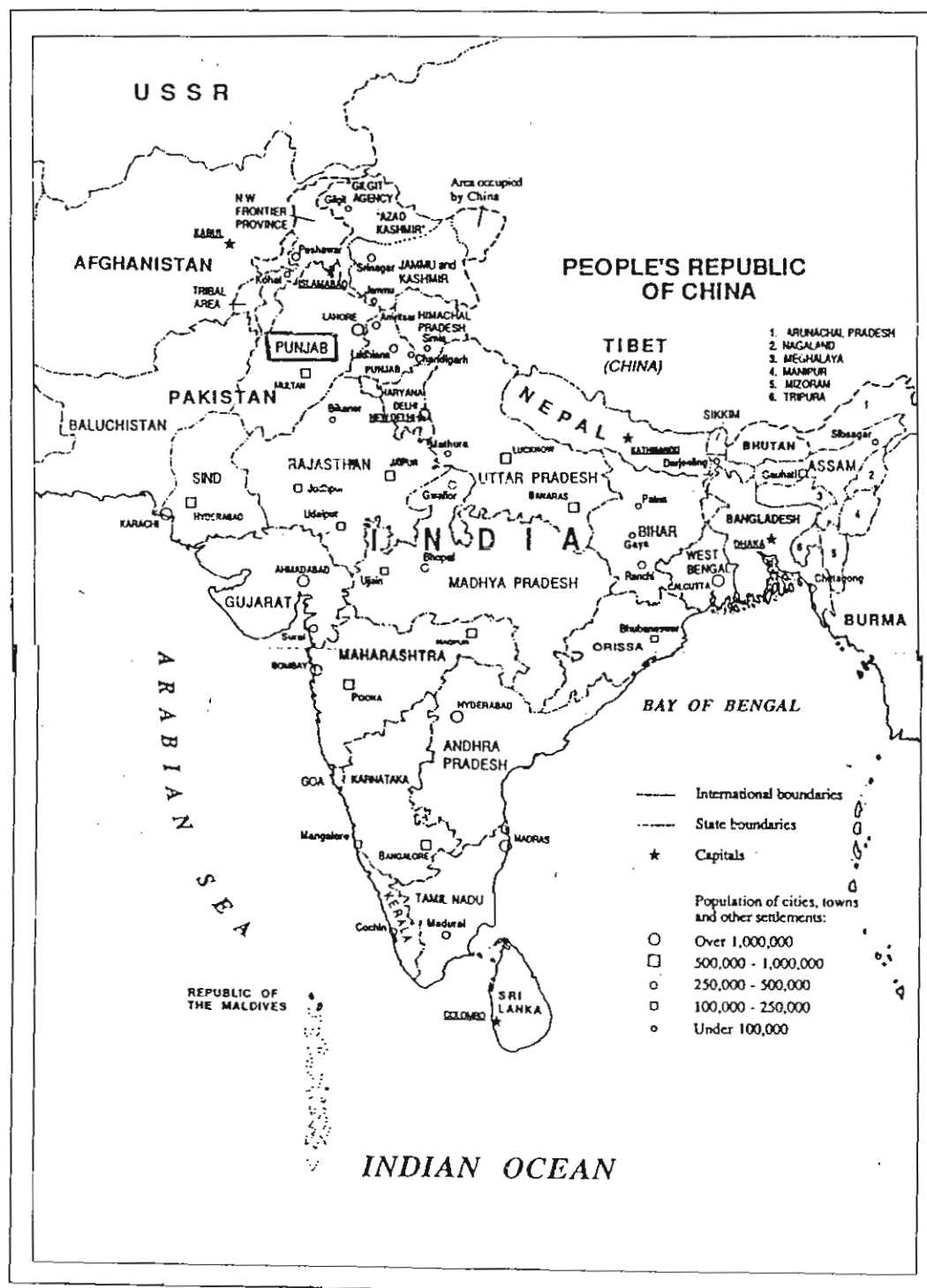
2) กลุ่มคนอินเดียที่นับถือศาสนาอิสลาม กลุ่มนี้เดินทางเข้ามาประเทศไทยตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาตามที่มีหลักฐานปรากฏ และมักอาศัยอยู่บริเวณสี่พระยา บางกลุ่มอาศัยอยู่บริเวณวัดเกาะ คนอินเดียกลุ่มนี้ที่มีฐานะดีจะมีการค้าอยู่ที่ราชวงศ์ ทำการค้า เช่น อัญมณี เครื่องเทศ และเครื่องเขียน เป็นต้น กลุ่มตระกูลที่มีฐานะและมีชื่อเสียงของคนอินเดียกลุ่มนี้ในประเทศไทย ได้แก่ ตระกูลนานา ตระกูลสยามวาลา และมากาดี เป็นต้น

3) กลุ่มคนอินเดียที่นับถือศาสนาซิกข์ จะเป็นคนอินเดียที่อพยพมาจากแคว้นปัญจาบ และมักตั้งถิ่นฐานอยู่บริเวณสำเพ็ง – พายุรีด และมักประกอบอาชีพค้าขายผ้า มีการตั้งร้านขายผ้าในหมู่คนซิกข์ที่มีฐานะ ส่วนคนซิกข์ที่ไม่ค่อยมีฐานะอาจจะทำแผงลอยขายผ้าทั่วไป ศาสนสถานของคนซิกข์อยู่ที่ พายุรีด กรุงเทพฯ เรียกว่าวัดซิกข์ ซึ่งตั้งโดยสมาคมศรีคุรุสิงห์สภา วิถีชีวิตของคนซิกข์จะมีความเกี่ยวข้องกับศาสนาเป็นอย่างมาก และเอกลักษณ์ของคนซิกข์เองก็เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อทางศาสนา (อินทรา ชาติ , 2534)

ถิ่นฐานเดิมของคนซิกข์อยู่ที่แคว้นปัญจาบในประเทศอินเดีย (ดูภาพที่ 2.3) ถึงแม้ว่าแคว้นปัญจาบจะมีชนกลุ่มต่างๆ อาศัยอยู่ แต่ภาษาที่ใช้หรือภาษาแม่ของคนซิกข์ที่อินเดีย คือ ภาษา

ภาพที่ 2.3 แผนที่แสดงอาณาเขตประเทศอินเดีย

(จาก The Indo - Aryan Languages ของ Colin P. Masia ปี 1991)

ปัญจาปี คนชิกข์ในประเทศอินเดียจะพูดภาษาปัญจาปีเป็นภาษาที่หนึ่ง ส่วนภาษาที่สองส่วนใหญ่แล้วจะพูดภาษาฮินดี ภาษาฮินดีและภาษาอังกฤษถือเป็นภาษาราชการของประเทศไทย ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่า ในปัจจุบันคนอินเดียจะเป็นผู้ที่พูดสองภาษา (bilingual) และอยู่ในภาวะสองภาษา (bilingualism) ด้วย (Sharma, 1978 ; Vira, 1965)

คนชิกข์ในประเทศไทยเป็นผู้ที่พูดสองภาษาเช่นเดียวกับคนชิกข์ที่อินเดีย คนชิกข์ในประเทศไทยพูดภาษาปัญจาปีเป็นภาษาที่หนึ่ง และพูดภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง มีคนชิกข์บางคนเป็นผู้ที่พูดสามภาษา (trilingual) คือ พูดภาษาปัญจาปี ภาษาไทย และพูดภาษาฮินดีเป็นภาษาที่สาม หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ คนชิกข์บางคนสามารถพูดภาษาฮินดีกับคนอินเดียกลุ่มอื่นที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย คนส่วนใหญ่รวมทั้งคนไทยด้วย จะเรียกคนชิกข์ตามชื่อของศาสนาที่พวกเขานับถือ

ดูรายละเอียดเกี่ยวกับการเดินทางของคนชิกข์เข้าสู่ประเทศไทย ในภาคผนวก ก

การตั้งถิ่นฐานของคนจีนแต่จิวและคนชิกข์จากอดีตจนถึงปัจจุบันมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

คนจีนแต่จิวในกรุงเทพฯ มักตั้งถิ่นฐานอยู่บริเวณสำเพ็ง เยาวราช และคนชิกข์ในกรุงเทพฯ ส่วนใหญ่จะอาศัยอยู่ที่พาหุรัด ประวัติความเป็นมามีดังต่อไปนี้

สมัยเมื่อกรุงเทพมหานครเป็นราชธานีนั้น จอห์น ครอเฟิร์ด กล่าวถึงสภาพร้านค้าในสมัยรัชกาลที่ 2 ว่า ทั้งสองฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาล้วนเป็นแพร้านค้าของชาวจีนเรียงเป็นระยะทางยาวถึง 6 ไมล์ ภายหลังที่มีชาวจีนอพยพเข้ามาในประเทศไทยมากขึ้น กรุงเทพฯ ก็เริ่มขยายตัวเป็นเมืองการค้าและมีตลาดใหญ่ๆ มากมาย แรกเริ่มนั้น ในบริเวณสำเพ็งจะเป็นที่อยู่อาศัยของชาวจีนก่อน โดยมีอาณาบริเวณตั้งแต่ริมคลองโอ่งอ่าง มาจนถึงริมคลองผดุงกรุงเกษม สินค้าที่ชาวจีนนิยมขายกันในบริเวณนี้ได้แก่ ผลไม้ที่มาจากเมืองจีน ซึ่งมีประชาชนเป็นจำนวนมากมาซื้อสินค้าเป็นประจำทุกวัน ในสมัยรัชกาลที่ 4 (พ.ศ. 2404) การคมนาคมจะใช้เรือเป็นพาหนะโดยสาร ไม่มีรถยนต์เหมือนในปัจจุบัน พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว จึงโปรดเกล้าให้มีการตัดถนนริมวังเจ้าเพชรไปยังคลองพระโขนง โดยมีการแยกไปวัดแก้วฟ้าสายหนึ่ง และอีกสายตัดตรงหลังบ้านกงสุลฝรั่งเศส มีการขุดคลองบางรักเอาดินขึ้นมาถมถนนด้วย และให้ชื่อถนนสายนอกนี้ว่า เจริญกรุง และในปีเดียวกันนั้นมีการสร้างสะพานข้ามคลองต่างๆ 17 สะพาน และจนถึง พ.ศ. 2405 ก็มีทางใหม่เกิดขึ้น ตั้งแต่มวัดพระเชตุพนฯ ไปจนถึงกำแพงพระนคร ทางใหม่นี้ชื่อว่า ถนนเจริญกรุง

ถนนเจริญกรุงนี้เอง เป็นย่านที่มีร้านค้าของชาวจีนมากมาย จนกระทั่งในสมัยรัชกาลที่ 5 กรุงเทพฯ มีการขยายตัวทางการค้ามากขึ้น จึงโปรดให้มีการตัดถนนใหม่เพิ่มขึ้นอีก 18 สาย ใน พ.ศ. 2434 และถนนเยาวราชก็จัดอยู่ในการตัดถนนครั้งนี้ด้วย โดยตัดแทรกลงระหว่างถนนเจริญกรุง

และลำเพ็ง เริ่มต้นจากป้อมมหาชัยไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ จรดกับถนนเจริญกรุงตรงวัดสามจีน ยาวประมาณ 1,430 เมตร กว้างประมาณ 20 เมตร และใช้เวลาในการก่อสร้างนาน 6 ปี จึงแล้วเสร็จ การตัดถนนเยาวราชในครั้งนี้ทำให้บริเวณเยาวราชมีบทบาทสำคัญต่อคนจีนทั้งในด้านการค้าขาย และการดำรงชีวิต เป็นที่อยู่อาศัยและศูนย์กลางของชาวจีนที่อพยพเข้าสู่ประเทศไทย และชาวจีนในบริเวณเยาวราชนี้ ส่วนใหญ่เป็นชาวจีนแต้จิ๋ว (ประภัสสร เสวิกุล , 2530)

ส่วนพาหุรัดนั้น เป็นบริเวณที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าให้ตัดถนนขึ้นในคราวเดียวกับการตัดถนนเยาวราช ซึ่งมีอาณาบริเวณใกล้เคียงกัน ส่วนใหญ่แล้วผู้ที่อาศัยอยู่ในบริเวณนี้จะเป็นชาวซิกข์ ที่มีอาชีพค้าขายผ้า (อินทรา ชาสีร์ , 2534)

จะเห็นว่า เดิมทีชาวจีนจะอาศัยอยู่ที่ลำเพ็งก่อน แต่พอมีการตัดถนนเยาวราช บริเวณเยาวราชก็กลายเป็นแหล่งการค้าของชาวจีนแทน ในบริเวณลำเพ็งนอกจากจะมีชาวจีนอาศัยอยู่แล้ว ยังมีชาวซิกข์ตั้งถิ่นฐานและเปิดร้านขายผ้าอยู่ด้วย ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า ลำเพ็งเป็นที่อยู่ของทั้งคนจีนและคนซิกข์ด้วย และทั้งเยาวราช-ลำเพ็ง-พาหุรัด จึงถือเป็นเขตติดต่อกันและผู้อยู่อาศัยมีทั้งคนไทย คนจีนแต้จิ๋ว และคนซิกข์ จนกระทั่งถึงปัจจุบัน และเป็นบริเวณที่ผู้วิจัยเลือกเป็นจุดเก็บข้อมูล (ดูบทที่ 3)

2.2 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับภาษาจีนแต้จิ๋วและภาษาปยูจ่าบี

2.2.1 การจัดกลุ่มภาษาจีนแต้จิ๋ว

ภาษาจีนแต้จิ๋ว จัดเป็นภาษาย่อยหนึ่งในภาษาตระกูลจีน (Chinese หรือ Sinitic) ¹ ซึ่งภาษาจีนแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มภาษาใหญ่ๆ ได้แก่ กลุ่มเหนือ และกลุ่มใต้

กลุ่มเหนือประกอบด้วยภาษาจีนแมนดาริน (Mandarin) ซึ่งรวมถึงภาษาลิ้นย่อยด้วย ส่วนกลุ่มใต้ประกอบด้วย 6 ภาษา คือ ภาษาหวู (Wu) ภาษาคัน (Kan) ภาษาเซียง (Xiang) ภาษาแคะ (Hakka) ภาษาเย่ (Yue) และภาษามิ่น (Min) (Norman ,1988 ; Ramsey, 1987 , Forrest, 1973)

¹ ภาษาตระกูลจีน เป็นภาษาสาขาย่อยในภาษาตระกูล Sino-Tibetan ซึ่งแบ่งออกเป็นสาขาย่อย 3 สาขา ดังนี้ คือ จีน (Sinitic) ทิเบต - พม่า (Tibeto-Burman) และกะเหรี่ยง (Karen) (Benedict , 1972)

ภาษาจีนกลุ่มเหนือ

ภาษาจีนแมนดารินถือเป็นภาษาราชการของประเทศจีน ซึ่งมีคนจีนที่ใช้ภาษานี้ประมาณ 71.5% ของคนจีนฮั่น (Han Chinese) ทั้งหมดในประเทศจีน² ภาษาจีนแมนดารินแบ่งออกเป็น 4 กลุ่มใหญ่ๆ คือ

- 1) แมนดารินถิ่นเหนือ ใช้พูดในมณฑลฮูเป่ย์รวมถึงในเมืองปักกิ่งด้วย เมืองชานตง³ และโหยนานทางตอนเหนือของมณฑลอานฮุยและเกียงซู นอกจากนี้ยังใช้พูดในกลุ่มคนจีนทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือของมองโกเลียด้วย
- 2) แมนดารินถิ่นตะวันตกเฉียงเหนือ พูดในมณฑลชานซี เซนซี กานซู เมืองเซียงไฮ้ และทางตะวันตกของมองโกเลีย
- 3) แมนดารินถิ่นตะวันตกเฉียงใต้ ส่วนใหญ่พูดในมณฑลฮูเป่ย์ เสฉวน เกวเซา และทางเหนือของมณฑลยูนนาน และมณฑลกว่างซี
- 4) แมนดารินถิ่นกลาง ใช้พูดในตองกลางของมณฑลเกียงซีและอานฮุย

ภาษาจีนกลุ่มใต้

ภาษาจีนกลุ่มใต้ประกอบด้วย 6 ภาษาดังต่อไปนี้

- 1) ภาษาหวู่ พูดในทางตอนใต้ของมณฑลเกียงซู รวมถึงเซี่ยงไฮ้ด้วย ในมณฑลอานฮุยตอนใต้ และในเซกกิง มีคนจีนที่พูดภาษานี้ประมาณ 8.5% ของคนจีนทั้งหมด
- 2) ภาษาคัน ส่วนมากพูดในมณฑลเกียงซี อานฮุยตอนใต้ ฮูเป่ย์ตอนใต้ เซกกิงตอนใต้ และในมณฑลกว่างตง ซึ่งมีคนจีนที่พูดภาษากลุ่มนี้ประมาณ 2.4% ของคนจีนทั้งหมด
- 3) ภาษาเซียง ส่วนใหญ่พูดในมณฑลยูนนานเท่านั้น และมีพูดบ้างในบางส่วนของมณฑลอานฮุยตอนใต้ ซึ่งมีคนจีนพูดภาษานี้ประมาณ 4.8% ของคนจีนทั้งหมด
- 4) ภาษาแค ส่วนใหญ่พูดในมณฑลเสฉวน ตลอดจนในประเทศไต้หวัน และพูดในมณฑลกว่างซี และทางตอนใต้ของมณฑลฝูเจี้ยนด้วย มีคนจีนที่พูดภาษานี้ประมาณ 3.7% ของคนจีนทั้งหมด
- 5) ภาษาเป่ พูดในมณฑลกว่างซีตอนใต้ และส่วนใหญ่ใช้พูดในมณฑลกว่างตง ซึ่งภาษากวางตงนับได้ว่าเป็นภาษาจีนที่คนทั่วโลกรู้จักมากที่สุด รองจากภาษาจีนแมนดาริน มีคนจีนพูดภาษาจีนกวางตงประมาณ 5% ของคนจีนทั้งหมด

2 ในประเทศจีนมีกลุ่มชาติพันธุ์ (ethnic groups) หรือชนชาติ (nationalities) รวม 55 ชนชาติ ชนชาติฮั่นหรือจีนแท้เป็นชนส่วนใหญ่ของประเทศจีน ส่วนชนชาติอื่นๆ เป็นเพียงชนชาติส่วนน้อย (Yin, 1994 ; 1985 ; Dibble, 1983)

3 การเรียกชื่อเฉพาะที่เป็นชื่อสถานที่ต่างๆ ผู้วิจัยได้อ่านจากตัวสะกดภาษาอังกฤษแล้วเขียนเป็นภาษาไทย

- 6) ภาษามีน แบ่งออกเป็น ภาษามีนถิ่นเหนือ ซึ่งพูดทางตอนเหนือและบางส่วนของ
มณฑลฟูเกี้ยน และ ภาษามีนถิ่นใต้ พูดกันในเมืองฟูเจา และในอำเภอซัวเถา มีคนจีนพูด
ภาษานี้ประมาณ 4.1% ของคนจีนทั้งหมด

ภาษาจีนแต้จิ๋ว จัดเป็นภาษาย่อยในกลุ่มภาษามีนถิ่นใต้ และในประเทศไทยมีคนจีน
แต้จิ๋วประมาณ 56% ของคนจีนทั้งหมด ซึ่งเป็นกลุ่มคนจีนที่มากที่สุด

การทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับลักษณะทางภาษาศาสตร์ เรื่องวรรณยุกต์ภาษาจีน
แต้จิ๋วจะกล่าวในหัวข้อ 2.3 ต่อไป

2.2.2 การจัดกลุ่มภาษาปัญจาปี

ภาษาในอินเดียแบ่งออกเป็นตระกูลภาษาใหญ่ๆ 4 ตระกูล (Zograph, 1982) ได้แก่

- 1) ตระกูลอินโดอารยัน (Indo-Aryan)
- 2) ตระกูลดราวิเดียน (Dravidian)
- 3) ตระกูลออสโตรเอเชียติก (Austro-Asiatic)
- 4) ตระกูลทิเบต-พม่า (Tibeto-Burman)

ในตระกูลภาษาทั้ง 4 ตระกูลนี้ ตระกูลอินโดอารยัน เป็นตระกูลภาษาที่ใหญ่และมี
จำนวนผู้พูดมากที่สุด รองลงมา คือ ตระกูลดราวิเดียน ตระกูลภาษาทิเบต-พม่า มีผู้พูดกันน้อยที่สุด

ภาษาตระกูลอินโดอารยัน ประกอบด้วยภาษากลุ่มต่างๆ ดังนี้

- 1) กลุ่มตะวันตกเฉียงเหนือ ได้แก่ ภาษาฮินดี ภาษาลานคา และภาษาซินดี เป็นต้น
- 2) กลุ่มใต้ พูดในแถบที่ราบสูงเดคคาน (Deccan) หรือภาษาที่พูดในรัฐมหาราษ เช่น
ภาษามาราฐี เป็นต้น
- 3) กลุ่มตะวันออก ได้แก่ ภาษาที่พูดตั้งแต่รัฐที่ติดกับพม่ามาจนถึงแถบตะวันออกของอินเดีย
ทั้งหมด เช่น ภาษาโอริยา พูดในรัฐโอริสา ภาษาอัสสัมมิต พูดในรัฐอัสสัม เป็นต้น
- 4) กลุ่มตะวันออกตอนกลาง ได้แก่ ภาษาฮินดีตะวันออก เช่น ภาษาโกสาลี และภาษา
ชัคติสกาฮี เป็นต้น
- 5) กลุ่มกลาง ได้แก่ ภาษาฮินดี ซึ่งเป็นภาษากลางของอินเดีย และภาษาปัญจาปี พูดกันใน
รัฐปัญจาบ
- 6) กลุ่มเหนือ ได้แก่ กลุ่มภาษาที่พูดกันในแถบภูเขาหิมาลัย เช่น ภาษาปาฮาดี และภาษา
กาคาลี เป็นต้น

- 7) กลุ่มที่เรียกว่า “ Extra Indian group ” ได้แก่ ภาษาในตระกูลอินโดอารยันที่พูดกันในศรีลังกา คือ ภาษาสิงหล และภาษาเวดดา และยังมีภาษามัลดีฟเวียน ที่ใช้พูดกันในหมู่เกาะมัลดีฟ

ภาษาตระกูลดราวิเดียน นั้น ภาษาถิ่นย่อยของภาษาตระกูลนี้ มีอยู่ 4 ภาษา ที่ชาวดราวิเดียนส่วนใหญ่ใช้พูด และเป็นภาษาราชการประจำรัฐของตนด้วย ได้แก่

- 1) ภาษาทมิฬ ใช้พูดกันในรัฐทมิฬ และทางภาคเหนือของประเทศศรีลังกา
- 2) ภาษามาลายาลัม เป็นภาษาที่มีคนพูดอันดับสองรองลงมาจากภาษาทมิฬ ส่วนใหญ่พูดกันในรัฐเคราลา ซึ่งเป็นรัฐที่อยู่ใกล้กับรัฐทมิฬ
- 3) ภาษากันนาดา พูดกันในรัฐไมซอร์ในอินเดียตอนใต้ และภาษาถิ่นที่คนทั่วไปรู้จัก คือ ภาษาบาดากา ซึ่งใช้พูดในเมืองนิลگیرี และปัจจุบันภาษาบาดากาเป็นภาษาราชการของรัฐไมซอร์
- 4) ภาษาเตลูกู เป็นภาษาในตระกูลภาษาดราวิเดียนที่พูดกันในรัฐอันตรประเทศ

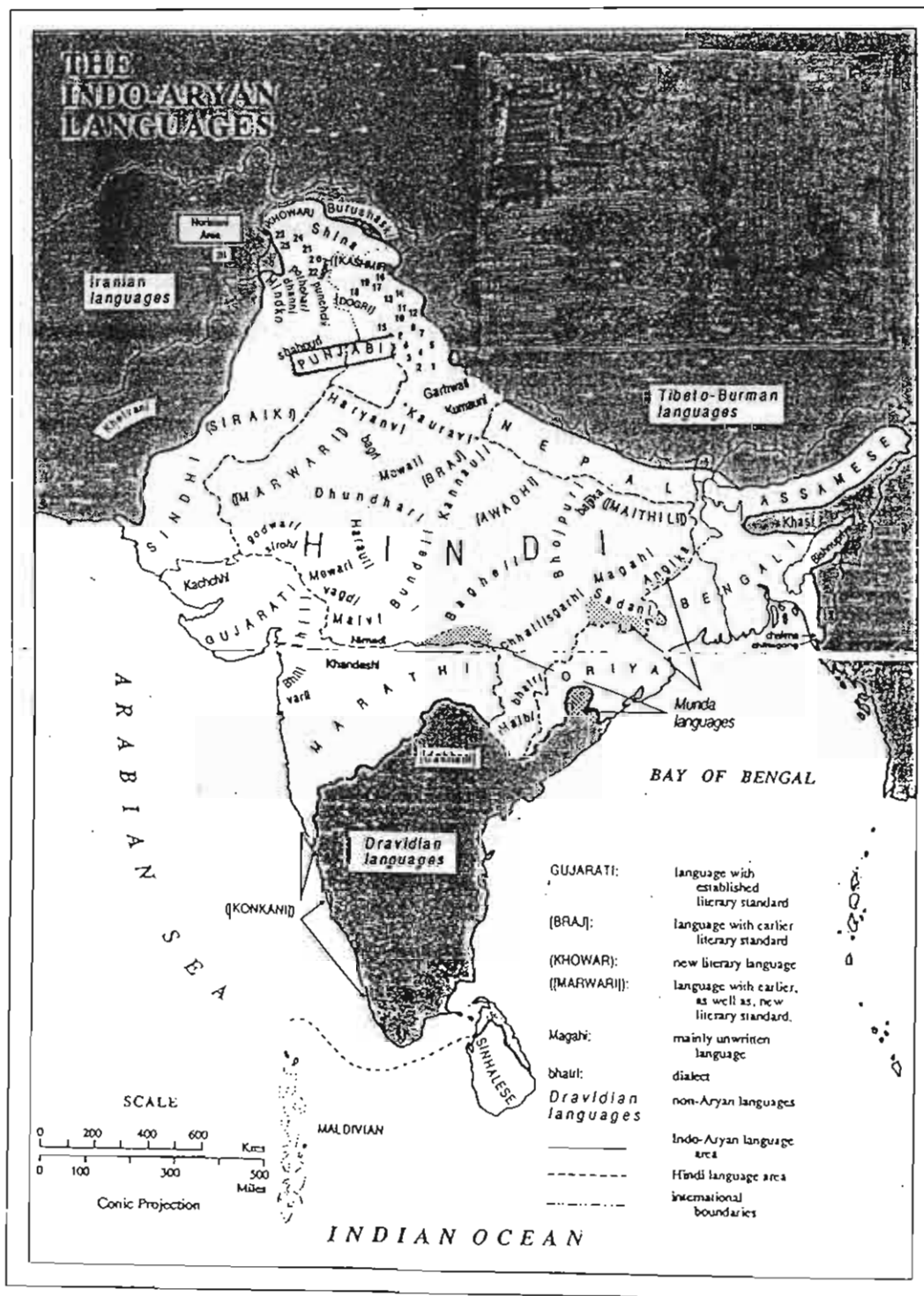
ภาษาตระกูลออสโตรเอเชียติก ภาษาที่ใช้พูดกันในแถบนี้ คือ ภาษามุนดา ซึ่งแบ่งออกเป็น มุนดาใต้ ได้แก่ภาษาที่พูดในแถบโคราปูทและแถบกลางของประเทศอินเดีย และมุนดาเหนือ ได้แก่ ภาษาสันตาลี เป็นต้น ภาษามุนดาส่วนใหญ่จะพูดในแถบภูเขาเตี้ยๆ และเขตป่า ผู้พูดภาษามุนดาจะสามารถพูดภาษาอื่นได้ คือสามารถพูดภาษาอารยัน หรือ ดราวิเดียน

ภาษาตระกูลทิเบตพม่า ที่พูดกันในอินเดียแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มใหญ่ๆ ดังนี้

- 1) กลุ่มภาษาทิเบตพม่าที่พูดกันในแถบแคว้นฮิมาลชาลประเทศและแคว้นแคชเมียร์ ได้แก่ กลุ่มภาษากยารุง - มิซมิ
- 2) กลุ่มภาษาโบโร พูดในแคว้นอัสสัม แคว้นตรีปุระ และแคว้นเมกฮาลายา
- 3) กลุ่มภาษานากา - กูกิ - จิน พูดกันในรัฐมานิเพอ และเนกาเลน

จำนวนภาษาของอินเดียเป็นที่ทราบกันดีหลังจาก Grierson ได้ทำการสำรวจภาษาทั่วอินเดียในปี 1966 และภาษาปัญจาบิ (Punjabi) ก็เป็นภาษาหนึ่งที่ถูกสำรวจในสมัยนั้นด้วย ภาษาปัญจาบิ จัดเป็นภาษาหนึ่งในตระกูลภาษาอินโดอารยัน (Indo-Aryan) (ดูแผนที่ในภาพที่ 2.4) ซึ่งเป็นสาขาหนึ่งในภาษาตระกูลอินโด-ยูโรเปียน (Indo-European) ภาษาปัญจาบิพูดกันในแคว้นปัญจาบของประเทศอินเดีย และในเขตฝั่งตะวันตกของปากีสถานด้วย ในปัจจุบันภาษาปัญจาบิเป็นภาษาราชการของรัฐปัญจาบ และถือเป็นภาษาราชการภาษาหนึ่งของประเทศอินเดียด้วย (www.punjab.com)

ภาพที่ 2.4 แผนที่แสดงเขตการใช้ภาษาปัญจาบี ซึ่งเป็นภาษาย่อยในภาษาตระกูลอินโดอารยัน
(จาก The Indo - Aryan Languages ของ Colin P. Masia ปี 1991)

ผู้ที่พูดปัญจาบีเป็นภาษาแม่นั้น เรียกว่า คนซิกข์ ส่วนผู้ที่พูดภาษาปัญจาบีในปากีสถานนั้น ไม่จัดว่าเป็นคนซิกข์ เพราะพวกเขาไม่ได้พูดภาษาปัญจาบีเป็นภาษาแม่ และภาษาราชการก็ไม่ใช่ภาษาปัญจาบี ประเทศปากีสถานใช้ภาษา อูรดู (Urdu) เป็นภาษาราชการ (Shackle, 1992 ; Vira , 1965 ; Saker, 1964 ; ศรีธัญญา , 2542)

2.3 งานวิจัยเกี่ยวกับวรรณยุกต์ภาษาไทยมาตรฐาน วรรณยุกต์ภาษาจีนแต้จิ๋ว และวรรณยุกต์ภาษาปัญจาบี

2.3.1 วรรณยุกต์ภาษาไทยมาตรฐาน

มีผู้ศึกษาวรรณยุกต์ภาษาไทยมาตรฐานไว้เป็นจำนวนมากทั้งทางโสตศาสตร์ และกลศาสตร์ ตั้งแต่ต้นศตวรรษที่ 20 จนถึงปัจจุบันมีดังนี้

- 1) แบริดลีย์ (Bradley, 1911) ได้ศึกษาวรรณยุกต์ภาษาไทยทางกลศาสตร์ และเสนอบทความในปี 1911 และกล่าวไว้ว่า ภาษาไทยมาตรฐาน มีวรรณยุกต์ 5 หน่วยเสียง คือ วรรณยุกต์ระดับ (monotone) 2 เสียง คือ วรรณยุกต์สามัญ และวรรณยุกต์เอก และวรรณยุกต์เปลี่ยนระดับ (gliding tone) 3 เสียง คือ วรรณยุกต์โท วรรณยุกต์ตรี และวรรณยุกต์จัตวา
- 2) โจนส์ (Jones, 1918) ได้ศึกษาวรรณยุกต์ทางโสตศาสตร์ และกล่าวว่า วรรณยุกต์ในภาษาไทยมี 5 หน่วยเสียง สัทลักษณะของวรรณยุกต์ของโจนส์คล้ายกันกับของแบริดลีย์ ยกเว้นในวรรณยุกต์เอก และจัตวา โจนส์เห็นว่าวรรณยุกต์โท และวรรณยุกต์ตรีในภาษาไทย จะมีเสียง ? อยู่ตอนท้ายด้วย
- 3) เฮนเดอร์สัน (Henderson, 1949) ศึกษาวรรณยุกต์ภาษาไทยทางโสตศาสตร์ และพบว่า วรรณยุกต์ภาษาไทย มี 5 หน่วยเสียง คือ วรรณยุกต์กลางระดับ (mid-level) ต่ำระดับ (low level) สูง-ขึ้น-ตก (high rise-fall) ตก (falling) และ ขึ้น (rising)
- 4) เอ็บบรัมสัน (Abramson, 1960) ได้ศึกษาวรรณยุกต์ภาษาไทยทางกลศาสตร์ และเสนอว่า วรรณยุกต์ภาษาไทยมี 2 แบบ คือ 1) วรรณยุกต์ระดับ (static tone) ได้แก่ วรรณยุกต์สามัญ วรรณยุกต์เอก และวรรณยุกต์ตรี 2) วรรณยุกต์เปลี่ยนระดับ (dynamic tone) ได้แก่ วรรณยุกต์โท และวรรณยุกต์จัตวา ซึ่งแตกต่างไปจากของแบริดลีย์ และโจนส์ เอ็บบรัมสันได้ให้ข้อสังเกตว่า วรรณยุกต์ตรี ในคำพยางค์ตายสระเสียงสั้น จะไม่มีระดับเสียงตกตอนท้าย แต่ในคำพยางค์เป็นจะมีระดับเสียงตกในตอนท้าย

- 5) เฮนเดอร์สัน (1982) ได้ศึกษาวรรณยุกต์ภาษาไทย และกล่าวว่า ระบบวรรณยุกต์ในภาษาไทยยังคงเดิม แต่สัทลักษณะของวรรณยุกต์ได้เปลี่ยนแปลงไป เนื่องจากกาลเวลา และการออกเสียงวรรณยุกต์ของคนต่างรุ่นกัน (generation) เฮนเดอร์สันให้ข้อสังเกตว่าวรรณยุกต์สามัญ และวรรณยุกต์จัตวา ยังคงเหมือนเดิมในเด็กรุ่นใหม่ แต่เสียงวรรณยุกต์เอก โท และ ตรี ได้เปลี่ยนแปลงไป และในวรรณยุกต์ตรินั้น ทั้งคำพยางค์เป็นและคำพยางค์ตายจะไม่มีระดับเสียงตกในตอนท้ายเลย
- 6) อรุณี อรุณเรือง (2533) ได้ศึกษาการแปรของวรรณยุกต์โทในภาษาไทยมาตรฐานตามกลุ่มอายุของผู้พูด และพบว่าสัทลักษณะของวรรณยุกต์ได้มีการเปลี่ยนแปลงไป วรรณยุกต์โทปรากฏรูปแปร 5 ลักษณะ ได้แก่ เสียงกลาง-ตก สูง-ตก กลาง-ขึ้น-กลาง กลาง-ขึ้น-ตก และ กลางระดับ-ตกตอนท้าย กลุ่มคนอายุ 50-60 ปี และ 35-40 ปี ใช้รูปวรรณยุกต์กลาง-ตก มากที่สุด และในกลุ่มอายุ 35-40 ปียังใช้รูปแปร สูง – ตก อย่างเห็นได้ชัดด้วย
- 7) ปิยฉัตร ปานโรจน์ (2534) ได้ศึกษาการแปรของวรรณยุกต์ภาษาไทยมาตรฐานตามกลุ่มอายุของผู้พูด พบว่า เส้นแสดงการเปลี่ยนแปลงค่าความถี่มูลฐานของวรรณยุกต์ตรี และวรรณยุกต์โทของผู้ใหญ่และเด็กมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ
- 8) ดิงสภักดิ์ และ ดีประเสริฐ (Tingsabadh and Deeprasert ,1996) ได้ศึกษาวรรณยุกต์ในคำพูดเดี่ยวและคำพูดต่อเนื่องภาษาไทยมาตรฐาน โดยวิเคราะห์ทางกลศาสตร์ ในการศึกษาคำพูดต่อเนื่อง มีการจำแนกคำออกเป็นคำพยางค์เดียว คำสองพยางค์ และคำหลายพยางค์ ซึ่งแบ่งย่อยออกเป็นคำที่ได้รับการลงเสียงหนักและไม่ได้รับการลงเสียงหนักด้วย พบว่า วรรณยุกต์ในคำพูดเดี่ยวและในคำพูดต่อเนื่อง มีสัทลักษณะของวรรณยุกต์แตกต่างกัน เนื่องมาจากอิทธิพลของการลงเสียงหนัก-เบาของคำแต่ละพยางค์ การศึกษาวรรณยุกต์ในคำพูดเดี่ยวพบว่า วรรณยุกต์ที่เป็นเสียงขึ้นหรือวรรณยุกต์จัตวาจะมีระดับเสียงตกในตอนท้าย ในขณะที่วรรณยุกต์ที่เป็นเสียงสูงหรือวรรณยุกต์ตรีจะไม่มีระดับเสียงตก ส่วนสัทลักษณะของวรรณยุกต์ที่ได้รับการลงเสียงหนักในคำพูดต่อเนื่องจะมีสัทลักษณะคล้ายกันกับวรรณยุกต์ในคำพูดเดี่ยว
- 9) ผณิตรา ชีรานนท์ (2543) ได้ศึกษาวรรณยุกต์ภาษาไทยกรุงเทพฯ โดยวิเคราะห์วรรณยุกต์จากผู้บอกภาษาที่มีอาชีพเป็นนักจัดรายการวิทยุเพศหญิง อายุระหว่าง 26 – 30 ปี พบว่า เส้นแสดงการเปลี่ยนแปลงค่าความถี่มูลฐานของวรรณยุกต์ตรีมีลักษณะคล้ายกับวรรณยุกต์จัตวา ความแตกต่างอยู่ที่วรรณยุกต์ตรีมีค่าความถี่มูลฐานสูงกว่าวรรณยุกต์จัตวา

สัทลักษณะของวรรณยุกต์ภาษาไทยมาตรฐานในงานวิจัยที่ผ่านมาที่กล่าวไว้ข้างต้น สามารถนำมาเปรียบเทียบกับกันดังในตารางที่ 2.1 ต่อไปนี้ (ตัวเลขที่ใช้แสดงสัทลักษณะของวรรณยุกต์ เป็นระดับเสียงของวรรณยุกต์ในงานวิจัยนั้นๆ หมายเลข 5 เป็นระดับเสียงสูงสุด และหมายเลข 1 เป็นระดับเสียงต่ำสุดของวรรณยุกต์)

ตารางที่ 2.1 สัทลักษณะของวรรณยุกต์ภาษาไทยมาตรฐานในงานวิจัยที่ผ่านมา

งานวิจัย	วรรณยุกต์				
	สามัญ	เอก	โท	ตรี	จัตวา
แบรดลีย์ (1911)	332	221	31	341	35
โจนส์ (1918)	332	22	31 ?	341 ?	14
เฮนเดอร์สัน (1949)	33	22	51	34 (3)	14
เอ็บบรัมส์สัน (1960)	332	21	451	34 (3)	14
เฮนเดอร์สัน (1982)	33	21	52	34	14
อรุณี (2533)	32	21	343	34	213
ปิยฉัตร (2534) ⁴	32	21	551	434	314
ผณิตรา (2543) ⁵	32	31	442	334	314

4 งานวิจัยของปิยฉัตรในตารางที่ 2.1 นั้น ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์วรรณยุกต์เฉพาะผู้พูดกลุ่มอายุ 50-60 ปี เนื่องจากกลุ่มอายุ 50-60 ปีดังกล่าวใกล้เคียงกับช่วงอายุของผู้บอกภาษาในงานวิจัยนี้ คือ ผู้วิจัยได้คัดเลือกผู้บอกภาษาคนไทย คนแก่จิว และคนชกซ์ที่มีอายุระหว่าง 40-60 ปี นอกจากนี้ ผลการวิเคราะห์สัทลักษณะของวรรณยุกต์ในงานวิจัยของปิยฉัตรนั้น ผู้วิจัยแปลงค่าจากกราฟแสดงค่าความถี่มูลฐานเฉลี่ยของวรรณยุกต์ให้เป็นระบบตัวเลขด้วยตนเอง เพื่อให้สัมพันธ์กับการนำเสนอผลงานของคนอื่น ๆ

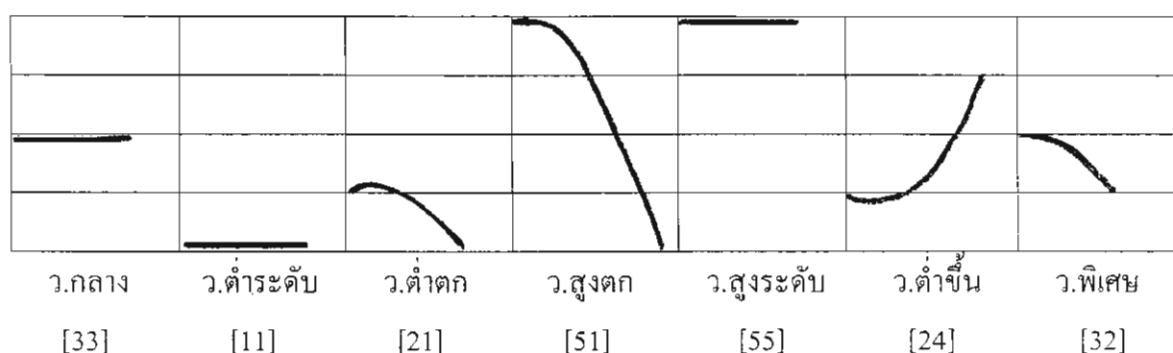
5 ผลการวิเคราะห์สัทลักษณะของวรรณยุกต์ในงานวิจัยของผณิตราที่แสดงในตารางที่ 2.1 นั้น ผู้วิจัยแปลงค่าจากกราฟแสดงค่าความถี่มูลฐานเฉลี่ยของวรรณยุกต์ให้เป็นระบบตัวเลขด้วยตนเอง เพื่อให้สัมพันธ์กับการนำเสนอผลงานของคนอื่น ๆ เช่นเดียวกับงานวิจัยของปิยฉัตร

2.3.2 วรรณยุกต์ภาษาจีนแต้จิ๋ว

มีผู้ศึกษาวรรณยุกต์ภาษาจีนแต้จิ๋วไว้ดังต่อไปนี้

ปราณี (2527) ได้วิเคราะห์ภาษาจีนแต้จิ๋ว พบว่า วรรณยุกต์ภาษาจีนแต้จิ๋วมี 6 หน่วยเสียง และมีวรรณยุกต์พิเศษ หรือวรรณยุกต์ที่เกิดจากการสนธิอีก 1 เสียง สัทลักษณะของวรรณยุกต์ภาษาจีนแต้จิ๋วมีดังต่อไปนี้⁶

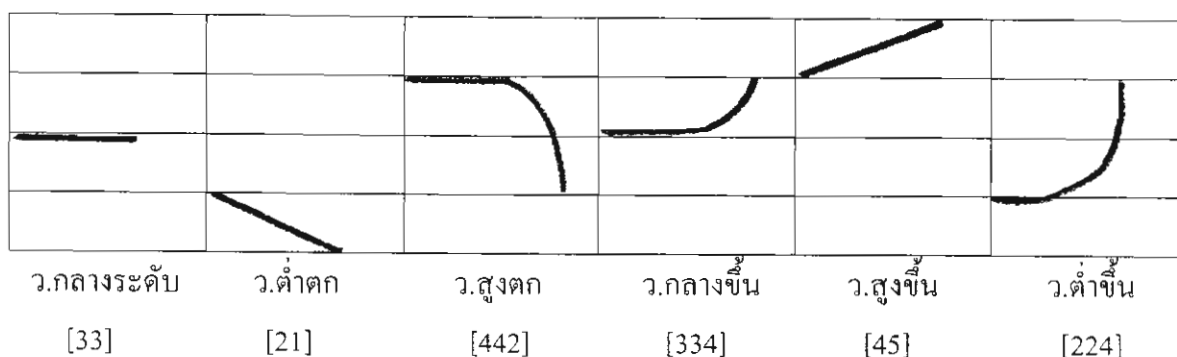
ภาพที่ 2.5 สัทลักษณะของวรรณยุกต์ภาษาจีนแต้จิ๋ว (ดัดแปลงจากปราณี 2527)

Wongwantanee (1984) ได้ศึกษาระบบเสียงภาษาจีนแต้จิ๋ว เพื่อใช้เปรียบเทียบกับระบบเสียงภาษาจีนและ การศึกษาวรรณยุกต์ภาษาจีนแต้จิ๋ว พบว่า ระบบวรรณยุกต์ภาษาจีนแต้จิ๋วมี 6 หน่วยเสียงเช่นเดียวกับงานวิจัยของปราณี แต่วรรณยุกต์สนธิไม่ได้เป็นเสียงเฉพาะเช่นเดียวกับผลการวิจัยของปราณี คือ วรรณยุกต์ที่เกิดจากการสนธิในงานของ Wongwantanee จะเป็นหน่วยเสียงเดียวกับวรรณยุกต์หลัก ซึ่งสนธิได้ในทุกวรรณยุกต์ ยกเว้นวรรณยุกต์กลางระดับ สัทลักษณะของวรรณยุกต์ภาษาจีนแต้จิ๋วมีดังต่อไปนี้

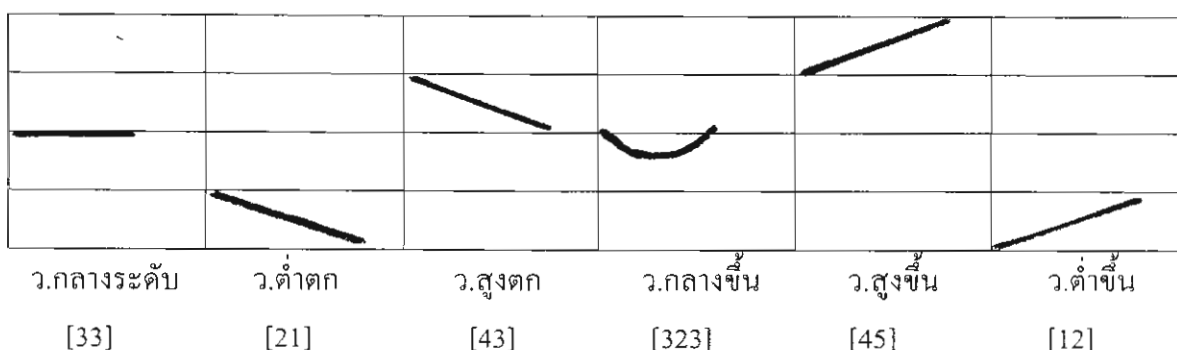
6 ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยใช้เส้น 6 เส้น และมี 5 ช่อง แทนระดับเสียงที่แปลงค่ามาจากกราฟแสดงค่าความถี่มูลฐานของวรรณยุกต์ ซึ่งต่างกับงานวิจัยที่ผ่านมาของปราณี (2527) Wongwantanee (1984) และ นการรัตน์ (2526) ที่ใช้ระดับเสียงเป็นเส้น 5 เส้น และมี 4 ช่อง ผู้วิจัยคิดว่า การดัดแปลงเส้นแสดงระดับเสียงที่ต่างกันนี้ ไม่มีส่วนต่อผลการวิเคราะห์วรรณยุกต์แต่อย่างใด เนื่องจากความต่างเป็นการแบ่งพิสัยค่าความถี่มูลฐานหรือระดับเสียงในรูปที่ต่างกันเท่านั้น คือ การแบ่งโดยใช้เส้น และแบ่งโดยใช้ช่องเป็นเกณฑ์ ถึงอย่างไร ระดับเสียงยังคงมี 5 ระดับเหมือนกัน คือ 1 หมายถึงต่ำ และ 5 หมายถึงสูง (ดูบทที่ 1)

ภาพที่ 2.6 สัทลักษณะของวรรณยุกต์ภาษาจีนแต้จิ๋ว (ดัดแปลงจาก Wongwantanee 1984)

นภารัตน์ (2526) ได้วิเคราะห์วรรณยุกต์ภาษาจีนแต้จิ๋วที่ออกเสียงโดยคนคนแต้จิ๋วในจังหวัดนครปฐม พบว่า ระบบวรรณยุกต์ในภาษาจีนแต้จิ๋วในจังหวัดนครปฐมยังคงมี 6 หน่วยเสียง สัทลักษณะของวรรณยุกต์ภาพที่ 2.7 ต่อไปนี้

ภาพที่ 2.7 สัทลักษณะของวรรณยุกต์ภาษาจีนแต้จิ๋ว (ดัดแปลงจากนภารัตน์ 2526)

จากงานวิจัยที่ผ่านมาทำให้เห็นว่า ผลการวิเคราะห์วรรณยุกต์ในงานวิจัยของ Wongwantanee คล้ายกันกับผลการวิจัยของนภารัตน์ คือ วรรณยุกต์ภาษาจีนแต้จิ๋วมีสัทลักษณะเหมือนกัน ยกเว้น วรรณยุกต์สูงตก วรรณยุกต์กลางขึ้น และวรรณยุกต์ต่ำขึ้น ที่มีสัทลักษณะของวรรณยุกต์ต่างกัน ส่วนผลการวิเคราะห์วรรณยุกต์ของปราณีนัน มีวรรณยุกต์ต่ำระดับด้วย ในขณะที่วรรณยุกต์กลางระดับ และวรรณยุกต์ต่ำตก มีสัทลักษณะของวรรณยุกต์คล้ายกับงานวิจัยของ Wongwantanee และ นภารัตน์

2.3.3 วรรณยุกต์ภาษาปัญจาบ

จากการทบทวนวรรณกรรม ทำให้ทราบว่า ภาษาปัญจาบจัดเป็นภาษาวรรณยุกต์ (Shackle, 1992; Tolstaya, 1981) วรรณยุกต์ภาษาปัญจาบมี 3 หน่วยเสียง ได้แก่

วรรณยุกต์สูง (high tone)

วรรณยุกต์กลาง (even tone)

วรรณยุกต์ต่ำ (low tone)

นอกจากนี้ ภาษาปัญจาบยังเน้นในเรื่องของการลงเสียงหนัก (stress) ในคำด้วย คำในภาษาปัญจาบมีตั้งแต่คำพยางค์เดียวจนถึงคำ 4 พยางค์ และสามารถสร้างคำใหม่ขึ้นมาได้ในรูปของการผสมคำด้วยการเติมหน่วยเติมศัพท์ (derivational affixes) อันได้แก่ อุปสรรค (prefix) และ ปัจจัย (suffix) การลงเสียงหนักในภาษาปัญจาบจะขึ้นอยู่กับจำนวนของพยางค์ในคำ และยังขึ้นอยู่กับความสั้นยาวของสระด้วย ถึงแม้ว่าจะมีการกำหนดตำแหน่งการลงเสียงหนักในแต่ละพยางค์ แต่ในพยางค์ที่ไม่ได้รับการลงเสียงหนักในภาษาปัญจาบก็ยังคงออกเสียงอย่างชัดเจน Tolstaya (1981) ได้กล่าวถึงการลงเสียงหนักในคำภาษาปัญจาบแต่ละประเภทว่ามีเกณฑ์ดังนี้

- 1) คำพยางค์เดียว (monosyllable) เช่น 'gar 'รถ' 'gan 'หุ'
- 2) คำสองพยางค์ (disyllable) โดยปกติคำสองพยางค์จะได้รับการลงเสียงหนักในพยางค์แรก เช่น 'kora 'ม้า' 'baari 'ไม้กวาด'
- 3) คำสามพยางค์ (trisyllable) โดยปกติจะลงเสียงหนักในพยางค์ที่สอง แต่ถ้าในพยางค์ที่สองเป็นสระเสียงสั้น จะลงเสียงหนักในพยางค์แรกแทน เช่น ma'hiina 'เดือน' 'dangara 'ว้าว ควาย'
- 4) คำสี่พยางค์ (four – syllable) จะลงเสียงหนักในพยางค์แรกถ้าพยางค์ที่สองและสามเป็นสระเสียงสั้น เช่น 'matalaba 'ความหมาย' แต่ถ้าพยางค์ที่สามเป็นสระเสียงยาวจะลงเสียงหนักในพยางค์ที่สาม เช่น kala' kaari 'ศิลปะ'
- 5) คำประสม (compound-word) จะมีการลงเสียงหนักที่ไม่ได้เป็นไปตามเกณฑ์ เช่น 'maata'pita 'พ่อแม่หรือผู้ปกครอง' และในคำที่มีการเติมปัจจัย จะลงเสียงหนักในพยางค์สุดท้าย เช่น cittare'kar 'ศิลปิน' เป็นต้น

2.4 ทฤษฎีเกี่ยวกับอัตรภาษา (Interlanguage)

การทบทวนวรรณกรรมในหัวข้อนี้ เป็นการทบทวนวรรณกรรมเพื่อให้เข้าใจถึงมโนทัศน์ (concept) ของอัตรภาษา การทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับอัตรภาษามีประโยชน์ต่อการตีความผลการวิเคราะห์วรรณยุกต์ภาษาไทยกรุงเทพฯ ที่ออกเสียงโดยคนต่างชาติและคนซิกซ์ เนื่องจากทำให้ทราบว่า การที่คนต่างชาติและคนซิกซ์ออกเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยซึ่งเป็นภาษาที่สองนั้น จะมีลักษณะของอัตรภาษาหรือไม่ มโนทัศน์เกี่ยวกับอัตรภาษามีดังต่อไปนี้

นักภาษาศาสตร์กลุ่มโครงสร้างเป็นผู้ที่เริ่มศึกษาวิธีการศึกษาเปรียบเทียบ (Contrastive Analysis) การศึกษาเปรียบเทียบนั้น เป็นการศึกษาเพื่อช่วยให้ผู้สอนภาษาเห็นถึงข้อผิดพลาดในการเรียนรู้ภาษาที่สองของผู้เรียน ทำให้ผู้สอนสามารถนำข้อผิดพลาดของผู้เรียนมาปรับปรุงการสอนเพื่อช่วยลดข้อผิดพลาดของผู้เรียนได้ ลาโด (Lado, 1957) นับเป็นบุคคลสำคัญที่พยายามอธิบายทฤษฎีการศึกษาเปรียบเทียบ และเชื่อว่าภาษาแม่มีอิทธิพลในการแทรกแซงต่อการเรียนรู้ภาษาที่สอง คือ ผู้เรียนรู้ภาษาที่สองมักนำรูปแบบและระบบในภาษาแม่ไปใช้กับภาษาที่สอง ซึ่งเป็นภาษาที่ตนต้องการเรียนรู้ นอกจากนี้ผู้เรียนยังได้นำเอาวัฒนธรรมของตนเข้าไปด้วย

ในช่วงแรก การศึกษาเปรียบเทียบเป็นการศึกษาที่คิดว่า ความต่างและการวิเคราะห์ข้อผิดพลาด (Error Analysis) ที่สมมติฐานขึ้นมานั้น จะช่วยให้ผู้สอนภาษาเห็นว่า ผู้สอนควรจะเน้นในจุดใดกับผู้เรียนเพื่อทำให้ข้อผิดพลาดในการใช้ภาษาหมดไป ความแตกต่างของภาษาแม่ของผู้เรียนทำให้เกิดการเรียนรู้ภาษาที่สองต่างกันได้ ถ้าภาษาแม่มีลักษณะคล้ายคลึงกับภาษาที่สองซึ่งเป็นภาษาใหม่ ผู้เรียนก็จะเรียนรู้ได้ง่ายและรวดเร็ว และในทางกลับกัน ถ้าภาษาแม่มีลักษณะต่างกับภาษาที่สองมาก ผู้เรียนก็จะเรียนรู้ยากและต้องใช้เวลาในการฝึกฝน (Dulay & Burt, 1974)

การเรียนรู้ภาษาที่สองถือเป็นนิสัยทางภาษา คือ ผู้เรียนจะใช้ระบบของภาษาแม่ของตนมาใช้กับภาษาที่สอง เช่น คนจีนแต่จิวในประเทศไทยมักจะใช้พยัญชนะเสียง [l] ในภาษาจีนแต่จิว แทนเสียง [d] ในภาษาไทย เช่นคำว่า “ เด็ก ๆ ” คนจีนแต่จิวจะออกเสียงเป็น “ เหล็ก ๆ ” เป็นต้น (ศูนย์พัฒนาการศึกษา ภาคการศึกษา 2, 2516 อ้างใน พชรินทร์, 2536)

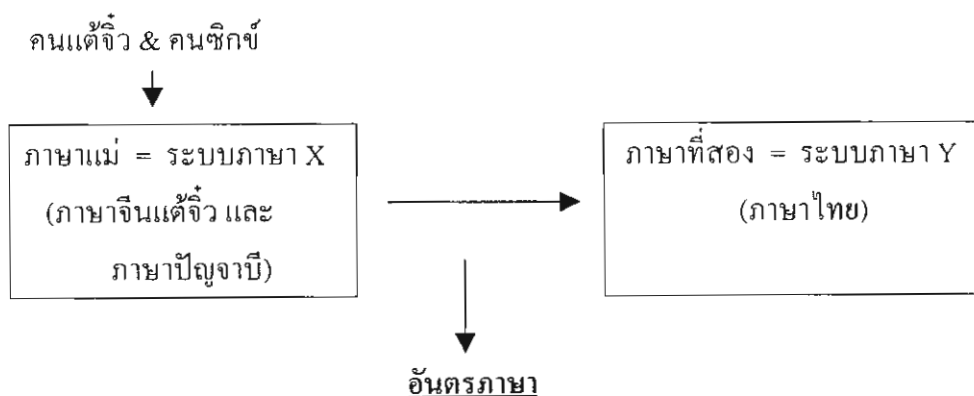
ต่อมาได้มีผู้เห็นว่า ข้อผิดพลาดของผู้เรียนรู้ภาษาที่สองไม่ได้เกิดจากอิทธิพลการแทรกแซงจากภาษาแม่ทั้งหมด เพราะยังมีข้อผิดพลาดที่เกิดจากสาเหตุอื่นๆ ด้วย และเห็นว่าการศึกษาการเปรียบเทียบในช่วงแรกยังไม่สมบูรณ์ จึงทำให้เกิดแนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดขึ้นมาใหม่โดยใช้เกณฑ์ทางภาษาศาสตร์ ที่เรียกว่า อัตรภาษา (Interlanguage)

นิตยา วยโรจน์วงศ์ (2527) ได้กล่าวว่า อันตรภาษา หมายถึง ภาษาที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาเพื่อให้มีลักษณะใกล้เคียงกับภาษาเป้าหมาย หรือ ภาษาที่สอง และอันตรภาษามีสถานะที่อยู่ระหว่างภาษาแม่กับภาษาเป้าหมายหรือภาษาที่สอง ลักษณะข้างต้นนี้ทำให้ทราบว่า ผู้เรียนรู้ภาษาที่สองแต่ละคนจะมีภาษาที่แตกต่างกันไปได้ ถึงแม้จะพูดภาษาแม่เดียวกันและกำลังเรียนภาษาที่สองเหมือนกัน ซึ่งอาจจะมีการเปลี่ยนแปลงให้ใกล้เคียงกับภาษาเป้าหมาย หรือเกิดลักษณะคงตัว หรือมีลักษณะที่คล้ายกับภาษาแม่

คอร์ดอร์ (Corder,1982) ได้กล่าวว่า อันตรภาษาเป็นการศึกษาระบบภาษาของผู้เรียนรู้ “ the study of language learners’ language ” ซึ่งเจมส์ (James,1980) ได้เรียกอันตรภาษาว่า “ interlingua ” หมายถึง ลักษณะของภาษาที่ผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลงจากภาษาแม่ไปสู่ภาษาเป้าหมาย หรือภาษาที่สอง โดยที่ผู้เรียนจะสร้างระบบภาษาตลอดเวลา การศึกษาอันตรภาษามีข้อดีที่ต่างไปจากการศึกษาเปรียบเทียบแบบเดิม คือ การศึกษาอันตรภาษาเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลจริง มิได้ใช้ข้อมูลจากการสมมติฐาน เจมส์ได้เสนอว่า สิ่งที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาอันตรภาษาคือการศึกษาเปรียบเทียบและการวิเคราะห์ข้อผิดพลาด ซึ่งข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นสามารถแสดงให้เห็นถึงระบบของภาษาอีกภาษาหนึ่งได้

จากการทบทวนวรรณกรรมทำให้ทราบถึงมโนทัศน์ของอันตรภาษา ซึ่งสามารถนำแนวคิดมาสู่งานวิจัยนี้ คือ การเรียนรู้ภาษาไทยของคนแต่จิวและคนซิกซ์มีลักษณะดังภาพที่ 2.8 ต่อไปนี้

ภาพที่ 2.8 แสดงลักษณะของการเรียนรู้ภาษาไทยซึ่งเป็นภาษาที่สองของคนแต่จิวและคนซิกซ์

หมายถึง ระบบภาษาที่เกิดจากภาษา X รวมกับภาษา Y ซึ่งอาจจะมีลักษณะเป็นภาษา Z ได้

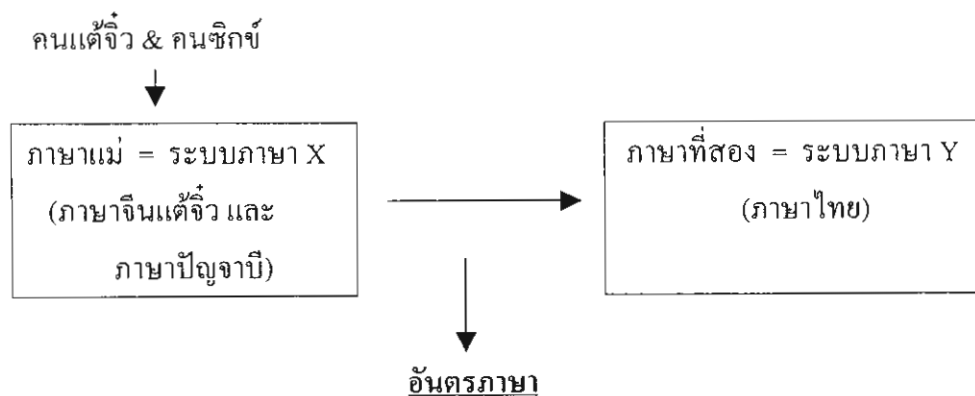
จากภาพที่ 2.8 จะเห็นได้ว่า เมื่อคนแต่จิวและคนซิกซ์เรียนรู้ภาษาไทยซึ่งเป็นภาษาที่สอง (ในที่นี้เป็นเรื่องของวรรณยุกต์) ได้มีการออกเสียงผิดหรือออกเสียงต่างไปจากคนไทยหรือเจ้าของภาษานั้น อาจเป็นลักษณะที่ไม่ได้นำระบบภาษาแม่และระบบภาษาที่สอง (ภาษาไทย) เข้ามาใช้ แต่เป็นระบบของภาษาที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงจากภาษาแม่ไปสู่ภาษาที่สอง กลายเป็นระบบของภาษาอีกภาษาหนึ่ง

นิตยา วยโรจน์วงศ์ (2527) ได้กล่าวว่า อันตรภาษา หมายถึง ภาษาที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาเพื่อให้มีลักษณะใกล้เคียงกับภาษาเป้าหมาย หรือ ภาษาที่สอง และอันตรภาษามีสถานะที่อยู่ระหว่างภาษาแม่กับภาษาเป้าหมายหรือภาษาที่สอง ลักษณะข้างต้นนี้ทำให้ทราบว่า ผู้เรียนรู้ภาษาที่สองแต่ละคนจะมีภาษาที่แตกต่างกันไปได้ ถึงแม้จะพูดภาษาแม่เดียวกันและกำลังเรียนภาษาที่สองเหมือนกัน ซึ่งอาจจะมีการเปลี่ยนแปลงให้ใกล้เคียงกับภาษาเป้าหมาย หรือเกิดลักษณะคงตัว หรือมีลักษณะที่คล้ายกับภาษาแม่

คอร์ดเดอร์ (Corder, 1982) ได้กล่าวว่า อันตรภาษาเป็นการศึกษาระบบภาษาของผู้เรียนรู้ “ the study of language learners’ language ” ซึ่งเจมส์ (James, 1980) ได้เรียกอันตรภาษาว่า “ interlingua ” หมายถึง ลักษณะของภาษาที่ผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลงจากภาษาแม่ไปสู่ภาษาเป้าหมาย หรือภาษาที่สอง โดยที่ผู้เรียนจะสร้างระบบภาษาตลอดเวลา การศึกษาอันตรภาษามีข้อดีที่ต่างไปจากการศึกษาเปรียบเทียบแบบเดิม คือ การศึกษาอันตรภาษาเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลจริง มิได้ใช้ข้อมูลจากการสมมติฐาน เจมส์ได้เสนอว่า สิ่งที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาอันตรภาษา คือ การศึกษาเปรียบเทียบและการวิเคราะห์ข้อผิดพลาด ซึ่งข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นสามารถแสดงให้เห็นถึงระบบของภาษาอีกภาษาหนึ่งได้

จากการทบทวนวรรณกรรมทำให้ทราบถึงมโนทัศน์ของอันตรภาษา ซึ่งสามารถนำแนวคิดมาสู่งานวิจัยนี้ คือ การเรียนรู้ภาษาไทยของคนแต้จิ๋วและคนชิกซ์มีลักษณะดังภาพที่ 2.8 ต่อไปนี้

ภาพที่ 2.8 แสดงลักษณะของการเรียนรู้ภาษาไทยซึ่งเป็นภาษาที่สองของคนแต้จิ๋วและคนชิกซ์

หมายถึง ระบบภาษาที่เกิดจากภาษา X รวมกับภาษา Y ซึ่งอาจจะมีลักษณะเป็นภาษา Z ได้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในงานวิจัยนี้ แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ลักษณะใหญ่ๆ ได้แก่ ลักษณะที่ 1 เป็นการวิเคราะห์วรรณยุกต์ภาษาไทยกรุงเทพฯ ที่ออกเสียงโดยคนไทย คนแต้จิ๋ว และคนชกซ์ ซึ่งการวิเคราะห์วรรณยุกต์ภาษาไทยในการออกเสียงของคนแต้จิ๋วและคนชกซ์เป็นงานหลักของการวิจัย ส่วนวรรณยุกต์ภาษาไทยในการออกเสียงของคนไทย ใช้อ้างอิงประกอบการตีความเพื่อดูว่าวรรณยุกต์ภาษาไทยที่ออกเสียงโดยคนแต้จิ๋วและคนชกซ์เหมือนหรือต่างกับการออกเสียงของคนไทยหรือไม่ อย่างไร และลักษณะที่ 2 เป็นการวิเคราะห์วรรณยุกต์ภาษาจีนแต้จิ๋วและภาษาป๋ายจาปี เพื่อประกอบการตีความว่า คนแต้จิ๋วและคนชกซ์ได้รับอิทธิพลในแง่ของการแทรกแซงจากวรรณยุกต์ในภาษาแม่มาสู่การใช้ภาษาไทยซึ่งเป็นภาษาที่สองหรือไม่ อย่างไร การวิจัยแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในหัวข้อต่อไปนี้

- 3.1.1 ความเป็นมาและการตั้งถิ่นฐานของคนจีนและคนอินเดียในประเทศไทย
- 3.1.2 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับภาษาจีนแต้จิ๋วและภาษาป๋ายจาปี
- 3.1.3 งานวิจัยเกี่ยวกับวรรณยุกต์ภาษาไทยมาตรฐาน วรรณยุกต์ภาษาจีนแต้จิ๋วและวรรณยุกต์ภาษาป๋ายจาปี
- 3.1.4 ทฤษฎีเกี่ยวกับอंत्रภาษา

3.2 ติดต่อประสานงานก่อนออกเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยได้ติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่ของสมาคมศรีสุริยสังฆสภา¹ ไว้ล่วงหน้าก่อนออกเก็บข้อมูลภาคสนามเพื่อความสะดวกในการเก็บข้อมูลจากผู้ออกภาษาที่เป็นคนชกซ์ ซึ่งทางสมาคมยินดีที่จะช่วยเหลือผู้วิจัยในการหาผู้ออกภาษาตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ทั้งหมด นอกจากนี้ทางสมาคมยังจัดหาสถานที่ให้ผู้วิจัยใช้สำหรับเก็บข้อมูลด้วย ซึ่งเป็นพื้นที่อยู่ในบริเวณของสมาคมศรีสุริยสังฆสภา

1 สมาคมศรีสุริยสังฆสภา หรือเรียกว่าวัดชกซ์ ถือเป็นศูนย์รวมของคนชกซ์ในกรุงเทพฯ ตั้งอยู่ในบริเวณพาหุรัด ซึ่งเป็นจุดเก็บข้อมูลจุดหนึ่งของผู้วิจัย

3.3 เลือกจุดเก็บข้อมูล

เนื่องจากงานวิจัยนี้ต้องการศึกษาวรรณยุกต์ในคำพูดเดี่ยวและคำพูดต่อเนื่องในภาษาไทยของคน 3 กลุ่ม อันได้แก่ คนไทย คนแต้จิ๋วและคนชกซ์ ผู้วิจัยจึงกำหนดพื้นที่ที่จะใช้เป็นจุดเก็บข้อมูลให้อยู่ในเขตจังหวัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 บริเวณ คือ บริเวณถนนเยาวราช สำหรับผู้บอกภาษาที่เป็นคนแต้จิ๋ว และบริเวณสำเพ็ง-พาหุรัด สำหรับผู้บอกภาษาที่เป็นคนชกซ์ (ภาพที่ 3.1) ส่วนจุดเก็บข้อมูลสำหรับคนไทยไม่ได้กำหนด เพียงแต่เลือกผู้บอกภาษาตามความเหมาะสม คือพูดภาษาไทยได้ชัดเจนเท่านั้น อนึ่ง ทั้งบริเวณสำเพ็ง-พาหุรัดและเยาวราชนั้น นอกจากจะเป็นเขตที่มีอาณาบริเวณใกล้เคียงและติดต่อกันแล้ว ยังถือเป็นศูนย์กลางของคนชกซ์และคนจีนแต้จิ๋วในประเทศไทยอีกด้วย

3.4 เลือกผู้บอกภาษา

ในการวิเคราะห์วรรณยุกต์ภาษาไทยกรุงเทพฯ ที่พูดโดยคนไทย และโดยคนแต้จิ๋ว คนชกซ์นั้น ผู้วิจัยได้ใช้ผู้บอกภาษาทั้งหมด 30 คน ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มคนไทย 10 คน กลุ่มคนแต้จิ๋ว 10 คน และกลุ่มคนชกซ์ 10 คน และในแต่ละกลุ่มจะแบ่งแยกย่อยออกเป็นผู้บอกภาษาเพศชาย 5 คนและเพศหญิง 5 คน ส่วนการวิเคราะห์วรรณยุกต์ภาษาจีนแต้จิ๋วและภาษาปญจาปี จะใช้ผู้บอกภาษา 4 คน ซึ่งผู้วิจัยคัดเลือกมาจากผู้บอกภาษากลุ่มคนแต้จิ๋วและกลุ่มคนชกซ์ข้างต้น แบ่งเป็นผู้บอกภาษาที่เป็นคนแต้จิ๋ว 2 คน และคนชกซ์ 2 คน และในจำนวนผู้บอกภาษา 2 คนนี้ได้แบ่งออกเป็นเพศชาย 1 คนและเพศหญิง 1 คนด้วย เกณฑ์ในการคัดเลือกผู้บอกภาษามีดังนี้

3.4.1 ภาษาแม่ของผู้บอกภาษา

ผู้บอกภาษาที่เป็นคนไทยจะต้องเกิด เติบโต และอาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานครเท่านั้น และพูดภาษาไทยกรุงเทพฯ เป็นภาษาแม่

ผู้บอกภาษาที่เป็นคนแต้จิ๋วจะพูดภาษาแต้จิ๋วเป็นภาษาแม่ ซึ่งส่วนใหญ่แล้วมีการอพยพมาจากอำเภอซัวเถา มณฑลกว่างตุง ประเทศจีน เข้ามาทำมาหากินในประเทศไทยตั้งแต่รุ่นบิดามารดา ผู้บอกภาษาดังถิ่นฐานและประกอบอาชีพในบริเวณเยาวราชจนกระทั่งถึงปัจจุบัน

ผู้บอกภาษาที่เป็นคนชกซ์จะพูดภาษาปญจาปีเป็นภาษาแม่ อพยพมาจากแคว้นปญจาบของประเทศอินเดียเข้าสู่ประเทศไทย และได้ตั้งถิ่นฐานอยู่ในบริเวณสำเพ็ง-พาหุรัด ในเขตกรุงเทพมหานคร

3.4.2 สำเนียงภาษาไทยของผู้บอกภาษา

ผู้บอกภาษาที่เป็นคนไทยต้องพูดภาษาไทยกรุงเทพฯชัดเจน และสำหรับผู้บอกภาษาที่เป็นคนแต้จิ๋ว คนชกซึ้นั้น จะเลือกผู้ที่มีสำเนียงในการพูดภาษาไทยต่างไปจากคนไทยอย่างเห็นได้ชัด กล่าวคือ ผู้บอกภาษาพูดภาษาไทยสำเนียงจีนแต้จิ๋ว และสำเนียงป้อญาบิหรือกล่าวกันทั่วไปว่า “ สำเนียงแขก ”

3.4.3 อายุ

ผู้บอกภาษาทุกคนมีอายุระหว่าง 40-60 ปี ซึ่งช่วงอายุนี้นี้สำหรับผู้บอกภาษาที่เป็นคนแต้จิ๋วและคนชกซึ้นแล้ว เป็นช่วงอายุที่คนแต้จิ๋วและคนชกซึ้นส่วนใหญ่ไม่ได้รับการศึกษาในประเทศไทย ทำให้ไม่มีความรู้หรือความสามารถในการพูดภาษาไทยมาตรฐานซึ่งเป็นภาษาที่ใช้ในโรงเรียนได้อย่างดี ดังนั้นคนในช่วงอายุนี้นี้จึงเหมาะที่จะใช้เป็นเกณฑ์ในการเก็บข้อมูล เพราะเป็นวัยที่พูดภาษาไทยสำเนียงจีนและพูดภาษาไทยสำเนียงแขกชกซึ้น

3.4.4 การศึกษา

ผู้บอกภาษาทุกคนยกเว้นผู้บอกภาษาที่เป็นคนไทยต้องไม่เคยได้รับการศึกษาในประเทศไทยและไม่เคยเรียนในโรงเรียนที่ใช้ภาษาไทยเป็นสื่อในการเรียนการสอน เพราะถ้าได้รับการศึกษาในโรงเรียนไทย ผู้บอกภาษาก็จะมีความรู้ความสามารถในการออกเสียงภาษาไทยเป็นอย่างดี

3.4.5 อาชีพ

ไม่กำหนดอาชีพของผู้บอกภาษา แต่ส่วนใหญ่แล้วสำหรับผู้บอกภาษาที่เป็นคนแต้จิ๋วและคนชกซึ้นนั้น มักจะมีอาชีพค้าขายในบริเวณจุดเก็บข้อมูล นั่นคือบริเวณเขาวราช ลำเพ็ง และพาหุรัด

3.5 สร้างรายการคำสำหรับเก็บข้อมูล

รายการคำสำหรับเก็บข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ รายการคำสำหรับเก็บข้อมูลเพื่อวิเคราะห์วรรณยุกต์ภาษาไทยกรุงเทพฯ ที่พูดโดยคนไทย คนแต้จิ๋ว และคนชกซึ้น และรายการคำสำหรับเก็บข้อมูลเพื่อวิเคราะห์วรรณยุกต์ภาษาจีนแต้จิ๋วและภาษาป้อญาบิ

3.5.1 รายการคำสำหรับวิเคราะห์วรรณยุกต์ภาษาไทยกรุงเทพฯ ที่พูดโดยคนไทย คนแต้จิ๋ว และคนซิกข์

รายการคำสำหรับวิเคราะห์วรรณยุกต์ภาษาไทยกรุงเทพฯ ที่พูดโดยคนไทย คนแต้จิ๋ว และคนซิกข์แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ รายการคำตัวอย่างในคำพูดเดี่ยว และรายการคำตัวอย่างในคำพูดต่อเนื่อง

3.5.1.1 คำพูดเดี่ยว

ในงานวิจัยครั้งนี้จะศึกษาวรรณยุกต์จากคำพูดเดี่ยวเพื่อวิเคราะห์ระบบและ สัทลักษณะของวรรณยุกต์ภาษาไทยของภาษาในแต่ละกลุ่มคน คำตัวอย่างที่ใช้จะเป็นคำพยางค์เดี่ยว ที่ปรากฏในคำพูดเดี่ยวหรือคำต่อคำ ซึ่งจำแนกตามกล่องวรรณยุกต์ (tone box) ตามแนวคิดของ วิลเลียม เจ เกดเนีย (William J. Gedney, 1972) ผู้วิจัยได้กำหนดคำไว้ล่วงหน้าอย่างชัดเจน (ดูภาค ผผนวก ข) และใช้คำตัวอย่างทั้งหมด 40 คำ ต่อผู้บอกภาษา 1 คน โดยจำแนกตามกล่องวรรณยุกต์ช่อง ละ 2 คำ แต่ต่อมาผู้วิจัยคิดว่าควรที่จะเพิ่มคำตัวอย่างขึ้นอีก 3 คำเฉพาะในช่อง A1 ด้วยเหตุผลว่า วรรณยุกต์ภาษาไทยมาตรฐานในช่อง A1 ซึ่งเป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์จัตวามีเพียงช่องเดียว จึงทำให้มี คำตัวอย่างน้อยกว่าช่องอื่นๆ ในกล่องวรรณยุกต์ ดังนั้นการเพิ่มคำตัวอย่างในช่องนี้จึงทำให้การหาค่า เฉลี่ยของค่าความถี่มาตรฐานของแต่ละวรรณยุกต์มีความสมดุลมากขึ้น เพราะฉะนั้นผู้บอกภาษา 1 คน จะต้องออกเสียงคำตัวอย่างเป็น 43 คำ และผู้บอกภาษาทั้งหมด 30 คนก็จะมีคำตัวอย่างทั้งสิ้น 1,290 คำ ซึ่งจำแนกตามกลุ่มผู้บอกภาษาได้ดังนี้

ผู้บอกภาษา คนไทย 10 คน มีคำทดสอบ $(10/43) = 430$ คำ

ผู้บอกภาษา คนแต้จิ๋ว 10 คน มีคำทดสอบ $(10/43) = 430$ คำ

ผู้บอกภาษา คนซิกข์ 10 คน มีคำทดสอบ $(10/43) = 430$ คำ

รวม = 1,290 คำ

ผู้บอกภาษาทุกคนจะต้องออกเสียงคำตัวอย่างสำหรับทดสอบเสียง วรรณยุกต์เหมือนกันและมีจำนวนคำที่เท่ากัน นอกจากนี้ วิธีการเก็บข้อมูลต่างๆ ก็เหมือนกันด้วย

3.5.1.2 คำพูดต่อเนื่อง

สำหรับการเก็บข้อมูลจากคำพูดต่อเนื่อง ผู้วิจัยจะใช้วิธีสนทนากับผู้บอก ภาษา (ดู 3.6.2) ซึ่งรายการคำตัวอย่างอาจจะไม่ใช่คำเดียวกันกับคำตัวอย่างที่ใช้ในคำพูดเดี่ยว เพราะผู้ วิจัยไม่ได้กำหนดคำตัวอย่างล่วงหน้าก่อนการสนทนาเหมือนกับการเก็บข้อมูลในคำพูดเดี่ยว คำตัว อย่างนี้จะเป็นคำพยางค์เดี่ยวที่ได้รับการลงเสียงหนัก (stressed syllable) ในประโยคบอกเล่าเท่านั้น

และจะแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้ลักษณะโครงสร้างของพยางค์ในภาษาไทยเป็นเกณฑ์² และจำแนกส่วนประกอบของพยางค์ซึ่งเป็นคำพยางค์เดี่ยวไว้ดังนี้

คำตัวอย่างกลุ่มที่ 1 โครงสร้างของคำพยางค์เป็น

C(C) V(V) (N) / T 1-5

คำตัวอย่างกลุ่มที่ 2 โครงสร้างของคำพยางค์ตาย

C(C) V(V) S / T 2,3,4

C = พยัญชนะต้นเดี่ยว

CC = พยัญชนะต้นควบกล้ำ

V = สระสั้น

VV = สระยาว หรือ สระประสม

N = พยัญชนะท้ายที่เป็นพยัญชนะนาสิกหรือพยัญชนะกึ่งสระ

S = พยัญชนะท้ายที่เป็นพยัญชนะกัก

T 1 = วรรณยุกต์สามัญ

T 2 = วรรณยุกต์เอก

T 3 = วรรณยุกต์โท

T 4 = วรรณยุกต์ตรี

T 5 = วรรณยุกต์จัตวา

จากโครงสร้างพยางค์ จะเห็นว่าพยางค์เป็นและพยางค์ตายเป็นสิ่งที่จำแนกโครงสร้างพยางค์ทั้งสองกลุ่มนี้ ถ้าคำใดอยู่ในเงื่อนไขของโครงสร้างพยางค์กลุ่มที่ 1 ก็จะจัดเป็นคำตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และถ้าคำใดอยู่ในเงื่อนไขของโครงสร้างพยางค์กลุ่มที่ 2 ก็จะจัดเป็นคำตัวอย่างกลุ่มที่ 2 ในคำตัวอย่างแต่ละกลุ่มนั้น ผู้วิจัยจะคัดเลือกคำที่พยัญชนะต้นและสระมีความแตกต่างกันไป คือ มีทั้งพยัญชนะโหนะและอโหนะ และเสียงสระสั้นและยาวรวมอยู่ด้วย เพื่อสะดวกในการหาค่าเฉลี่ยของแต่ละกลุ่ม คำตัวอย่างกลุ่มที่ 1 นั้น จะใช้ 25 คำ ซึ่งจำแนกตามหน่วยเสียงวรรณยุกต์หน่วยเสียงละ 5 คำ และคำตัวอย่างกลุ่มที่ 2 จะใช้ 15 คำ จำแนกตามหน่วยเสียงวรรณยุกต์ซึ่งมีเพียง 3 หน่วยเสียง หน่วยเสียงละ 5 คำเช่นกัน ดังนั้นในคำตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 จะมีวรรณยุกต์ภาษาไทย

2 ส่วนประกอบของโครงสร้างพยางค์ จะเป็นส่วนประกอบของพยางค์หนักในภาษาไทยเท่านั้น (ดัดแปลงจากกาญจนา, 2541)

ครบทั้ง 5 หน่วยเสียง และมีคำตัวอย่างรวม 40 คำต่อผู้บอกภาษา 1 คน เพราะฉะนั้นผู้บอกภาษาทั้งหมด 30 คน ก็จะมีคำตัวอย่างทั้งสิ้น 1,200 คำ สำหรับใช้ศึกษาวรรณยุกต์จากคำพูดต่อเนื่องในงานวิจัยนี้

ตัวอย่างการคัดเลือกคำตัวอย่างในคำพูดต่อเนื่องเพื่อนำไปวิเคราะห์ลักษณะของวรรณยุกต์มีดังนี้

ผู้วิจัยสนทนากับผู้บอกภาษาที่เป็นคนแต่จิว ฟังเทพ เลือกประโยคและคำที่ต้องการ ถอดเทปโดยเขียนเป็นภาษาไทยดังตัวอย่างต่อไปนี้

“ # วันนี้ฮัวขาของมาทั้งวัน # เมื่อขไปหมด # ” ³

ผู้วิจัยจะถือว่าเป็น 2 ประโยค เนื่องจากการหยุดเว้นระยะ (pause) ของผู้บอกภาษาเป็นเกณฑ์ ตัวอย่างข้างต้นผู้วิจัยได้คัดเลือกคำว่า “ ฮัว ” ในประโยคแรก และคำว่า “ หมด ” ในประโยคที่สอง คำที่คัดเลือกนี้ใช้โครงสร้างของพยางค์เป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจ กล่าวคือ ทั้งคำว่า “ ฮัว ” และ “ หมด ” จัดเป็นคำพยางค์เดียวที่ได้รับการลงเสียงหนักในประโยคบอกเล่า คำว่า “ ฮัว ” เป็นคำพยางค์เป็น ซึ่งจัดอยู่ในตัวอย่างคำกลุ่มที่ 1 เนื่องจากมีโครงสร้างพยางค์แบบ CVV T 4 และคำว่า “ หมด ” จัดอยู่ในตัวอย่างคำกลุ่มที่ 2 เพราะมีโครงสร้างพยางค์แบบ CVS T 2 เป็นต้น

สำหรับผู้บอกภาษาที่เป็นคนชกซ์นั้น ผู้วิจัยใช้การหยุดเว้นระยะของผู้บอกภาษาเป็นเกณฑ์ในการแบ่งประโยคและคัดเลือกคำที่ได้รับการลงเสียงหนักเช่นเดียวกัน แต่ในการแบ่งประเภทของประโยคนั้น ผู้บอกภาษาที่เป็นคนชกซ์บางคนมักจะชอบลงท้ายประโยคบอกเล่าด้วยคำว่า “ ไช่มะ ” (ไช้ใหม่) ในการสนทนา ผู้วิจัยจึงได้ตัดสินใจให้ประโยคที่ลงท้ายด้วยคำนี้เป็นประโยคบอกเล่ามิใช่เป็นประโยคคำถาม ตัวอย่างประโยคเมื่อถอดความเป็นสำเนียงไทยกรุงเทพฯ แล้วมีดังนี้

ผู้วิจัยถามว่า “ คุณลุงชอบกินอะไรคะ? ”

ผู้บอกภาษาตอบว่า “ ชอบกินโรตตี้ไช่มะ กินทุกวันตอนเช้าไช่มะ ”

ผู้วิจัยถามว่า “ คุณลุงทำโรตตี้เป็นใหม่คะ? ”

ผู้บอกภาษาตอบว่า “ เป็น ก็ดีแป้ง ไช่มะ เสร็จแล้วก็เอาไปทอดไช่มะ ”

3 เครื่องหมาย # หมายถึง การหยุดเว้นระยะ (pause)

ในการเก็บข้อมูลจากคำพูดต่อเนื่อง ผู้บอกภาษาแต่ละคนจะออกเสียงจำนวนคำตัวอย่างเท่ากันถึงแม้จะไม่ใช้คำเดียวกัน คำตัวอย่างในการเก็บข้อมูลเพื่อใช้วิเคราะห์วรรณยุกต์ในคำพูดต่อเนื่องโดยการสนทนาจะมีทั้งสิ้น 1,200 คำ ซึ่งน้อยกว่าคำตัวอย่างในการเก็บข้อมูลจากคำพูดเดี่ยว 90 คำ เนื่องจากมีการเพิ่มคำตัวอย่างในคำพูดเดี่ยวในช่อง A1 เพื่อให้คำตัวอย่างในแต่ละวรรณยุกต์มีจำนวนใกล้เคียงกัน แต่ในการวิเคราะห์วรรณยุกต์ในคำพูดต่อเนื่องใช้โครงสร้างพยางค์เป็นเกณฑ์ ไม่ได้ใช้แนวคิดของกล่องวรรณยุกต์ ดังนั้นจำนวนคำตัวอย่างในคำพูดต่อเนื่องจึงสามารถกำหนดให้มีจำนวนเท่ากันในแต่ละวรรณยุกต์ได้ คำตัวอย่างทั้งหมดที่ใช้วิเคราะห์วรรณยุกต์ในงานวิจัยครั้งนี้ รวมทั้งจากการเก็บข้อมูลจากคำพูดเดี่ยวและคำพูดต่อเนื่องมีทั้งสิ้น 2,490 คำ

3.5.2 รายการคำสำหรับวิเคราะห์วรรณยุกต์ภาษาจีนแต้จิ๋วและภาษาป้อเจ้อ

ในการเก็บข้อมูลเพื่อวิเคราะห์วรรณยุกต์ภาษาจีนแต้จิ๋วและภาษาป้อเจ้อ จะสร้างรายการคำสำหรับเก็บข้อมูลในคำพูดเดี่ยวเท่านั้น

การเก็บข้อมูลจากผู้บอกภาษาที่เป็นคนแต้จิ๋ว ผู้วิจัยได้กำหนดคำตัวอย่างไว้ล่วงหน้า คำตัวอย่างทั้งหมดเป็นคำพยางค์เดี่ยวหรือคำโดดซึ่งถือเป็นลักษณะของคำในภาษาจีนแต้จิ๋ว และใช้ลักษณะโครงสร้างของพยางค์เป็นเกณฑ์ในการคัดเลือกคำ ลักษณะโครงสร้างพยางค์ของภาษาแต้จิ๋วที่ผู้วิจัยใช้ในการคัดเลือกคำจะเป็นแบบ C V (V) (C) / T 1-6

- C = พยัญชนะต้น
- C = พยัญชนะท้าย
- V = สระสั้น
- VV = สระยาว หรือ สระประสม
- T 1-6 = วรรณยุกต์

คำตัวอย่างทั้งหมดจะอยู่ภายใต้เงื่อนไขของโครงสร้างพยางค์ที่กำหนดไว้ซึ่งมีทั้งหมด 40 คำ (ดูภาคผนวก ค) คำตัวอย่าง 40 คำนี้ แบ่งออกเป็นคำตัวอย่าง 2 กลุ่มใหญ่ ได้แก่ กลุ่มคำที่ 1 เป็นกลุ่มคำตัวอย่างที่ใช้สำหรับทดสอบหน่วยเสียงวรรณยุกต์หลัก วรรณยุกต์ละ 5 คำ ซึ่งวรรณยุกต์ภาษาจีนแต้จิ๋วมี 6 หน่วยเสียง รวมเป็น 30 คำ และกลุ่มคำที่ 2 เป็นกลุ่มคำตัวอย่างที่ใช้สำหรับทดสอบหน่วยเสียงวรรณยุกต์สนธิ (tone sandhi) หรือวรรณยุกต์พิเศษในภาษาจีนแต้จิ๋ว ซึ่งมีคำตัวอย่างจำนวน 10 คำ ดังนั้น รวมกลุ่มคำที่ 1 และกลุ่มคำที่ 2 จะมีคำตัวอย่างทั้งหมด 40 คำต่อผู้บอกภาษา 1 คน และผู้บอกภาษา 2 คนจะมีคำตัวอย่างทั้งสิ้น 80 คำสำหรับการทดสอบเสียงวรรณยุกต์ภาษาจีนแต้จิ๋ว

ในการเก็บข้อมูลจากผู้บอกภาษาที่เป็นคนจีนนั้น ผู้วิจัยได้กำหนดคำตัวอย่างไว้ล่วงหน้าเช่นเดียวกัน คำตัวอย่างทั้งหมดในภาษาปัญจาบจะเป็นคำสองพยางค์ (disyllabic word) ซึ่งเป็นคำส่วนใหญ่ในภาษา (ดูรายละเอียดเกี่ยวกับคำแต่ละประเภทในบทที่ 2 หัวข้อที่ 2.3.3) และจะเลือกพยางค์ที่ได้รับการลงเสียงหนัก (stress) สำหรับทดสอบเสียงวรรณยุกต์ ผู้วิจัยได้ใช้ลักษณะโครงสร้างของพยางค์เป็นเกณฑ์ในการคัดเลือกคำเช่นเดียวกันกับภาษาจีนแต้จิ๋ว แต่หน่วยเสียงวรรณยุกต์จะเป็นแบบ T1-3 คำตัวอย่างทุกคำจะอยู่ภายใต้เงื่อนไขของโครงสร้างพยางค์ที่กำหนดไว้ซึ่งจะมีทั้งหมด 30 คำ (ดูภาคผนวก ค) โดยแบ่งเป็นวรรณยุกต์ละ 10 คำต่อผู้บอกภาษา 1 คน ดังนั้นผู้บอกภาษา 2 คน ก็จะมีคำตัวอย่างทั้งสิ้น 60 คำในการวิเคราะห์วรรณยุกต์ภาษาปัญจาบครั้งนี้

3.6 วิธีการเก็บข้อมูล

ในการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ เก็บข้อมูลโดยใช้รายการคำสำหรับวิเคราะห์วรรณยุกต์ในคำพูดเดี่ยว และเก็บข้อมูลโดยการสนทนาสำหรับวิเคราะห์วรรณยุกต์ในคำพูดต่อเนื่อง

3.6.1 เก็บข้อมูลโดยใช้รายการคำ

ในการวิเคราะห์วรรณยุกต์ในคำพูดเดียวนั้น ผู้วิจัยได้บันทึกเสียงของผู้บอกภาษาลงในเครื่องบันทึกเสียงจนครบทุกคำ และได้แบ่งวิธีการเก็บข้อมูลโดยใช้รายการคำออกเป็น 4 แบบ ดังนี้

- 3.6.1.1 เก็บข้อมูลจากผู้บอกภาษาโดยใช้รูปภาพประกอบ⁴ เช่น ต้องการคำว่า “ บ้าน ” ผู้วิจัยก็จะมีแผ่นภาพรูปบ้าน และชี้ให้ผู้บอกภาษาดู เพื่อให้ผู้บอกภาษาพูดคำว่า “ บ้าน ” ตามที่ต้องการ
- 3.6.1.2 เก็บข้อมูลจากผู้บอกภาษาโดยวิธีตั้งคำถามเพื่อให้ได้คำที่ต้องการ เช่น ในครอบครัวหนึ่งจะประกอบด้วย พ่อ แม่ และ ใคร? ผู้บอกภาษาก็จะตอบว่า “ ลูก ” เป็นต้น
- 3.6.1.3 เก็บข้อมูลจากผู้บอกภาษาโดยใช้ท่าทางประกอบ เช่น ต้องการคำว่า “ กิน ” ผู้วิจัยจะทำท่าตักของเข้าปากแล้วทำท่าเคี้ยว ผู้บอกภาษาก็จะตอบว่า “ กิน ”
- 3.6.1.4 เก็บข้อมูลจากผู้บอกภาษาโดยการชี้ของจริง เช่น ชี้นั่นยนต์ เพื่อให้ผู้บอกภาษาพูดคำว่า “ ตา ” เป็นต้น

4 ภาพที่ใช้ในการเก็บข้อมูลทั้งหมดเป็นภาพที่นำมาจาก

วิลกส์, แองเจลา. 2521. เรียนรู้ชื่อเรียกเมื่อแรกเริ่ม. แปลโดย ชีเอ็ดยูเคชั่น. กรุงเทพฯ : คำนสุทธาการพิมพ์.

3.6.2 เก็บข้อมูลโดยการสนทนา

การศึกษาวรรณยุกต์ภาษาไทยในคำพูดต่อเนื่องที่พูดโดยคนไทย และโดยคนแต้จิ๋ว คนชกซ์ ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลโดยการสนทนากับผู้บอกภาษาเพื่อให้ได้เสียงวรรณยุกต์ที่ผู้บอกภาษาใช้ตามปกติในชีวิตประจำวัน ผู้วิจัยจะชวนผู้บอกภาษาสนทนาโดยเริ่มจากการถามชื่อและนามสกุล ผู้วิจัยไม่ได้เตรียมคำไว้ล่วงหน้าและไม่ได้กำหนดหัวข้อในการสนทนา จะเป็นการสนทนาถาม-ตอบไปเรื่อยๆ และหัวข้อสนทนาจึงขึ้นอยู่กับผู้บอกภาษาเองว่าต้องการจะสนทนาเรื่องใดกับผู้วิจัย ส่วนใหญ่มักจะเป็นเรื่องของการใช้ชีวิตประจำวัน ผู้บอกภาษาเพศชายมักจะพูดเกี่ยวกับเรื่องการเมืองและกล่าวถึงประเทศของตน ในขณะที่ผู้บอกภาษาเพศหญิงมักจะสนทนาในเรื่องการบ้านการเรือน อาชีพ การทำอาหารต่างๆ เป็นต้น ระหว่างการสนทนาผู้วิจัยได้บันทึกเสียงไว้ทั้งหมด

3.7 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์วรรณยุกต์ภาษาไทยที่พูดโดยคนไทย คนแต้จิ๋ว และคนชกซ์ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลทั้งคำพูดเดี่ยวและคำพูดต่อเนื่องในคราวเดียวกันจากคำพูดของผู้บอกภาษาทีละคน โดยเริ่มจากคำพูดเดี่ยวก่อนแล้วต่อด้วยคำพูดต่อเนื่อง เมื่อเสร็จสิ้นการวิเคราะห์ในคนที่ 1 แล้วก็จะวิเคราะห์คนที่ 2, 3...,30 การวิเคราะห์ข้อมูลจะแบ่งออกเป็น 3 ส่วนใหญ่ๆ คือ ส่วนที่ 1 วิเคราะห์วรรณยุกต์ภาษาไทยกรุงเทพฯ ในคำพูดเดี่ยวที่พูดโดยคนไทย คนแต้จิ๋ว และคนชกซ์ ส่วนที่ 2 วิเคราะห์วรรณยุกต์ภาษาไทยกรุงเทพฯ ในคำพูดต่อเนื่องที่พูดโดยคนไทย คนแต้จิ๋ว และคนชกซ์ และส่วนที่ 3 วิเคราะห์วรรณยุกต์ภาษาจีนแต้จิ๋วและวรรณยุกต์ภาษาปักษ์ใต้ในคำพูดเดี่ยว

3.7.1 วิเคราะห์วรรณยุกต์ภาษาไทยกรุงเทพฯ ในคำพูดเดี่ยวที่พูดโดยคนไทย คนแต้จิ๋ว และคนชกซ์

ในการวิเคราะห์วรรณยุกต์ในคำพูดเดี่ยว ผู้วิจัยได้แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วนใหญ่ๆ คือ 1) การวิเคราะห์ระบบวรรณยุกต์ และ 2) การวิเคราะห์สัทลักษณะของวรรณยุกต์ ในการวิเคราะห์สัทลักษณะของวรรณยุกต์จะวิเคราะห์ค่าความถี่มูลฐาน การเปลี่ยนแปลงของค่าความถี่มูลฐาน และ ค่าระยะเวลาของวรรณยุกต์⁵ ดังนี้

5 ส่วนเรื่องพิสัยความถี่มูลฐานของวรรณยุกต์ในการออกเสียงของแต่ละกลุ่มคนนั้น จะแสดงให้เห็นในคอนเปรียบเทียบกับวรรณยุกต์ในบทที่ 7

ระบบวรรณยุกต์

การวิเคราะห์ระบบวรรณยุกต์นั้นจะวิเคราะห์โดยการฟังและใช้กล่องวรรณยุกต์เป็นเครื่องมือ ผู้วิจัยวิเคราะห์ระบบวรรณยุกต์ของผู้บอกภาษาทีละคนและนำเสนอภาพรวมเกี่ยวกับระบบวรรณยุกต์ภาษาไทยกรุงเทพฯ ในคำพูดของคนไทย คนแต่จิว และคนซิกซ์ ในรูปของกล่องวรรณยุกต์

สัญลักษณ์ของวรรณยุกต์

การวิเคราะห์สัญลักษณ์ของวรรณยุกต์จะวิเคราะห์ในเรื่องของค่าความถี่มูลฐานของวรรณยุกต์รวมถึงเส้นแสดงการเปลี่ยนแปลงของค่าความถี่มูลฐาน พิสัยความถี่มูลฐานซึ่งนำไปใช้ในการแบ่งช่วงของค่าความถี่มูลฐานของวรรณยุกต์ในแต่ละกลุ่มคน และค่าระยะเวลาของวรรณยุกต์ ดังต่อไปนี้

การวิเคราะห์ค่าความถี่มูลฐานรวมถึงเส้นแสดงการเปลี่ยนแปลงค่าความถี่มูลฐานของวรรณยุกต์ พิสัยความถี่มูลฐาน และค่าระยะเวลาของวรรณยุกต์ดังกล่าวข้างต้นวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ซึ่งเป็นโปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับวิเคราะห์ระดับเสียงในภาษา เรียกว่า Win CECIL (Windows Computerized Extraction of Components of Intonation in Language) Version 2.1 ของ Summer Institute of Linguistics (SIL) ผู้วิจัยได้นำเสียงของผู้บอกภาษาแต่ละคนจากเครื่องบันทึกเสียง บันทึกเข้าในโปรแกรม กำหนดแฟ้ม (file) สำหรับแต่ละคำให้พอดีสำหรับการวิเคราะห์วรรณยุกต์ หลังจากนั้นจึงเริ่มวิเคราะห์วรรณยุกต์จากคำตัวอย่างแต่ละคำที่ออกเสียงโดยผู้บอกภาษาแต่ละคน โดยผลที่ได้จะแสดงถึงค่าความถี่มูลฐานและค่าระยะเวลาของแต่ละวรรณยุกต์

ในการวิเคราะห์ค่าความถี่มูลฐานรวมถึงเส้นแสดงการเปลี่ยนแปลงค่าความถี่มูลฐานของวรรณยุกต์นั้น ผู้วิจัยได้ทำให้วรรณยุกต์ทุกวรรณยุกต์มีความยาวเท่ากันโดยวิธีที่เรียกว่า normalization of duration ซึ่งเป็นการทำให้วรรณยุกต์ทุกวรรณยุกต์มีค่าระยะเวลาของวรรณยุกต์เป็น 100% และแบ่งการวัดออกเป็น 10 จุด ซึ่งรวมจุดที่ 0% ด้วยจะเป็น 11 จุด ผู้วิจัยจดบันทึกค่าความถี่มูลฐานจนครบทั้ง 11 จุดนี้ การวัดค่าความถี่มูลฐานของวรรณยุกต์จะเริ่มต้นที่หน่วยเสียงก้อง (voiced segment) ของทุกคำ เพราะเสียงก้องเป็นตัวนำพาค่าความถี่มูลฐานหรือระดับเสียง ซึ่งอาจเป็นเสียงพยัญชนะหรือสระ

ในการวิเคราะห์นั้นจะมีการแบ่งย่อยในแต่ละกลุ่มออกเป็น ผู้บอกภาษาเพศชายและเพศหญิงด้วย ดังนั้นรวมแล้วจะมีทั้งหมด 6 กลุ่ม หลังจากนั้นจึงวิเคราะห์ภาพรวมของสัญลักษณ์ของวรรณยุกต์ภาษาไทยที่พูดโดยคนไทย คนแต่จิว และคนซิกซ์ และหลังจากจำแนกกลุ่มต่างๆแล้ว ก็จะนำค่าความถี่มูลฐานมาหาค่าเฉลี่ยของแต่ละกลุ่ม โดยจำแนกตามหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ละวรรณยุกต์ การหาค่าเฉลี่ยในงานวิจัยนี้จะหาค่าเฉลี่ยโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ Windows 98, MS-Office

(Excel) และท้ายที่สุดก็จะได้ค่าความถี่มูลฐานเฉลี่ยและค่าระยะเวลาเฉลี่ย ของ 3 กลุ่มใหญ่คือ กลุ่มคนไทย คนต่างชาติ และคนซิกซ์ ตามลำดับ และ 6 กลุ่มย่อยซึ่งแบ่งโดยใช้เพศเป็นเกณฑ์

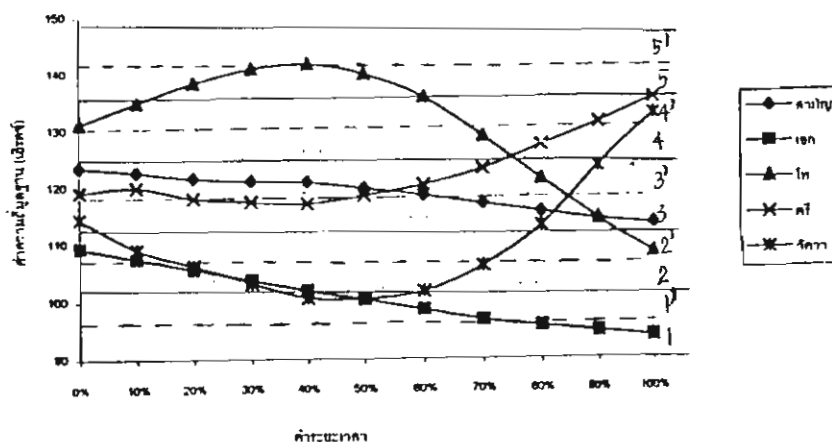
ในการวิเคราะห์ค่าความถี่มูลฐานรวมถึงเส้นแสดงการเปลี่ยนแปลงของวรรณยุกต์ ผู้วิจัยจะแปลงค่าให้เป็นระดับเสียงโดยการแบ่งช่วงพิสัยของค่าความถี่มูลฐานเฉลี่ยในกราฟแต่ละรูปเป็นรูป 5 ช่อง ช่องที่ 1 เป็นระดับเสียงต่ำสุด และช่องที่ 5 เป็นระดับเสียงสูงสุด ในแต่ละช่องจะแบ่งแยกย่อยออกเป็น 2 ช่องเล็กโดยใช้เส้นประแสดงการแบ่ง ช่องบนจะใช้เครื่องหมาย ' หลังตัวเลข เช่น 2' หมายถึง ระดับเสียงสูงกว่า 2 ซึ่งเป็นเสียงกลางค่อนข้างต่ำระดับ เป็นต้น การแบ่งแยกย่อยนี้ จะสามารถแสดงค่าวรรณยุกต์ได้ละเอียดและชัดเจนมากขึ้น ตัวอย่างการกำหนดพิสัยความถี่มูลฐานของวรรณยุกต์และการแปลงค่าความถี่มูลฐานจากกราฟให้เป็นระบบตัวเลขมีดังนี้

ตารางที่ 3.1 พิสัยความถี่มูลฐานของวรรณยุกต์ภาษาไทยที่ออกเสียงโดยคนไทยเพศชาย 5 คน (พิจารณาทั้งสัญลักษณ์หลัก และสัญลักษณ์ย่อย)

วรรณยุกต์	สามัญ	เอก	โท	ตรี	จัตวา
ค่าความถี่มูลฐานสูงสุด (Hz)	124	109	150	132	130
ค่าความถี่มูลฐานต่ำสุด (Hz)	115	90	108	120	115

จากค่าพิสัยในตารางที่ 3.1 จะเห็นได้ว่าค่าความถี่มูลฐานสูงสุดคือ 150 เฮิรตซ์ (ว.โท) และค่าความถี่มูลฐานต่ำสุดคือ 90 เฮิรตซ์ (ว.เอก) เมื่อได้ค่าพิสัยแล้ว ผู้วิจัยแปลงค่าพิสัยออกเป็น 5 ช่องเท่าๆ กันเพื่อใช้แทนระดับเสียง 5 ระดับ (ดูบทที่ 1 หน้า 7) ดังภาพที่ 3.2 ต่อไปนี้

ภาพที่ 3.2 การแบ่งค่าความถี่มูลฐานเฉลี่ยของวรรณยุกต์ (สัญลักษณ์หลัก) ให้เป็นระดับเสียง 5 ช่อง

จากกราฟในภาพที่ 3.2 จะเห็นว่า ผู้วิจัยไม่ได้กำหนดจุดสูงสุดในการแบ่งระดับเสียงในช่องที่ 5 ไว้ที่ 140 เฮิร์ตซ์ เนื่องจากในระบบยังมีสัญลักษณ์ย่อยหรือรูปแปรของวรรณยุกต์อื่นที่มีค่าความถี่มูลฐานสูงถึง 150 เฮิร์ตซ์ การกำหนดจุดสูงสุดและต่ำสุดจะพิจารณาจากวรรณยุกต์ในทุกบริบท และใช้ช่วงพิสัยความถี่มูลฐานนี้ในการระบุระดับเสียงวรรณยุกต์ทุกสัญลักษณ์ในการออกเสียงของแต่ละกลุ่ม

การระบุระดับเสียงของสัญลักษณ์ของวรรณยุกต์ดังกล่าวข้างต้น จะเป็นการระบุระดับเสียงและการเปลี่ยนแปลงของสัญลักษณ์โดยใช้ระบบตัวเลข ตั้งแต่ 2-4 ตัวเลข เพื่อแสดงจุดเปลี่ยนแปลงของระดับเสียงตั้งแต่จุดเริ่มต้นจนถึงจุดจบของเสียง และการแบ่งช่วงของค่าความถี่มูลฐานในกราฟเป็นรูป 5 ช่องดังตัวอย่างในภาพที่ 3.1 ข้างต้นสามารถระบุระดับเสียงเป็นระบบตัวเลขได้ คือ สัญลักษณ์หลักของวรรณยุกต์สามัญในการออกเสียงของคนไทย เป็นเสียง [3'3] วรรณยุกต์เอก [2'1] วรรณยุกต์โท [4'5'2'] วรรณยุกต์ตรี [3'35] และวรรณยุกต์จัตวา [31'4']⁶

การแปลงค่าความถี่มูลฐานเฉลี่ยของวรรณยุกต์จากกราฟให้เป็นระดับเสียงของวรรณยุกต์ในรูปของเส้น 6 เส้น และมี 5 ช่องดังกล่าวข้างต้นถือเป็นการทำให้มีความเป็นนามธรรม ทั้งนี้เพราะการศึกษาเรื่องของวรรณยุกต์ในภาษานั้นเรื่องระดับเสียงเชิงสัมพัทธ์ (relative) ไม่ใช่ระดับเสียงจริง (absolute) ที่วัดค่าความถี่มูลฐานซึ่งมีหน่วยเป็นเฮิร์ตซ์ เนื่องจากการวัดค่าความถี่มูลฐานของวรรณยุกต์ในคำตัวอย่างเดียวกันที่ออกเสียงโดยผู้บอกภาษาคนเดียวกันในแต่ละครั้ง ค่าความถี่มูลฐานและเส้นแสดงการเปลี่ยนแปลงของค่าความถี่มูลฐานยังมีการแปรเปลี่ยนไป

ตารางที่ 3.2 ต่อไปนี้ เป็นตัวอย่างในการจดบันทึกค่าความถี่มูลฐานและค่าระยะเวลาของวรรณยุกต์ในคำพูดเดียว

6 เส้นแสดงสัญลักษณ์ของวรรณยุกต์ในรูป 6 เส้น จะแสดงในภาคผนวก จ

ตารางที่ 3.2 ตัวอย่างการจดบันทึกค่าความถี่มูลฐานและค่าระยะเวลาของวรรณยุกต์ในคำพูด
เดี่ยวที่วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ WinCECIL

ชื่อผู้บอกภาษา นาย ปาวันเดอร์ ชิงห์		คน ชิกข์												
พิสัยความถี่มูลฐาน (Hz)		80 – 255												
คำตัวอย่าง	ค่าระยะ	ค่าความถี่มูลฐาน (Hz)												หมายเหตุ
	เวลา (msec)	0%	10%	20%	30%	40%	50%	60%	70%	80%	90%	100%		
ใช้รูปภาพประกอบ														
ข้าว	149	195.1	193.1	190.9	188.4	184.3	181.7	172.7	165.4	159.4	152.5	150.2	↘	
มด	80	154.5	154.8	156	157	157.1	156.4	156.2	156.5	156.8	156.4	155.9	~	

ชี้ของจริง														
หุ	280	156	149.2	144.4	140	136.3	134.3	133.3	131.4	132.1	131.8	132.8	↘	
ขา														

การถาม – ตอบ														
พี่	162	170.7	168.3	168.4	168.9	167.9	165.4	161.4	157.2	151.8	146.6	143.4	↘	
พ่อ														

แสดงท่าทางประกอบ														
กิน	325	157.4	154.8	154.1	144.9	144.3	145.1	142.9	138.8	136.6	139.5	138.6	~	

จากตารางที่ 3.2 จะเห็นว่าการจดบันทึกค่าความถี่มูลฐานและค่าระยะเวลาของวรรณยุกต์ของคำตัวอย่างในคำพูดเดี่ยวนั้น ผู้วิจัยไม่ได้วัดและบันทึกค่าตัวอย่างเรียงตามวรรณยุกต์ในภาษาไทย แต่จะเป็นการจดบันทึกเรียงลำดับตามการออกเสียงของผู้บอกภาษาที่อยู่ในแถบบันทึกเสียง เนื่องจากในขณะที่เก็บข้อมูล ผู้วิจัยจะให้ผู้บอกภาษาดูรูปภาพโดยการเปิดหนังสือทีละหน้าเพื่อความสะดวก ภาพแต่ละภาพที่ปรากฏในหนังสือไม่ได้เรียงลำดับที่ละวรรณยุกต์ แต่ในการหาค่าเฉลี่ยของค่าความถี่มูลฐานและค่าระยะเวลาของวรรณยุกต์ ผู้วิจัยจะแยกบันทึกในคอมพิวเตอร์ทีละวรรณยุกต์ นอกจากนี้ในช่องหมายเหตุ เป็นช่องที่ผู้วิจัยเขียนเส้นแสดงลักษณะของค่าความถี่มูลฐานอย่างคร่าวๆ ไว้ด้วยเพื่อความสะดวกในการหาค่าเฉลี่ย

ส่วนการวิเคราะห์ค่าระยะเวลาของวรรณยุกต์ก็คือการวิเคราะห์ค่าระยะเวลาของหน่วยเสียงก้องเช่นเดียวกันกับการวิเคราะห์ลักษณะของวรรณยุกต์ เนื่องจากค่าความถี่มูลฐานหรือระดับเสียงสูงต่ำ (pitch) จะถูกนำพา (carry) ด้วยหน่วยเสียงก้อง ค่าระยะเวลาของวรรณยุกต์จะถูกจัดบันทึกก่อนที่จะนำไปหาค่าเฉลี่ยในแต่ละกลุ่มต่อไป และเนื่องจากผู้วิจัยใช้รายการคำตัวอย่างชุดเดียวกันกับที่ใช้วิเคราะห์ค่าความถี่มูลฐานรวมถึงเส้นแสดงการเปลี่ยนแปลงค่าความถี่มูลฐานของวรรณยุกต์ ผู้วิจัยไม่ได้กำหนดคำตัวอย่างที่มีโครงสร้างพยางค์แบบเดียวกันทั้งหมดสำหรับวิเคราะห์ค่าระยะเวลา ดังนั้นการวัดค่าระยะเวลาจากหน่วยเสียงก้องจึงทำให้คำตัวอย่างบางคำสามารถวัดค่าระยะเวลาได้เพียงสระ ในบางคำวัดได้เพียงพยัญชนะต้นเสียงโฆษะและสระ หรือในบางคำวัดได้เพียงสระและพยัญชนะท้ายเท่านั้น ผู้วิจัยจึงได้จำแนกโครงสร้างพยางค์ออกเป็น 2 ชุด สำหรับการคำนวณค่าระยะเวลาเฉลี่ยเพื่อให้ผลของค่าเฉลี่ยของระยะเวลาของวรรณยุกต์ใกล้เคียงกับความเป็นจริงไว้ดังนี้

ชุดที่ 1 โครงสร้างพยางค์ของสระเสียงยาว 3 แบบ ได้แก่

- 1) CVVC
- 2) CVVC CVV หรือ CVVC
- 3) CVVC

ชุดที่ 2 โครงสร้างพยางค์ของสระเสียงสั้น 3 แบบ ได้แก่

- 1) CVC
- 2) CVC CV หรือ CVC
- 3) CVC

C = พยัญชนะเสียงก้อง หรือ เสียงโฆษะ

C̣ = พยัญชนะเสียงไม่ก้องหรือ เสียงอโฆษะ

VV = สระเสียงยาวหรือสระประสม V = สระเสียงสั้น

— = ขอบเขตของเสียงภายในพยางค์ที่สามารถวัดค่าระยะเวลาได้

จากโครงสร้างพยางค์ชุดที่ 1 และชุดที่ 2 จะเห็นว่าความสั้นยาวของเสียงสระเป็นสิ่งที่จำแนกโครงสร้างพยางค์ และการแบ่งโครงสร้างพยางค์ในแต่ละชุดอีก 3 แบบ เป็นการจำแนกเพื่อความสะดวกในการหาค่าระยะเวลาเฉลี่ย เนื่องจากผู้วิจัยจะไม่นำคำตัวอย่างทั้งหมดในแต่ละวรรณยุกต์มาเฉลี่ยรวมกัน เพราะจะทำให้ผลของค่าระยะเวลาเฉลี่ยที่ได้ต่างจากความเป็นจริง ดังนั้นโครงสร้างพยางค์แบบที่ 1 เป็นโครงสร้างพยางค์ที่สามารถวัดค่าระยะเวลาจากหน่วยเสียงก้องที่สระ

เท่านั้น โครงสร้างพยางค์แบบที่ 2 สามารถวัดค่าระยะเวลาได้ที่พยางค์โหมะ 1 หน่วยเสียงและสระ ส่วนโครงสร้างพยางค์แบบที่ 3 สามารถวัดค่าระยะเวลาได้ที่พยางค์โหมะ 2 หน่วยเสียงและสระ

ในการวิเคราะห์สัทลักษณะของวรรณยุกต์ สัทลักษณะของวรรณยุกต์จำแนกออกเป็นสัทลักษณะหลัก และสัทลักษณะย่อยซึ่งหมายถึงรูปแปรของแต่ละวรรณยุกต์ ในแต่ละวรรณยุกต์ ผู้วิจัยได้แยกแยะระหว่างสัทลักษณะหลักกับสัทลักษณะย่อย โดยที่สัทลักษณะย่อยจะพิจารณาและเฉลี่ยที่ละรูปแปรโดยไม่นำรูปแปรที่ต่างกันมาเฉลี่ยในกลุ่มเดียวกัน เพราะจะทำให้สัทลักษณะของวรรณยุกต์ต่างจากความเป็นจริง สัทลักษณะหลักวิเคราะห์จากสัทลักษณะที่ปรากฏมากที่สุดในแต่ละวรรณยุกต์ ในขณะที่สัทลักษณะย่อยวิเคราะห์จากสัทลักษณะที่ปรากฏเป็นจำนวนน้อย และจากที่กล่าวมาข้างต้น ระบบวรรณยุกต์ และสัทลักษณะของวรรณยุกต์ของผู้บอกภาษาแต่ละคนจะจำแนกออกเป็น 3 กลุ่มใหญ่ ดังนี้

- กลุ่มที่ 1 ระบบและสัทลักษณะของวรรณยุกต์ภาษาไทยที่พูดโดยคนไทย
- กลุ่มที่ 2 ระบบและสัทลักษณะของวรรณยุกต์ภาษาไทยที่พูดโดยคนแต่จิว
- กลุ่มที่ 3 ระบบและสัทลักษณะของวรรณยุกต์ภาษาไทยที่พูดโดยคนชีกซ์

3.7.2 วิเคราะห์วรรณยุกต์ภาษาไทยกรุงเทพฯ ในคำพูดต่อเนื่องที่พูดโดยคนไทย คนแต่จิว และคนชีกซ์

การวิเคราะห์วรรณยุกต์ในคำพูดต่อเนื่องเป็นการวิเคราะห์สัทลักษณะของวรรณยุกต์ที่แสดงค่าความถี่มูลฐานรวมถึงเส้นแสดงการเปลี่ยนแปลงค่าความถี่มูลฐานของวรรณยุกต์ และค่าระยะเวลาของวรรณยุกต์เช่นเดียวกับการวิเคราะห์วรรณยุกต์ในคำพูดเดี่ยว ผู้วิจัยได้วิเคราะห์สัทลักษณะของวรรณยุกต์ในคำพูดต่อเนื่องโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์และมีวิธีการเช่นเดียวกับการวิเคราะห์วรรณยุกต์ในคำพูดเดี่ยว ผู้วิจัยได้บันทึกเสียงของผู้บอกภาษาแต่ละช่วงโดยใช้การหยุดเว้นระยะของผู้บอกภาษาเป็นเกณฑ์ และกำหนดแฟ้มให้พอดีในแต่ละช่วงเพื่อสะดวกต่อการเลือกคำตัวอย่างในแฟ้มมาวิเคราะห์ นอกจากคำตัวอย่างที่ใช้ทดสอบเสียงวรรณยุกต์ที่ผู้วิจัยได้จดบันทึกไว้แล้ว ผู้วิจัยยังจดบันทึกคำที่ปรากฏหน้าและหลังคำตัวอย่างไว้ด้วยเพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์ตีความ

ต่อไปนี้เป็นตัวอย่างการจดบันทึกค่าความถี่มูลฐานและค่าระยะเวลาของวรรณยุกต์ในคำพูดต่อเนื่อง

เมื่อหาค่าเฉลี่ยของค่าความถี่มาตรฐานของวรรณยุกต์ในคำพูดต่อเนื่องแล้ว ผู้วิจัยได้แบ่งวรรณยุกต์ภาษาไทยในคำพูดต่อเนื่องออกเป็น 3 กลุ่มดังนี้

กลุ่มที่ 1 สัทลักษณะของวรรณยุกต์ภาษาไทยที่พูดโดยคนไทย

กลุ่มที่ 2 สัทลักษณะของวรรณยุกต์ภาษาไทยที่พูดโดยคนแต้จิ๋ว

กลุ่มที่ 3 สัทลักษณะของวรรณยุกต์ภาษาไทยที่พูดโดยคนชิกซ์

3.7.3 วิเคราะห์วรรณยุกต์ภาษาจีนแต้จิ๋วและวรรณยุกต์ภาษาปญจาบี

ผู้วิจัยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ระบบและสัทลักษณะของวรรณยุกต์ภาษาจีนแต้จิ๋ว และส่วนที่ 2 ระบบและสัทลักษณะของวรรณยุกต์ภาษาปญจาบี ซึ่งมีวิธีการวิเคราะห์เช่นเดียวกับการวิเคราะห์วรรณยุกต์ในคำพูดเดี่ยวที่กล่าวมาแล้วใน 3.7.1

3.8 เปรียบเทียบระบบวรรณยุกต์ และสัทลักษณะของวรรณยุกต์ภาษาไทยที่พูดโดยคนไทย คนแต้จิ๋ว และคนชิกซ์

เมื่อได้ผลการวิเคราะห์ระบบวรรณยุกต์ และสัทลักษณะของวรรณยุกต์ภาษาไทยของแต่ละกลุ่มคนเรียบร้อยแล้ว จะแสดงผลการเปรียบเทียบในแง่ของความเหมือนและความต่างโดยผลของการเปรียบเทียบแบ่งออกเป็น การเปรียบเทียบวรรณยุกต์ในคำพูดเดี่ยว และเปรียบเทียบวรรณยุกต์ในคำพูดต่อเนื่อง ดังนี้

3.8.1 ระบบวรรณยุกต์ภาษาไทยกรุงเทพฯ ในคำพูดเดี่ยวจะเปรียบเทียบโดยแสดงในรูปแบบของกล่องวรรณยุกต์ตามแนวคิดของเก็ดนีย์ (1972)

3.8.2 สัทลักษณะของวรรณยุกต์ในคำพูดเดี่ยวและคำพูดต่อเนื่อง จะเปรียบเทียบในเรื่องของค่าความถี่มาตรฐานและเส้นแสดงการเปลี่ยนแปลงค่าความถี่มาตรฐาน พิสัยความถี่มาตรฐาน และค่าระยะเวลา

การเปรียบเทียบระบบวรรณยุกต์ และสัทลักษณะของวรรณยุกต์ จะเปรียบเทียบใน 3 ลักษณะ ดังนี้

- 1) เปรียบเทียบระหว่าง คนแต้จิ๋วกับคนไทย
- 2) เปรียบเทียบระหว่าง คนชิกซ์กับคนไทย
- 3) เปรียบเทียบระหว่าง คนแต้จิ๋วกับคนชิกซ์

3.9 สรุปผลและเขียนรายงานการวิจัย

ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยและเขียนรายงานโดยมีการนำเสนอซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ส่วนใหญ่ๆ ดังต่อไปนี้

- 3.9.1 วรรณยุกต์ภาษาไทยกรุงเทพฯ วรรณยุกต์ภาษาจีนแต้จิ๋ว และวรรณยุกต์ภาษาปัญจาบี (ดูบทที่ 4) ซึ่งเป็นการวิเคราะห์วรรณยุกต์เพื่อใช้ในการอ้างอิงสำหรับการวิเคราะห์ข้อความงานวิจัยหลัก
- 3.9.2 วรรณยุกต์ภาษาไทยกรุงเทพฯ ในคำพูดเดี่ยวและคำพูดต่อเนื่องที่พูดโดยคนแต้จิ๋วและคนซิกข์ (ดูบทที่ 5 และ 6) ซึ่งถือเป็นงานหลักของการวิจัย
- 3.9.3 เปรียบเทียบวรรณยุกต์ภาษาไทยกรุงเทพฯ ในคำพูดเดี่ยวและคำพูดต่อเนื่องของคนไทย คนแต้จิ๋ว และคนซิกข์ (ดูบทที่ 7)
- 3.9.4 สรุป (ดูบทที่ 8)